

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА  
ДИЗАЙНУ

Факультет управління та бізнес-дизайну

Кафедра фінансів та інвестицій

Дипломна магістерська робота  
на тему «Управління фінансовими результатами підприємства»

Виконав: студент групи МгЗФМ-20  
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та  
страхування  
освітньої програми Фінансовий менеджмент у сфері  
бізнесу

Анна ШЕПТИЦЬКА

Керівник к.е.н., доцент Юлія РУСІНА

Рецензент к.е.н., доцент Ганна КОНОНЕНКО

Київ 2021

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА  
ДИЗАЙНУ

Факультет управління та бізнес-дизайну

Кафедра кафедра фінансів та інвестицій

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітня програма Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

**Завідувач кафедри фінансів та інвестицій**

\_\_\_\_\_ **Ірина ТАРАСЕНКО**

«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ року

**З А В Д А Н Н Я**

**НА ДИПЛОМНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Шептицькій Анні Богданівні

1. Тема роботи: Управління фінансовими результатами підприємства.  
Науковий керівник роботи Русіна Юлія Олександрівна, к.е.н., доц.,  
затверджені наказом закладу вищої освіти від «04» жовтня 2021 року №286-уч.
2. Строк подання студентом роботи: 06.12.2021 р.
3. Вихідні дані до роботи: фінансова звітність АТ «Укртелеком», Закони України, Укази Президента України, нормативні матеріали Верховної Ради та Кабінету міністрів України, періодична, фахова та науково-методична література.
4. Зміст дипломної роботи (перелік питань, які потрібно розробити):
  1. Теоретико-методичні засади управління фінансовими результатами підприємства.
  2. Практичні засади управління фінансовими результатами АТ «Укртелеком»
  3. Удосконалення процесу управління фінансовими результатами АТ «Укртелеком».

## 5. Консультанти розділів дипломної магістерської роботи

Розділ	Ім'я, прізвище та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Юлія РУСІНА, к.е.н., доц.		
1 розділ	Юлія РУСІНА, к.е.н., доц.		
2 розділ	Юлія РУСІНА, к.е.н., доц.		
3 розділ	Юлія РУСІНА, к.е.н., доц.		
Висновки	Юлія РУСІНА, к.е.н., доц.		

6. Дата видачі завдання: 04.10.2021 р.

## КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної магістерської роботи	Терміни виконання етапів	Примітка про виконання
1	Вступ		
2	Розділ 1. Теоретико-методичні засади управління фінансовими результатами підприємства.		
3	Розділ 2. Практичні засади управління фінансовими результатами АТ «Укртелеком»		
4	Розділ 3. Удосконалення процесу управління фінансовими результатами АТ «Укртелеком»		
5	Висновки		
6	Оформлення дипломної магістерської роботи (чистовий варіант)		
7	Здача дипломної магістерської роботи на кафедру для рецензування (за 14 днів до захисту)		
8	Перевірка дипломної магістерської роботи на наявність ознак плагіату (за 10 днів до захисту)		
9	Подання дипломної магістерської роботи на затвердження завідувачу кафедри (з 7 днів до захисту)		

Студент

\_\_\_\_\_

(підпис)

Анна ШЕПТИЦЬКА

Науковий керівник роботи

\_\_\_\_\_

(підпис)

Юлія РУСІНА

Директор НМЦУПФ

\_\_\_\_\_

(підпис)

Олена ГРИГОРЕВСЬКА

## АНОТАЦІЯ

**Шептицька А.Б. Управління фінансовими результатами підприємства. – Рукопис.**

Дипломна магістерська робота за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, 2021 рік.

Дипломну магістерську роботу присвячено дослідженню управління фінансовими результатами АТ «Укртелеком».

Розглянуто теоретичні аспекти визначення сутності фінансових результатів підприємства, проведено аналіз структури та динаміки активів та пасивів підприємства, аналіз та оцінка фінансового стану підприємства, проаналізовано звіт про фінансові результати підприємства, чинники, які впливають на механізм формування фінансових результатів підприємства.

Запропоновано шляхи зростання прибутку, методи удосконалення системи управління доходами та прогнозування фінансових результатів на підприємстві.

**Ключові слова:** фінансові ресурси, дохід, класифікація доходів, фінансовий результат, управління фінансовими результатами.

## АННОТАЦИЯ

**Шептицкая А.Б. Управление финансовыми результатами предприятия.** – Рукопись.

Дипломная магистерская работа по специальности 072 «Финансы, банковское дело и страхование». – Киевский национальный университет технологий и дизайна, Киев, 2021 год.

Дипломная магистерская работа посвящена исследованию управления финансовыми результатами АО «Укртелеком».

Рассмотрены теоретические аспекты определения сущности финансовых результатов предприятия, проведен анализ структуры и динамики активов и пассивов предприятия, анализ и оценка финансового состояния предприятия, проанализирован отчет о финансовых результатах предприятия, факторы, влияющие на механизм формирования финансовых результатов предприятия.

Предложены пути роста прибыли, методы усовершенствования системы управления доходами и прогнозирование финансовых результатов на предприятии.

**Ключевые слова:** финансовые ресурсы, доход, классификация доходов, финансовый результат, управление финансовыми результатами.

## ANNOTATION

**Ann Sheptytska. Management of financial results of the enterprise.** - Manuscript.

Master's thesis on the specialty 072 "Finance, Banking and Insurance". - Kyiv National University of Technology and Design, Kyiv, 2021.

The master's thesis is devoted to the study of financial results management of JSC "Ukrtelecom".

Theoretical aspects of determining the essence of the financial results of the enterprise are considered, analysis of structure and dynamics of assets and liabilities of the enterprise is carried out, analyzed the report on the financial results of the enterprise, factors that affect the mechanism of formation of financial results of the enterprise.

Proposed ways to increase profits, methods of improving the income management system and forecasting financial results at the enterprise.

**Keywords:** financial resources, income, income classification, financial result, financial results management.

## ЗМІСТ

ВСТУП .....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА .....	10
1.1 Сутність, структура та склад фінансових ресурсів підприємства ..	10
1.2 Сутність та процес формування доходів підприємства .....	19
1.3 Фінансовий результат діяльності підприємства: його формування та використання .....	27
Висновки до розділу 1 .....	33
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ АТ «УКРТЕЛЕКОМ» .....	35
2.1 Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства АТ «УКРТЕЛЕКОМ» .....	35
2.2 Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства .....	47
2.3 Чинники формування фінансових результатів діяльності підприємства .....	57
Висновки до розділу 2 .....	67
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ АТ «УКРТЕЛЕКОМ» .....	69
3.1 Фінансові та організаційні шляхи зростання прибутку АТ «УКРТЕЛЕКОМ» .....	69
3.2 Прогнозування фінансових результатів підприємства .....	75
3.3 Удосконалення системи управління доходами на підприємстві ...	81
Висновки до розділу 3 .....	92
ВИСНОВКИ .....	94
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ .....	98
ДОДАТКИ .....	108

## ВСТУП

В процесі управління підприємством фінансові результати виступають основним показником ефективності роботи самого підприємства та основним джерелом акумулювання коштів для розвитку підприємства. В умовах ринкової економіки ефективність діяльності підприємства виражається у отриманих фінансових результатах.

Діяльність підприємства супроводжується кругообігом коштів, який характеризується витратою ресурсів підприємства з одного боку, та отримання доходів з іншого. Основне завдання фінансової діяльності підприємства – забезпечення стабільності прибутковості на належному рівні, баланс витрат і доходів, підтримка ліквідності, перспективності та своєчасності розрахунків. Отже, головним змістом будь якої фінансової діяльності є забезпечення належного фінансування.

Для здійснення ефективного управління підприємством, виникає необхідність інформаційного забезпечення, головною складовою якого є дані про фінансовий стан підприємства. Одним з елементів інформації є відомості про фінансові результати підприємства. В ринкових умовах кожне підприємство виступає як самостійний (економічно та юридично) товаровиробник. Підприємство самостійно здійснює вибір сфери діяльності бізнесу, створює асортимент товару, розраховує ціни та витрати, вираховує виручку від реалізації, а в подальшому формує прибуток або збиток за результатами діяльності. В наш час отримання прибутку є прямою метою будь-якого виробництва. Досягнення даної мети можливе лише шляхом виготовлення продукції, яка відповідає потребам суспільства.

На сьогодні виникає необхідність розширеного економічного трактування сутнісного визначення поняття «фінансовий результат» та його окремих складових частин:



по-перше, у спробі поєднання різноманітних визначень фінансового результату з погляду окремих складових обліку (структури доходів, витрат, власного капіталу) та основних підходів до розгляду такої дефініції;

по-друге, у врахуванні зміни активних частин формування фінансового результату (доходу та витрат) та поєднанні різних складових (структури доходів, витрат, власного капіталу), які задіяні у формуванні й розпорядженні фінансовим результатом, що загалом охоплює усі напрямки діяльності підприємства;

по-третє, у визначенні найсуттєвіших складових, які впливають на формування фінансового результату.

Необхідно зазначити, що досягнення підприємством необхідних фінансових результатів передбачає цілеспрямовану реалізацію системи функцій управління, де значне місце відводиться управлінню фінансовим результатом.

Тому проблема формування та управління фінансовими результатами підприємства потребує ретельного вивчення.

Огляд та узагальнення вагомого внеску в дослідження проблеми управління фінансовими результатами підприємства представлено в роботах таких науковців, як: А.Г. Загородній, В.П. Пантелєєв, О.О. Вороніна, В.В. Козловський, С.В Мочерний.

Метою дипломної роботи є дослідження управління фінансовими результатами підприємства в сучасних умовах господарювання, проведення оцінки фінансового стану підприємства, визначення основних напрямів покращення фінансових результатів підприємства та підвищення ефективності їх розподілу і використання.

Для досягнення поставленої мети було виокремлено такі завдання дослідження:

- обґрунтувати сутність, структуру та склад поняття «фінансові ресурси»;
- охарактеризувати процес формування доходів підприємства;
- розглянути процес формування фінансових результатів;

- провести фінансово-економічну характеристику підприємства, проаналізувати активи та пасиви підприємства, їх структуру та динаміку;
- виконати аналіз та оцінку фінансового стану підприємства;
- визначити основні напрямки зростання прибутку, удосконалення системи управління та прогнозування доходів підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти оцінки та управління фінансових результатів підприємства.

Об'єктом дослідження є процес формування та управління фінансовими результатами АТ «Укртелеком».

Методи дослідження, що були використані для вирішення поставлених завдань: аналіз, синтез, порівняння, конкретизація та узагальнення. У роботі застосовано комплексний, функціональний та графічний підходи для опису управління фінансовими результатами діяльності підприємства.

Методологічною основою дослідження стали напрацювання зарубіжних та вітчизняних вчених у сфері управління фінансовими результатами діяльності підприємства, матеріали періодичних видань, електронні джерела.

Структура роботи: вступ, три розділи, дев'ять підрозділів, висновки, список використаних джерел, додатків. Робота викладена на 132 сторінках комп'ютерного тексту, містить 81 джерел, 10 додатків.

## РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

### 1.1 Сутність, структура та склад фінансових ресурсів підприємства

Фінансові ресурси є одним із ґрунтовних понять фінансів підприємств. Їхня специфіка визначаються в тому, що вони завжди виступають у грошовій формі, мають розподільну властивість і віддзеркалюють формування і використання різних видів прибутків і акумуляцій підприємств. Існує безліч дефініцій поняття «фінансові ресурси», однак немає єдиної точки зору серед вітчизняних та зарубіжних учених.

Фінансові ресурси у спеціалізованій літературі – це грошові фонди, що формуються в процесі розподілу, перерозподілу й використання валового внутрішнього продукту, що створюється протягом певного часу в державі.

Група авторів, зокрема І. Балабанов, А. Блабанов, І. Бланк та інші визначають фінансові ресурси підприємства як кошти, що знаходиться у розпорядженні підприємства, що функціонує. І. Бланк наголошує, що ця сукупність коштів виникає з метою фінансування діяльності в майбутньому періоді [5, с. 412].

Необхідно звернути увагу на трактування фінансових ресурсів, що наводить А. Філімоненков, фінансові ресурси підприємства – це грошовий капітал, що інвестований у підприємство для одержання доходів та прибутку підприємства. Це можна роз'яснити тим, що нині термін «фонди» (як організаційна форма руху коштів у звітності підприємства) змінений на термін «капітал» [46, с. 114].

В. Белоліпецький визначає, що «в умовах ринкової економіки економісти оперують більш часто поняттям «капітал», котрий є для фінансиста конкретним об'єктом, на який він може безперервно впливати з метою збільшення доходів підприємства. А капітал є трансформованою формою фінансових ресурсів» [1, с. 412]. Але він наголошує, що фінансові ресурси у звітності підприємства – це

власний капітал і зобов'язання підприємства. Тобто до капіталу відноситься тільки власний капітал підприємства (I розділ пасиву балансу).

Аналогічну точки зору виражають В. Гриньова, В. Коюда [16] та Г. Кірейцев [21], що вказують, що «принципова різниця між фінансовими ресурсами та капіталом полягає у тому, що на певний момент часу капітал менше або дорівнює фінансовим ресурсам підприємства. При цьому, якщо «капітал» дорівнює «фінансовим», то це означає, що у підприємства відсутні фінансові зобов'язання» [21, с. 17].

Таким чином, деякі науковці прирівнюють фінансові ресурси та капітал, а іноді й замінюють одне поняття іншим. Так, В. Опарін визначає фінансові ресурси як суму коштів, що спрямовані в основні та оборотні активи підприємства.

В економічній сфері досі не існує єдиного, загальноприйнятого погляду на фінансові ресурси. Питання, пов'язані з їх трактуванням, досліджуються та ще довго будуть вивчатися з різних точок зору різними вченими. Усіх дослідників економічної природи фінансових ресурсів підприємств можна розділити на тих, які аналізують фінансові ресурси з погляду держави (макрорівень), і тих, які досліджують цю економічну категорію з боку підприємства (мікрорівень), що наведено в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Сутність поняття «фінансові ресурси» з боку підприємства  
(мікрорівень)

Автор	Визначення
Г.Г. Кірейцев	Фінансові ресурси – грошові доходи і надходження підприємства, що покликані для здійснення його фінансових зобов'язань і фінансування витрат щодо забезпечення розширеного відтворення [21]
П. Стецюк	Фінансові ресурси – це найбільш ліквідні активи, що покривають неперервність руху грошових потоків підприємства
В.М. Опарін	Фінансові ресурси – сукупність грошових фондів цільового призначення, що сформовані у процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту, сформованого на підприємстві, котрим воно розпоряджається на правах власності і використовується на статутні потреби підприємства

## Продовження таблиці 1.1

А.М. Поддєрьогін	Під фінансовими ресурсами слід розуміти грошові кошти, що є в розпорядженні підприємств
Ю. Петленко	Фінансові ресурси – це грошові кошти, які залучені в господарський обіг підприємства з різних джерел, сформованих під впливом організаційно-правових форм господарювання, призначених для покриття його власних потреб
О.Р. Романенко	Фінансові ресурси – це акумульовані грошові кошти з різних джерел, які перебувають в операційному обігу і необхідні для покриття потреб підприємства
І.О. Бланк	Фінансові ресурси – це сукупність акумульованих власних, позикових коштів та їх еквівалентів у формі цільових грошових фондів, що призначені для використання в його господарської діяльності в майбутньому періоді [5]
А.Г. Завгородній	Фінансові ресурси – це грошові кошти, що перебувають в розпорядженні підприємства і призначені для здійснення операційних, фінансових та інвестиційних витрат, для здійснення фінансових зобов'язань і економічного стимулювання працівників підприємства [18]
О.Є. Гудзь	Фінансові ресурси – це сукупність високоліквідних існуючих активів, які знаходяться у розпорядженні підприємства й призначені для здійснення розширеного відтворення та фінансових зобов'язань
Г.А. Стасюк	Фінансові ресурси – це джерела засобів підприємства, що спрямовуються на формування активів підприємства
О. Василик, О. Філімоненков	Фінансові ресурси – це грошові накопичення і доходи, що формуються у процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту й нагромаджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення підприємства та задоволення інших суспільних потреб [46].
І. Зятковський	Фінансові ресурси – це грошові фонди цільового призначення, акумульовані у процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту, що створений на підприємстві, якими воно володіє і розпоряджається на правах власності, а також використовує на статутні потреби підприємства
П. Лайко, М. Мних, А. Поддєрьогін, С. Мішина	Фінансові ресурси підприємства – це сукупність грошових коштів у матеріальній, фондовій, нефондовій формі, що призначені для виконання фінансових зобов'язань, здійснення операційних, фінансових та інвестиційних витрат підприємства.

Розглядаючи наведені визначення поняття «фінансові ресурси підприємства», можемо зауважити, що серед українських та зарубіжних науковців понині не існує єдиної думки щодо дефініції даного терміну та його ролі у процесі діяльності будь-якого підприємства.

Наукова полеміка народжується навколо того, чи необхідно у дефініції виділяти фондову або нефондову форму, окремо вказувати на джерела

формування ресурсів підприємства та їх цільове призначення тощо. В економічній теорії дефініція фінансових ресурсів також подається з огляду на фінансовий менеджмент, що заснований на базі руху грошових потоків, де фінансові ресурси – це сукупність грошових надходжень та доходів, що формуються під час заснування та діяльності підприємства, а також мобілізовані на фінансовому ринку, що призначені для розвитку виробництва, виконання фінансових зобов'язань, фінансування поточних витрат і створення резервів та запасів підприємства.

Специфічні властивості фінансових ресурсів як економічної категорії наведено на рис. 1.1.

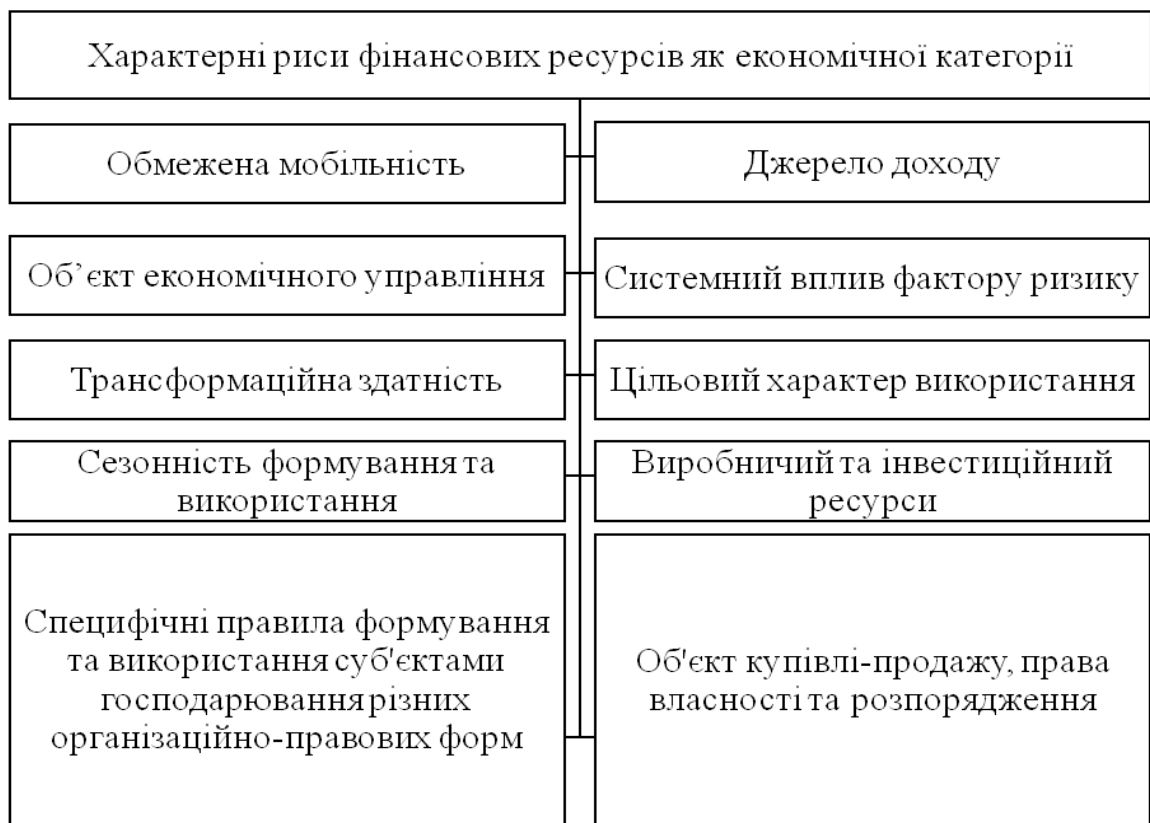


Рис. 1.1 Специфічні властивості фінансових ресурсів як економічної категорії

[5]

Різні класифікаційні визначення фінансових ресурсів у економічній літературі надають можливість визначити уточнену їх дефініцію, а саме: фінансові ресурси підприємства – це наявні в розпорядженні підприємства кошти, що поділяються за двома атрибутами:

- за джерелами їх формування (виникнення);

– за складом та видами.

Вони призначені для здійснювання витрат на розширене відтворення, економічного стимулювання, виконання фінансових зобов'язань підприємства перед фізичними та юридичними особами. Фінансовим ресурсам підприємства притаманні наступні ознаки:

- виражають грошові відносини;
- залежать від первинного розподілу вартості валового внутрішнього продукту;
- формування та використання грошових доходів і децентралізованих фондів.

Рівень ліквідності активів та здатність здійснювати функцію платіжного засобу є головними атрибутами приналежності їх до складу фінансових ресурсів підприємств. Класифікуємо основні компоненти фінансових ресурсів підприємств (рис. 1.2).

Необхідно виокремити основні ознаки, які властиві фінансовим ресурсам:

- формування та використання фінансових ресурсів відбувається відповідно до нормативного та правового та забезпечення;
- фінансові ресурси мають належати підприємствам різних організаційно-правових форм або бути зосереджені у суб'єктів фінансового ринку (банківських установах, інвестиційних фондах, страхові й інвестиційні компанії, фінансові, пенсійні фонди, ощадні установи, компаніях спільного інвестування тощо). Головними напрямками використання фінансових ресурсів підприємства є відтворення підприємств, соціальне забезпечення працівників підприємства та задоволення інших потреб суб'єктів господарювання.

Фінансовим ресурсам підприємств притаманні наступні ознаки:

- фінансові ресурси мають стадію виникнення;
- фінансові ресурси віддзеркалюють ставлення до власності;
- фінансові ресурси мають джерела формування та цілі (напрями) використання;

– від джерел виникнення (формування) та цілей (напрямів) використання залежить структура фінансових ресурсів підприємства [7, с. 183].

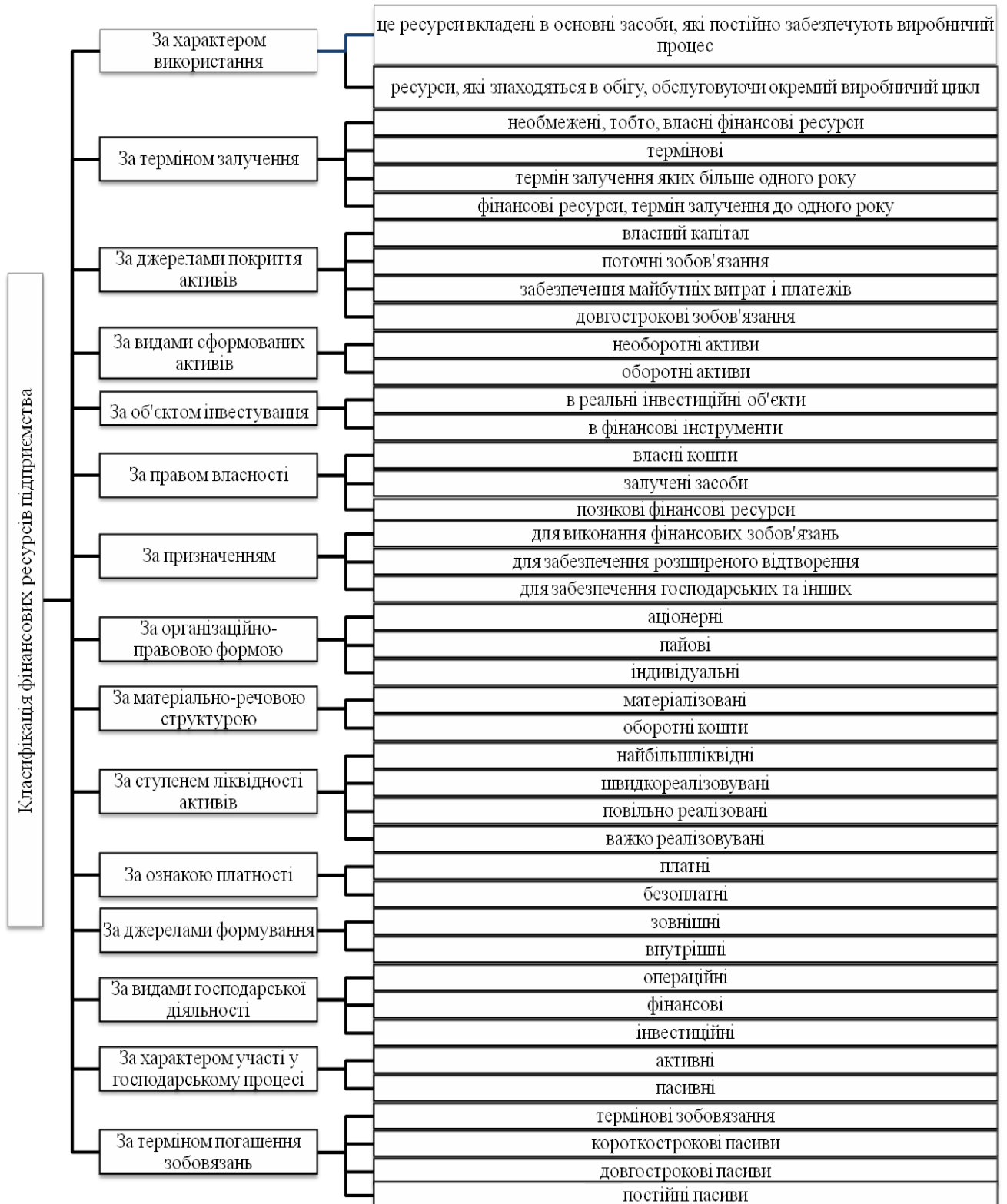


Рис. 1.2 Класифікація фінансових ресурсів підприємства [2, 7, 14, 15, 23, 24, 28, 45, 48, 49]



Фінансові ресурси підприємства використовуються для придбання необоротних та оборотних активів, на виплату заробітної плати, сплату постачальникам, податків, орендної плати, страхових платежів, кредитів тощо. Обсяг виробництва, технічна, матеріальна, трудова забезпеченість підприємства, його економічно-соціальний розвиток залежать від обсягу, структури та складу фінансових ресурсів підприємства.

Фінансові ресурси підприємства мають певні власні властивості, або характеристики. Всі якісні характеристики фінансових ресурсів об'єднують у три групи властивостей:

1. загальноекономічні;
2. фінансові;
3. індивідуальні.

До загальноекономічних властивостей належать наступні: накопичена вартість (її досліджують активами, що забезпечують рух вартості та дотримання соціального розвитку (визначальним завданням для підприємства є його економічний розвиток).

Досягнення економічного розвитку підприємства відбувається наявністю власних фінансових ресурсів та забезпеченням резервів доступу до зовнішніх джерел фінансування підприємства) [45, с. 453].

Фінансові властивості фінансових ресурсів підприємства містять:

- об'єкт фінансового управління (у діяльності та економічному розвитку підприємства особлива увага приділяється фінансовим ресурсам підприємства. Вони є головним елементом та об'єктом впливу фінансового менеджменту);
- джерело доходу (властивість фінансових ресурсів як джерела доходу є те, що вони функціонують відокремлено від інших факторів виробництва. Використання фінансових ресурсів підприємства (як джерела доходу) забезпечується надходженням грошових підприємства у фінансовій та інвестиційній діяльності підприємства. Накопичені фінансові ресурси використовуються для фінансування фінансових та реальних інвестицій з метою отримання прибутку в майбутньому);

– джерело ризику (між ризиком та доходом безперервно існує зв'язок. При зростанні доходів, зростає рівень ризику. Фінансові ризики є невід'ємним елементом фінансової діяльності підприємства, а виразником ризику є фінансові ресурси);

– джерело погашення фінансових зобов'язань (для діяльності підприємства характерна постійна довгострокова та короткострокова кредиторська заборгованість. Дана заборгованість може виникати перед державою, кредиторами, інвесторами та власниками і вона має бути погашення. Підприємства для погашення заборгованості найчастіше використовують фінансові ресурси підприємства).

До індивідуальних характеристик фінансових ресурсів належать:

– активи з високою трансформаційною здатністю (особливістю фінансових ресурсів є те, що вони не беруть безпосередню участь в процесі виробництва. За для їх участі у процесі виробництва їх необхідно трансформувати в інші активи);

– основний компонент фінансового потенціалу (фінансові ресурси характеризують фінансовий аспект потенціалу підприємства. Ліквідність активів і здатність регулювати чисті грошові потоки є основними елементами для оцінки фінансової стійкості, кредитоспроможності, платоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства) [15].

Необхідність ефективного розвитку фінансово-господарської діяльності обумовлює розмір, структуру та склад фінансових ресурсів підприємства. У свою чергу, від обсягу фінансових ресурсів залежить фінансування процесу розширеного відтворення, погашення фінансових зобов'язань перед бюджетом, страховими організаціями, банками, постачальниками та соціально-економічний розвиток підприємства. Достатня величина фінансових ресурсів, ефективне їх використання визначають фінансовий стан підприємства: фінансову стійкість, платоспроможність, ліквідність та рентабельність. Інноваційно-інвестиційний розвиток суб'єктів господарювання обумовлює необхідність усебічного дослідження проблеми їх фінансування, зокрема

процесів виникнення та використання фінансових ресурсів підприємства - бази фінансового забезпечення господарської діяльності підприємств.

Сучасні ринкові умови господарювання та активізація підприємницької діяльності вимагає сучасних підходів до виникнення, формування, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємства – базису фінансового забезпечення господарської діяльності підприємства. Саме тому щораз вагомішого значення набувають дослідження процесів управління фінансовими ресурсами підприємства, зокрема наукових підходів до їх систематизації з метою оптимізації джерел формування та ефективного використання у діяльності підприємства.

На основі порівняльного аналізу теоретичних досліджень та узагальнення наукових підходів щодо складу, структури та класифікації фінансових ресурсів підприємств необхідно надати систематизовану класифікацію фінансових ресурсів підприємств.

Обсяг виробництва, його ефективність зумовлюють величину, склад та структура фінансових ресурсів підприємства. Так, зростання питомої ваги власних коштів позитивно впливає на фінансову діяльність підприємств.

Значна питома вага залучених коштів ускладнює фінансову діяльність підприємства та вимагає додаткових витрат на сплату відсотків за банківськими кредитами, дивідендів на акції, процентів по облігаціях, знижує фінансову стійкість, ліквідність та платоспроможність підприємства. Тому в кожному конкретному випадку варто детально продумати необхідність залучення додаткових фінансових ресурсів підприємств.

Враховуючи важливість класифікації фінансових ресурсів підприємств, для управління їх виникнення, формування та використання запропонована систематизація фінансових ресурсів підприємства дозволить обрати правильне співвідношення між власними і позиковими ресурсами, що сприятиме покращенню фінансового стану підприємства [7, с. 183].

Отже, здійснивши дослідження поняття фінансових ресурсів підприємства, необхідно зробити висновок, що фінансові ресурси підприємства

– це наявні кошти, що знаходяться в розпорядженні підприємства, які поділяються за двома властивостями, а саме: за видами і складом та джерелами виникнення і формування. Фінансовим ресурсам підприємств характерні наступні властивості: фінансові ресурси мають стадію виникнення; фінансові ресурси віддзеркалюють ставлення до власності; фінансові ресурси мають джерела формування та цілі (напрями) використання; від джерел виникнення (формування) та цілей (напрямів) використання залежить структура фінансових ресурсів підприємства.

## 1.2 Сутність та процес формування доходів підприємства

Сучасні вітчизняні науковці поняття «дохід» визначають у всіх його аспектах, хоча трактуванню терміну приділяється не дуже значна увага. Серед економістів, які досліджували поняття «дохід» і надали йому чіткого визначення, слід назвати Ф. Бутенця, О. Соколова, Т. Ленеяка, С. Панчишина, Н. Холода, О. Савенка та інших.

Визначення економічної сутності поняття «дохід» наведені в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Визначення економічної сутності поняття «дохід»

Автор	Концепція економічної сутності доходу
Бутинець Ф.Ф.	Дохід – це економічна категорія та є потоком грошових коштів та інших надходжень за певний період часу, отриманий від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг [5]
Мочерний С.В.	Дохід – це різниця між виторгом з реалізації продукції, робіт та послуг і вартістю матеріальних витрат на виробництво та збут цієї продукції. До матеріальних витрат при дефініції доходу зараховують вартість використаних у процесі виробництва матеріалів, сировини, палива та енергії, амортизаційні відрахування, кошти на соціальне страхування та ін. [31]
Продіус Ю.І.	Дохід – це виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням матеріальних витрат. Дохід є грошовою формою чистої продукції підприємства, тобто охоплює оплату праці та прибуток
Волков О.І.	Дохід – це різниця між сумою грошей та їх витратами, що неспожиті в процесі виробництва Дохід – це засоби, які одержує підприємство від реалізації новоствореної вартості

## Продовження таблиці 1.2

Сідун В. А., Пономарьов Ю.В.	Дохід – це виторг з реалізації продукції та товарів та виконання послуг, робіт без урахування податку на додану вартість та акцизного збору
Блонська В.І.	Дохід – це надходження, отримані внаслідок його операційної діяльності за певний період часу у вигляді конкретних економічних вигод, що одержані внаслідок використання у діяльності підприємства в умовах прийняттого рівня підприємницького ризику
Ковтун С.Є	Дохід – це винагорода або плата за певну господарську діяльність або надану послугу Дохід – це тільки ті надходження, що виникають на основі процесу ціноутворення Дохід – це всі надходження, що виникли на основі процесу ціноутворення, за винятком виручки від продажу майна підприємства
Швабій К.І.	Дохід – це зростання економічних вигід внаслідок надходження активів та/або погашення зобов'язань, що приводить до зростання капіталу підприємства, за винятком внесків учасників, та одержаний внаслідок використання в операційній діяльності залучених для цього економічних ресурсів та конкурентних переваг в умовах прийняттого рівня підприємницького ризику
Біла О.Г.	Дохід – це грошові надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) Дохід – це загальний дохід від основної діяльності підприємства, його внесок у валовий внутрішній продукт країни
Камінська Т.Г.	Дохід – це збільшення економічних вигод протягом звітного періоду внаслідок надходження активів та / або підвищення їх вартості, та / або зменшення його зобов'язань, що приводять до збільшення капіталу підприємства, за винятком внесків власників підприємства

Базою економічного підходу щодо дефініції поняття доходу є термін «виручка», тобто обсяг продажу виробленої продукції (товарів, робіт, послуг) підприємством. Деколи це поняття ототожнюють з поняттям «дохід підприємства», що містить з останнього такі властиві йому атрибути, як одержана орендна плата (під час оренди основних), роялті (одержані підприємством платежі за використання програмного або/та інноваційного продукту, торгової марки тощо), дивіденди та відсотки зі сформованого підприємством портфеля фінансових інвестицій у цінні папери сторонніх організацій тощо.

Отже, очевидно, що термін «дохід підприємства» необхідно аналізувати ширше, ніж «виручка від продажу продукції (товарів, робіт, послуг)». Найпоширенішим поміж сучасних економістів стало дефініція поняття «дохід

підприємства» як суми виручки від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг і майна підприємства, а також від здійснення позареалізаційних операцій підприємством.

Бухгалтерське визначення поняття доходу підприємства наведено в НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», де зазначено, що «доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)» [32]. Таке визначення терміну доходу підприємства здебільшого ґрунтується на понятті «економічна вигода».

У П(С)БО 15 «Дохід» зазначається, що «дохід – це збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена» [38].

У Податковому кодексі України зазначається, що «доходи – загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах як на території України, її континентальному шельфі у виключній (морській) економічній зоні, так і за їх межами» [36].

У МСБО 18 «Дохід» наведене наступне визначення поняття дохід, як «валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу» [30].

Отже, із вищенаведених дефініцій можна стверджувати, що дохід за Податковим кодексом практично і є доходом, що одержаний у результаті господарської діяльності підприємства, але ці два поняття не є тотожними. Відповідно до законодавчої бази України, існує ряд критеріїв визнання доходів, котрі і призводять до невідповідності обліку доходів за податковим законодавством П(С)БО.

Доходи належать до складу об'єктів облікового процесу на базі принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, за котрим для визначення фінансового результату підприємства звітного періоду необхідно співставити доходи звітного періоду з витратами, що були здійснені для одержання цих доходів. При цьому, доходи визнаються тоді, коли вони виникли (а не тоді, коли одержуються або сплачуються грошові кошти) і відображаються в бухгалтерському обліку в тому періоді, до якого вони належать.

З метою визнання доходу та визначення його величини розрізняють дохід від: реалізації продукції, товарів, інших активів, придбаних з метою продажу (крім інвестицій у цінні папери); надання послуг, виконання робіт; використання активів підприємства іншими юридичними та фізичними особами, наслідком яких є одержання дивідендів, відсотків, роялті тощо.

Відповідно до з П(С)БО 15 «Дохід», визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за наступними групами: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи [38].

На зменшення або збільшення доходу впливають дві групи чинників: зовнішні й внутрішні.

До зовнішніх чинників належать природні умови, соціально-економічні умови, транспортні умови, ціни на виробничі ресурси, рівень розвитку зовнішньо-економічних зв'язків, й ін.

Внутрішні чинники класифікуються за двома групами:

- основні чинники (обсяг продажів, собівартість продукції, товарів, робіт та послуг, структура продукції, товарів, робіт та послуг, й витрат, ціна продукції, товарів, робіт та послуг);
- неосновні чинники, які пов'язані з недотриманням господарської дисципліни (неправильне визначення цін, недодержання умов праці та якості продукції товарів, робіт та послуг, що призводять до штрафів та економічних санкцій і ін.).

У деяких економічних джерелах зустрічається класифікація доходів, яка розроблена для цілей управлінського обліку, що побудована в тісній взаємозалежності з класифікацією витрат. При цьому розрізняють доходи, регульовані та нерегульовані, інкрементні та маржинальні, релевантні та нерелевантні тощо, але автори залишають неозначеними класифікаційні ознаки, згідно до яких здійснюється дане групування, що обумовлює неясність цільової направленості такого поділу. О. Князева, М. В. Реслер, І. Б. Садовська, Г. І. Циліорик, О. А. Подолянчук, проводять групування доходів за напрямом їхнього використання, зокрема виділяючи групи з метою планування і прогнозування; прийняття управлінських рішень; контролю і регулювання.

Дана класифікація не суперечить економічному змісту доходів, характеризує атрибути її використання для різних цілей управління підприємства, сприяє формуванню ґрунтовної інформації про них для використання менеджерами різних рівнів управління підприємством (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Класифікація доходів підприємства за видами та напрямками  
використання

Ознака	Класифікація	Характеристика
Прогнозування і планування		
За впливом інфляційного процесу	Номінальний	Розмір номінального, отриманого доходу
	Реальний	Розмір номінального, отриманого доходу, скорегованого на темп інфляції у відповідному періоді
За ступенем охоплення планом	Плановий	Доходи, які передбачено планом, переважно це доходи від звичайної діяльності
	Непланований	Доходи, які не було передбачено планом або які неможливо спланувати
За ступенем узагальнення	Загальний	Сумарні доходи, наприклад, на весь обсяг реалізованої продукції
	Середній	Дохід, розрахований на одиницю реалізованої продукції
Прийняття управлінських рішень		
За важливістю для прийняття рішення	Інкрементний	Додатковий дохід, що виникає у разі продажу додатково випущеної партії продукції
	Маржинальний	Дохід, який виникає в результаті продажу додаткової одиниці виробленої продукції, різниця між виручкою та змінними витратами



## Продовження таблиці 1.3

За регулярністю отримання	Регулярний (постійний)	Доходи, отримані внаслідок звичайної діяльності (реалізація продукції, товарів, робіт, послуг тощо)
	Нерегулярний (разовий)	Разові доходи, отримані від подій та операцій, які абсолютно не характерні для діяльності підприємства; повторення їх не очікується в майбутньому
За можливістю вибору	Дійсний	Реальні доходи уособлюють у собі виручку від реалізації продукції тощо
	Можливий	Вигода, яку може отримати підприємство від прийняття
За ступенем керованості	Релевантний	Доходи, розмір яких може бути змінений унаслідок прийняття рішення
	Нерелевантний	Доходи, розмір яких не залежить від прийняття рішення
Контроль і регулювання		
За центрами відповідальності	Центр доходу	Підрозділ, що контролює доходи, але не контролює витрати
	Центр прибутку	Підрозділ, який контролює витрати й доходи, але не контролює інвестиції у власні активи
	Центр інвестицій	Підрозділ, керівник якого контролює витрати, доходи та інвестиції

Джерело: побудовано автором на основі [30, с. 38, 50, 53, 54]

Однак, на мою думку, якщо її досліджувати в розрізі напрямів використання, то варто додатково виділити напрям «Для цілей оподаткування», об'єднавши доходи на ті, що є основою оподаткування та ті, що не є нею; а також атрибут для розширення напрямку «Для прийняття рішень» з назвою – «за господарськими сегментами», що призначений для групування доходу за видами продукції власного виробництва; за місцями виникнення, формування; за категоріями клієнтів; ризиків тощо.

Більшість із існуючих класифікаційних властивостей можуть бути базовими в розробленні її удосконаленої версії для підприємств, орієнтованої на сучасні запити системи управління підприємством. Цікавим є підхід, що запропонував М. В. Реслер, який міцно пов'язаний із загальновідомою класифікацією витрат у системі управлінського обліку підприємств, що є логічним у зв'язку із використанням принципу відповідності та орієнтується на певні цілі підприємства або визначену мету.

При цьому під час визначення класифікаційних властивостей варто враховувати й галузеву специфіку конкретних видів господарювання.

Вважаємо, що для підприємств класифікаційними ознаками мають бути такі, що дозволяють класифікувати доходи залежно від цілей управління ними й отримувати інформацію, яка необхідна для розрахунку фінансового результату підприємства; прогнозування і планування; прийняття тактичних, оперативних і стратегічних рішень; контролю і регулювання та, безперечно, з метою оподаткування (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

## Класифікація доходів підприємств за цільовим спрямуванням

Характеристика	Ознака	Класифікація
Визначення фінансового результату	За видами звичайної діяльності	Основна
		Інша операційна
		Фінансова
		Інвестиційна
	За період формування	За місяць
		Квартал
		За рік
	За джерелами формування	Від реалізації продукції власного виробництва та купованих товарів
		Від надання додаткових послуг
		Від використання активів третіми особами
	За віднесенням до періоду	Звітного періоду
		Майбутнього періоду
Прогнозування та планування	За охопленням плану	Фактичні
		Планові
	За впливом інфляційного процесу	Номінальні
		Реальні
	За періодом виникнення	Поточні
		Минулі
		Майбутні
	За формою отримання	Грошові
		Негрошові
	За ступенем узгодження	Загальні
		Середні
	За регулярністю отримання	Постійні
Разові		
Прийняття управлінських рішень	За ступенем керованості	Релевантні
		Нерелевантні
	За суттєвістю	Суттєві
		Несуттєві
	За способом регулювання величини доходу	З використанням дисконту
		З використанням клубних карт
Від реалізації акційних товарів		

## Продовження таблиці 1.4

	За способом утримання	Активні
		Пасивні
	За можливістю вибору	Дійсні
		Можливі
	За важкістю для прийняття рішень	Інкрементні
		Маржинальні
	За корисністю	Економічні
		Соціальні
Контроль і регулювання	За сегментами діяльності	Географічні
		Господарські
	За можливістю здійснення впливу	Контрольовані
		Неконтрольовані
	За характером виникнення	Явні
		Неявні
	За правовим визначенням	Легальні
		Нелегальні
Оподаткування	За видом оподаткування	Ті що оподатковуються
		Ті що не оподатковуються

Джерело: побудовано автором на основі [30, 38, 50, 53, 54]

Головними плюсами запропонованої нами класифікації є наступні:

- цільова орієнтація на потреби фінансового, податкового та управлінського обліку, що потрібний для створення якісної інформаційної бази управління підприємством;
- відповідність інформаційній, аналітичній, контрольній, прогностичній, плановій і комунікаційній функціям обліку;
- орієнтація на сучасні тенденції розвитку галузі та чинники впливу на її дохід;
- визначення цілей сегментарного обліку для управління відокремленими складниками діяльності з реалізації продукції власного виробництва, купованих товарів і сучасних додаткових послуг та робіт, список яких розширюється одночасно з інноваціями в розвитку галузі та зміною запитів споживачів [54, с. 125].

Отже, сучасні тенденції розвитку підприємств потребують нових підходів до систематизації доходів з метою забезпечення потреб управління підприємств. Складність структури й різноманіття процесів їх формування і використання передбачає розподіл за наступними властивостями, що

дозволяють акумулювати інформацію про них і використовувати її для різних цілей управління підприємством. Надані групи класифікації доходів за цільовою направленістю є взаємодоповнюючими, взаємопов'язаними, а класифікація – гнучкою, та орієнтованою на сучасні особливості розвитку підприємств.

### **1.3 Фінансовий результат діяльності підприємства: його формування та використання**

Фінансовий результат є підсумком діяльності підприємства, що пов'язаний із постачанням, виробництвом та реалізацією продукції, товарів (наданням послуг, виконанням робіт) і одночасно виступає необхідною умовою наступної господарської діяльності підприємства. Значні показники фінансових результатів діяльності підприємства є вагомим елементом зміцнення бюджету країни через податкові надходження, забезпечують збільшення фінансової стійкості, ліквідності, ділової активності підприємства у виробничій та фінансовій сферах, інвестиційної привабливості, тому безумовним є те, що дефініція економічного значення фінансового результату діяльності підприємства обіймає одне з головних місць у комплексному економічному аналізі господарської діяльності підприємств.

Фінансовий результат, який є одним із головних показників діяльності підприємства, використовується також як орієнтир, відображуючи напрям його розвитку. У сучасних умовах господарювання зростає роль самостійності і відповідальності підприємств у розробці та прийнятті управлінських рішень щодо забезпечення ефективної діяльності підприємств. Ефективність фінансової, інвестиційної та операційної та виробничої діяльності підприємства відображається у досягнутих фінансових результатах. Фінансовий результат є тим узагальнюючим показником, що об'єднує всю фінансову діяльність підприємства, надаючи можливість з'ясувати зв'язок між рештою економічних показників [27, с. 52].

Вагома кількість фінансових, матеріальних та трудових ресурсів залучається для реалізації операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємств. Метою підприємства є раціональне використання залучених ресурсів, що абсолютно відображається у фінансових результатах діяльності підприємства. Важливу увагу на процес формування фінансового результату підприємств звертають усі без винятку суб'єкти господарювання.

Окрім керівництва та трудового колективу підприємства, фінансовий результат цікавить державні органи влади, акціонерів, інвесторів, фондові біржі та кредиторів. Одержання позитивного фінансового результату для будь-якого підприємства означає визнання його ринком та суспільством і, отже, наступну можливість здійснювати операційну, фінансову та інвестиційну діяльність. Для держави підсумковим фінансовим результатом підприємницької діяльності є податок, обсяг якого залежить від остаточних результатів діяльності підприємства. Для інвестора кінцевий фінансовий результат відображається у частині прибутку після оподаткування, що розподілена на його користь. Прибуток, який залишився після оподаткування і виплат відсотків кредиторам та дивідендів власникам, є чистим кінцевим фінансовим результатом підприємства, який призначений для подальшого виробничого та соціального розвитку підприємства. Для ринку кінцевий фінансовий результат підприємства відображається в оцінці його обсягу фондовими біржами та позабіржовими торговельними системами. І на ринку вартість підприємства визначається як узагальнений показник ефективності його діяльності, оскільки вартість підприємства є результатом не короткострокового, а довгострокового ефекту, що враховує перспективні зміни [43, с. 110].

Отже, бачимо, що в сучасних умовах господарювання збільшується роль внутрішнього контролю в управлінні підприємством, що спрямований на вираження об'єктивної істини щодо правдивості, повноти та неупередженості фінансової і бухгалтерської звітності підприємства. Отримання точної та достовірної величини фінансового результату значно залежить від існування налагодженої системи обліку фінансових результатів підприємства.

Схема використання прибутку підприємства зображена на рис. 1.3.

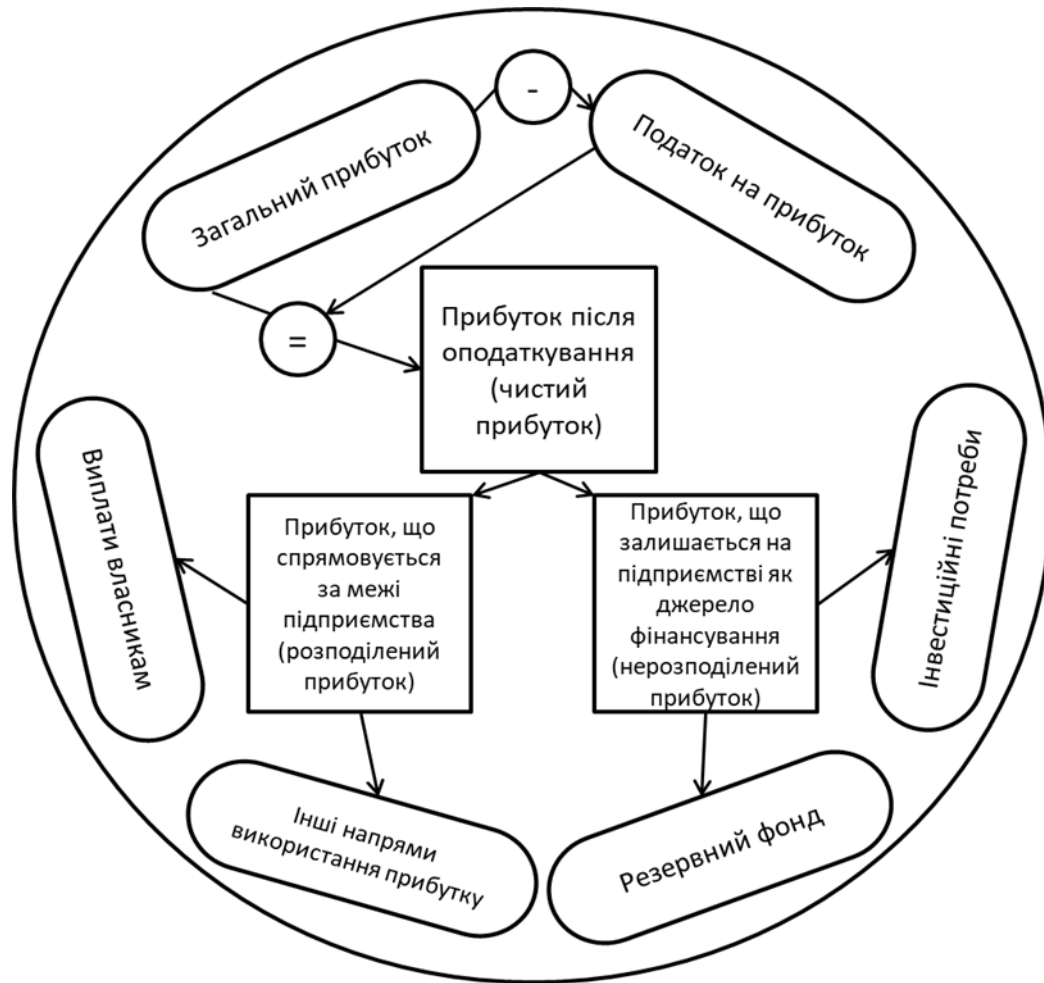


Рис. 1.3 Схема використання прибутку підприємства [57, с. 439]

Фінансовий результат як універсальна економічна категорія спроможна враховувати два фактори основної мети підприємницької діяльності – максимізацію доходів і мінімізацію витрат. Збір інформації про доходи і витрати відбувається безперервно та послідовно за допомогою внутрішньофірмової системи обліку й контролю на підприємстві.

Значна частина науковців додержуються саме такого розуміння фінансового результату діяльності підприємств. Однак в їхньому трактуванні цього поняття спостерігаються й істотні відмінності. Науковці у сфері економіки, фінансів, бухгалтерського обліку, юридичних наук приділяють увагу конкретним особливостям та змісті фінансового результату підприємства (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

## Підходи до визначення терміну «фінансовий результат»

Автор (джерело)	Сутність поняття «фінансовий результат»
А.Г. Загородній [18]	Різниця між доходами та витратами підприємства чи його окремого підрозділу за певний час; приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства внаслідок діяльності у звітному періоді.
В.П. Пантелєєв [34]	Прибуток (збиток) від конкретного виду діяльності (виробничої, надання послуг або торгової), який визначається як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), інших операційних доходів, адміністративних витрат та витрат на збут відповідного виду діяльності та інших операційних витрат.
О.О. Вороніна [11]	Грошова форма підсумків господарської діяльності організацій або їхніх підрозділів, виражена у прибутках або збитках.
В.В. Козловський [22]	Сума валового доходу від звичайної та незвичайної діяльності підприємства, зменшеного на суму витрат, пов'язаних із виконанням господарської діяльності на підприємстві, непрямих податків та податку на прибуток за окремий звітний проміжок часу.
С.В. Мочерний [31]	Прибутки або збитки, отримані від підприємницької діяльності юридичними чи фізичними особами за певний період (місяць, квартал, півріччя, рік).

Зіставляючи наведені у табл. 1.5, визначення, можна зауважити, що категорія «фінансовий результат» за незначним винятком трактується як різниця між доходами і витратами, прибуток (збиток), підсумок (результат), приріст (зменшення) капіталу. Тобто категорію фінансового результату можна розуміти як узагальнену характеристику, що відображає:

1. рівень ефективності використання залученої ресурсної бази;
2. якість і результативність прийнятих управлінських рішень;
3. рівень реалізації потенціалу підприємства в його економічному зростанні [4, с. 16].

Управління фінансовими результатами являє собою систему принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілу та використання на підприємстві.

Послідовність здійснення розрахунків фінансових результатів підприємства зображено на рис. 1.4.

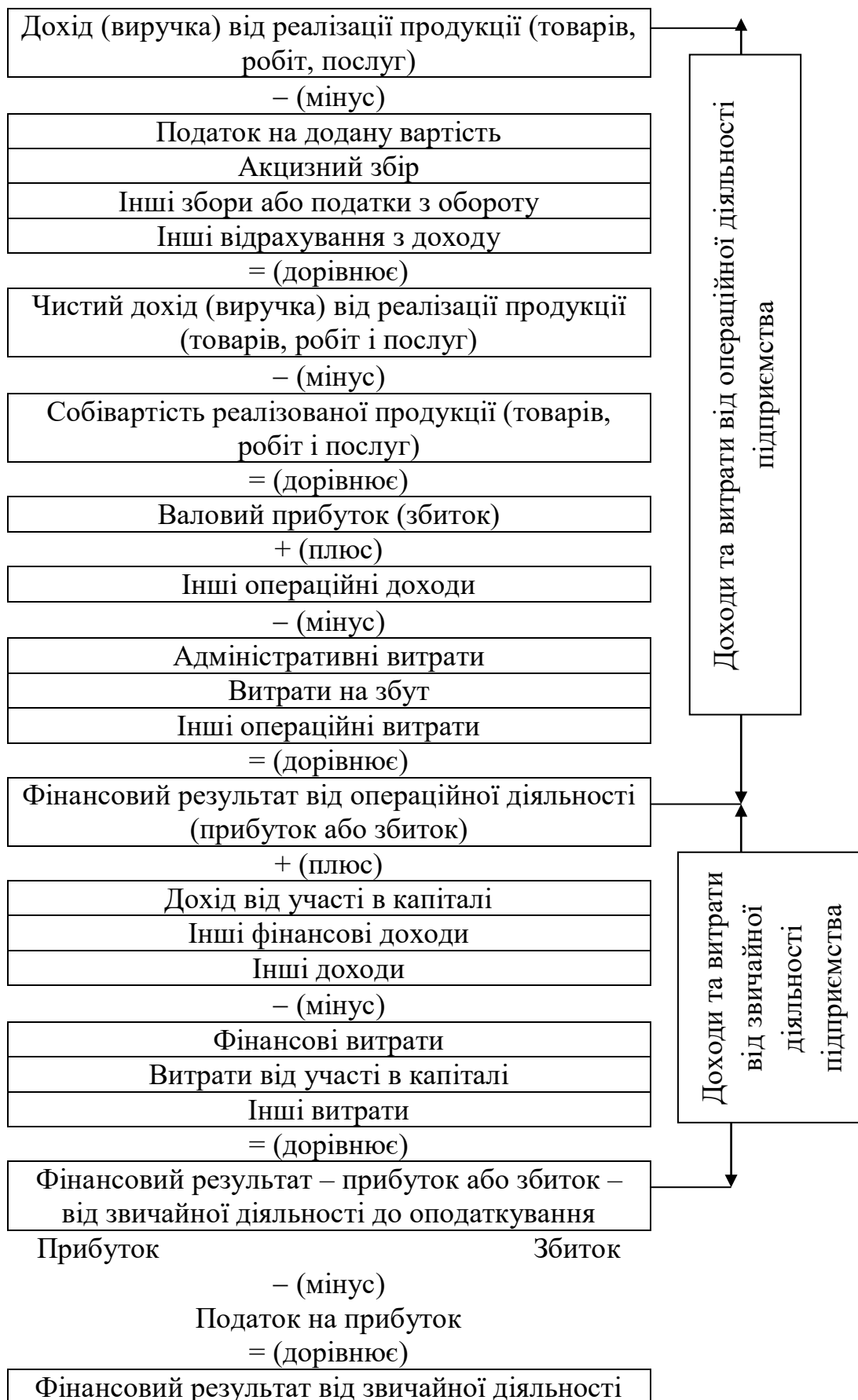


Рис. 1.4 Визначення фінансового результату звичайної діяльності підприємства



Прибуток, як позитивний фінансовий результат діяльності підприємства являє собою результативний фінансовий показник, що унеможлиблює його безпосереднє використання як прямого об'єкта управління та вимагає формування важелів впливу на величину прибутку через управління факторами його формування та використання. Це дає змогу виділити ряд структурних елементів, які в результаті і формують цілісну систему управління прибутком підприємства:

1. Управління прибутком на етапі його формування:
  - управління доходами суб'єкта господарювання;
  - управління затратами суб'єкта господарювання.
2. Управління прибутком на етапі його використання [27, с. 49].

За таких умов постає питання щодо забезпечення узгодженості прийняття, підтримки та виконання управлінських фінансових рішень за окремими напрямками реалізації управління прибутком підприємства. Організаційне вирішення цієї проблеми здійснюється в рамках обґрунтування мети та завдань управління прибутком суб'єкта господарювання, визначення доцільності використання тих чи інших методів управління прибутком з метою вирішення поставлених завдань.

Системоутворюючими елементами моделі управління прибутком підприємства є мета та завдання такого управління, від чіткості формулювання яких залежить ефективність як моделі управління прибутком, так і фінансового менеджменту взагалі.

Управління фінансовими результатами діяльності підприємства безпосередньо відображається на структурі капіталу суб'єкта господарювання. Зростання прибутку дозволяє збільшити величину власного капіталу підприємства, і також підвищити його фінансову стійкість, що позитивно відображається на структурі всього капіталу підприємства та робить його інвестиційно привабливим.

До головних ознак, за якими здійснюється управління фінансовими результатами належать:

1. рівень якості фінансового результату (високий, оптимальний, середній, низький);
2. абсолютна величина показника фінансового результату господарської діяльності підприємства (чистого прибутку (збитку), яка диференціюється залежно від високого чи низького значення цього показника [10, с. 163].

Слід відзначити, що ідентифікація величини фінансового результату відповідно до критеріїв високого та низького абсолютного значення даного показника, відбувається шляхом порівняльного аналізу суми фінансового результату господарської діяльності певного промислового підприємства з аналогічною базою порівняння, наприклад, підприємств-конкурентів, середнього показника суб'єктів господарювання відповідної галузі тощо.

Таким чином, фінансовий результат підприємства є основним узагальнюючим індикатором ефективності господарської діяльності. У наукових колах сьогодні не сформовано єдиного остаточного підходу до трактування фінансового результату діяльності підприємства та його вимірників. Здійснений у дослідженні аналіз дає підстави стверджувати, що в короткостроковому періоді фінансовий результат підприємства здебільшого ототожнюється з величиною його прибутку чи доходу. Але в довгостроковій перспективі фінансовий результат підприємства доцільніше оцінювати через зміну величини вартості власного капіталу чи зміну величини ринкової вартості суб'єкта господарювання. Обидва підходи до тлумачення фінансового результату підприємства не суперечать одне одному, а лише виявляють дуальний характер досліджуваної категорії.

## **Висновки до розділу 1**

Здійснивши дослідження поняття фінансових ресурсів підприємства, необхідно зробити висновок, що фінансові ресурси підприємства – це наявні кошти, що знаходяться в розпорядженні підприємства, які поділяються за двома властивостями, а саме: за видами і складом та джерелами виникнення і

формування. Фінансовим ресурсам підприємств характерні наступні властивості: фінансові ресурси мають стадію виникнення; фінансові ресурси віддзеркалюють ставлення до власності; фінансові ресурси мають джерела формування та цілі (напрями) використання; від джерел виникнення (формування) та цілей (напрямів) використання залежить структура фінансових ресурсів підприємства.

Сучасні тенденції розвитку підприємств потребують нових підходів до систематизації доходів з метою забезпечення потреб управління підприємств. Складність структури й різноманіття процесів їх формування і використання передбачає розподіл за наступними властивостями, що дозволяють акумулювати інформацію про них і використовувати її для різних цілей управління підприємством. Надані групи класифікації доходів за цільовою направленістю є взаємодоповнюючими, взаємопов'язаними, а класифікація – гнучкою, та орієнтованою на сучасні особливості розвитку підприємств.

Фінансовий результат підприємства є основним узагальнюючим індикатором ефективності господарської діяльності. У наукових колах сьогодні не сформовано єдиного остаточного підходу до трактування фінансового результату діяльності підприємства та його вимірників. Здійснений у дослідженні аналіз дає підстави стверджувати, що в короткостроковому періоді фінансовий результат підприємства здебільшого ототожнюється з величиною його прибутку чи доходу. Але в довгостроковій перспективі фінансовий результат підприємства доцільніше оцінювати через зміну величини вартості власного капіталу чи зміну величини ринкової вартості суб'єкта господарювання. Обидва підходи до тлумачення фінансового результату підприємства не суперечать одне одному, а лише виявляють дуальний характер досліджуваної категорії.

## РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ АТ «УКРТЕЛЕКОМ»

### 2.1. Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства АТ «УКРТЕЛЕКОМ»

Акціонерне товариство «Укртелеком» – найбільший оператор фіксованого зв'язку в Україні. Компанія надає широкий спектр телекомунікаційних послуг в усіх регіонах країни. Уже багато років її справедливо вважають лідером серед провайдерів фіксованого інтернету.

Укртелеком має найбільше інтернет-покриття та найрозгалуженішу оптичну мережу.

У 2011 році компанія заснувала оператора «ТриМоб», який надає послуги мобільного зв'язку за технологією UMTS/WCDMA.

У 2015 році Укртелеком розпочав масштабну модернізацію мережі.

Укртелеком пропонує практично всі види сучасних телекомунікаційних послуг.

Для домашніх користувачів:

- телефонія;
- Інтернет;
- інтерактивне TV.

Для бізнес-клієнтів:

- оптичний інтернет;
- передача даних та інтернет;
- Інтернет-телефонія;
- телефонія;
- хмарна АТС;
- дата-центр;
- організації віртуальних приватних мереж (VPN);

- номери для організації «гарячих» ліній;
- зарубіжні хмарні сервіси;
- захист від DDoS атак;
- TV Бізнес [58].

У 2018 році компанія продовжує реалізовувати низку проектів щодо розширення географії послуг, впровадження нових сервісів, підключення до інтернету навчальних, медичних, освітніх закладів, ОТГ.

«Укртелеком» презентує масштабний проект щодо скорочення цифрового розриву між містом і селом, який передбачає будівництво оптичної інфраструктури для доступу до інтернет у 8 тисяч населених пунктах України.

Маючи досвід будівництва і експлуатації мереж фіксованого інтернет-доступу за технологіями ADSL, VDSL, FTTB/C, FTTH, враховуючи інфраструктуру та ресурси для реалізації проекту по всій території країни, Укртелеком провів відповідні розрахунки.

У 2019 році відбувається оптика у села. Розпочато 2-річний проект по підключенню 300 невеликих населених пунктів до оптичного інтернету. Планується побудувати близько 3,5 тис км волоконно-оптичних ліній зв'язку.

Перші підключення абонентів у рамках цього проекту розпочато з липня (раніше запланованого терміну).

У 2020 році Укртелеком продовжив успішно втілювати стратегію трансформації та подальшого розвитку компанії шляхом підвищення операційної ефективності, розвитку та модернізації технічної інфраструктури.

Долаючи виклики року, Укртелеком, дотримуючись необхідних карантинних заходів, разом з європейськими партнерами, завершив будівництво рекордної кількості волоконно-оптичних ліній зв'язку – майже 10 тисяч кілометрів.

Рішенням річних загальних зборів акціонерів Укртелеком, які відбулися 22.04.2021 р., було змінено повне найменування компанії з Публічного акціонерного товариства «Укртелеком» на Акціонерне Товариство

«Укртелеком» та скорочене найменування українською мовою з ПАТ «Укртелеком» на АТ «Укртелеком» [59].

Цінності АТ «Укртелеком» зображено на рис. 2.1.

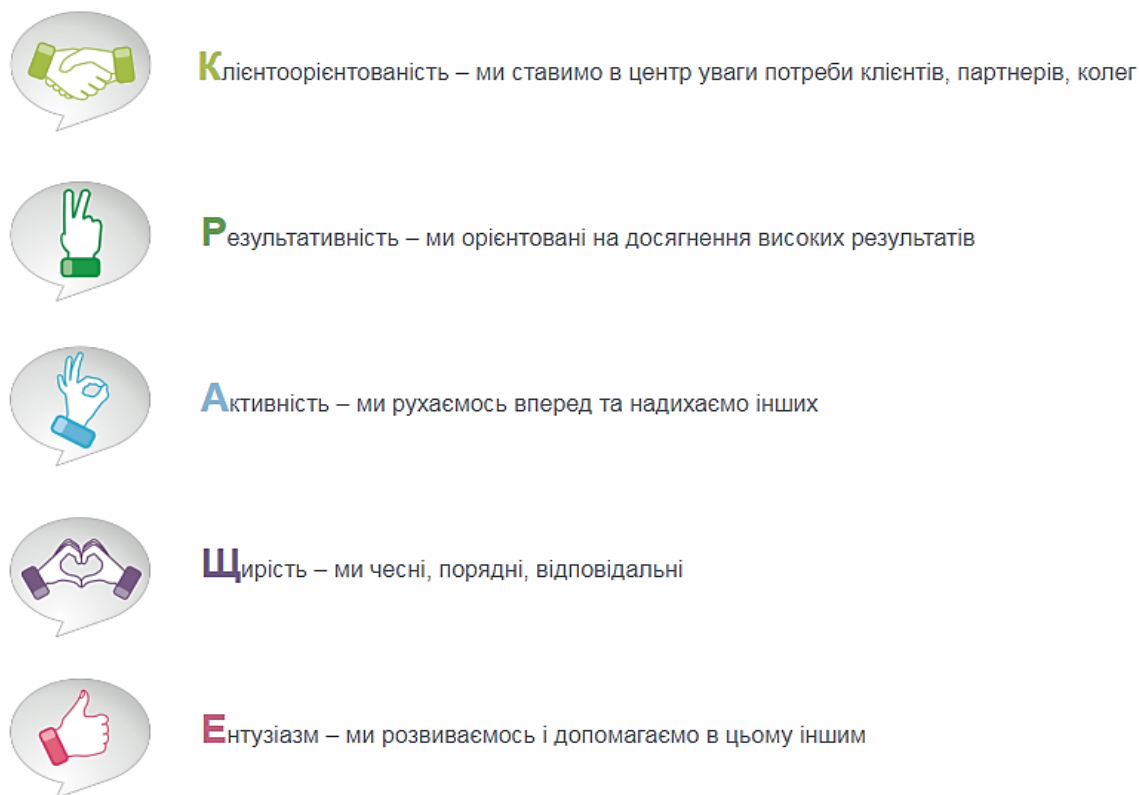


Рис. 2.1 Цінності АТ «Укртелеком» [60]

АТ «Укртелеком» – учасник (акціонер) низки спільних підприємств та акціонерних товариств, що функціонують на телекомунікаційному ринку.

Також слід зазначити, що АТ «Укртелеком» входить до складу групи компаній АТ «СКМ» (Компанія «Систем Кепітал Менеджмент»).

Генеральним директором АТ «Укртелеком» є Курмаз Ю.П.

Адреса головного офісу АТ «Укртелеком»: Україна, Київ, бульвар Т. Шевченка, 18.

Директор «Укртелекому» Юрій Курмаз : про карантин, цифровий розрив і стратегію компанії в епоху згортання голосового зв'язку:

«Один з найбільших в Україні телекомунікаційних операторів компанія «Укртелеком» недавно підбила підсумки 2019 року. В цілому, його можна визнати успішним - EBITDA компанії збільшилася майже на 10%. Структура ж доходів компанії підтверджує тренд минулих років - падіння доходів від

голосової телефонії та їх зростання від інтернет-послуг. Зростання поки ще не зовсім покривають зниження, але якщо тренди збережуться, то це може відбутися протягом декількох років.» [61].

З метою підвищення керованості бізнесом обласні філії об'єднані в 5 макрорегіонів, в кожному з яких визначено провідну філію.

Структура управління АТ «Укртелеком» наведена на рис. 2.2.

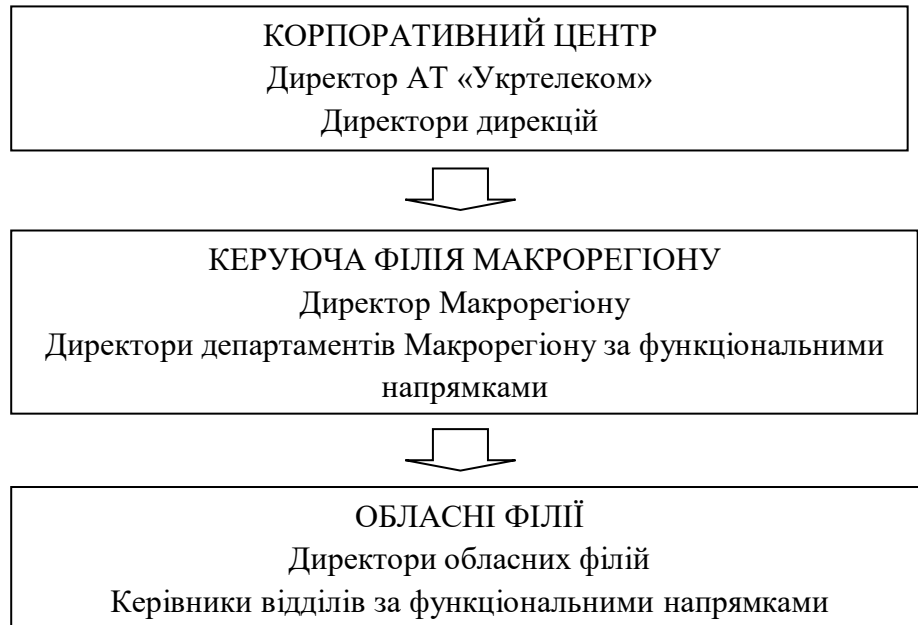


Рис. 2.2 Структура управління АТ «Укртелеком»

Управління Компанією здійснюють наступні органи: Загальні збори акціонерів, Наглядова Рада та Директор. Загальні збори акціонерів є вищим органом Компанії і можуть вирішувати будь-які питання щодо її діяльності. Наглядова Рада є органом, що здійснює захист прав акціонерів, і в межах компетенції, визначеної Статутом, Положенням про Наглядову Раду та законодавством України, контролює та регулює діяльність Директора. Єдиним виконавчим органом Компанії є Директор, який є керівником Компанії. Директор здійснює управління поточною діяльністю Компанії та діє від імені та в інтересах Компанії без довіреності, згідно з наданими йому Статутом повноваженнями.

Для проведення аналізу використаємо: звіт про фінансові результати за 2016 – 2020 рр. (Додаток А [1-5]), баланс підприємства за 2016 – 2020 рр.

(Додаток Б [1-5]).

Проведемо аналіз активів АТ «Укртелеком» за 2016 – 2020 рр. (табл. 2.1).  
На основі цих показників, здійснено аналіз зміни показників вартості активів в  
табл. 2.2.

Таблиця 2.1

Показники активів на кінець періоду протягом 2016 – 2020 рр., тис грн.

Статті активу балансу	Код	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
1	2	3	4	5	6	7
<b>I. Необоротні активи</b>						
Нематеріальні активи	1000	57444	178201	159017	161099	179307
первісна вартість	1001	480576	637481	655414	716271	574830
накопичена амортизація	1002	(423132)	(459280)	(496397)	(555172)	(395523)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	665579	516418	267134	319368	271012
Основні засоби	1010	8839758	8627127	8862053	5447690	8632460
первісна вартість	1011	8839758	9070786	9819768	5584076	9088138
знос	1012	0	(443659)	(957715)	(136386)	(455678)
Інвестиційна нерухомість	1015	180100	319746	308111	3220534	2857811
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	180100	319746	308111	3220534	2857811
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0	0	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:						
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	618	349	279	279	279
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0	0	27528
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	555	85	24	24	24
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0	37672	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	103800	111155	126583
<b>Усього за розділом I.</b>	<b>1095</b>	<b>9744054</b>	<b>9641926</b>	<b>9700418</b>	<b>9297821</b>	<b>12095004</b>
<b>II. Оборотні активи</b>						
Запаси, у т.ч.:	1100	143940	124993	121969	105844	130833



## Продовження таблиці 2.1

виробничі запаси	1101	113741	82708	74151	59703	91291
готова продукція	1103	0	0	0	4936	3451
товари	1104	30199	42285	47818	41205	36091
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	501226	531696	367159	320834	309739
Дебіторська заборгованість за розрахунками:						
за виданими авансами	1130	57543	63181	90623	77735	50451
з бюджетом	1135	6257	5959	9274	18044	8217
у т.ч. з податку на прибуток	1136	801	493	3113	0	875
з нарахованих доходів	1140	70772	4216	1053	1293	1085
із внутрішніх розрахунків	1146	0	0	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	765235	993167	994965	394264	1210970
Поточні фінансові інвестиції	1160	160872	219816	0	399285	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	129838	272289	339589	391413	697985
Витрати майбутніх періодів	1170	13232	19444	9065	22338	38374
Інші оборотні активи	1190	10865	14505	58116	70362	87104
<b>Усього за розділом II.</b>	<b>1195</b>	<b>1859780</b>	<b>2249266</b>	<b>1991813</b>	<b>1801412</b>	<b>2534758</b>
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>	<b>1200</b>	<b>1397411</b>	<b>1846458</b>	<b>2046628</b>	<b>2410875</b>	<b>474</b>
<b>БАЛАНС</b>	<b>1300</b>	<b>13001245</b>	<b>13737650</b>	<b>13738859</b>	<b>13510108</b>	<b>14630236</b>

Таблиця 2.2

Зміна показників вартості активів АТ «Укртелеком» протягом 2016 – 2020 рр.,

тис. грн.

Статті активу балансу	2020 – 2016 рр.		2020 – 2019 рр.	
	Відхилення в тис. грн.	Темпи приросту, %	Відхилення в тис. грн.	Темпи приросту, %
1	2	3	4	5
<b>I. Необоротні активи</b>				
Нематеріальні активи	+121863	212	+18208	11

## Продовження таблиці 2.2

первісна вартість	+94254	20	-141441	-20
накопичена амортизація	+27609	-7	+159649	-29
Незавершені капітальні інвестиції	-394567	-59	-48356	-15
Основні засоби	-207298	-2	+3184770	58
первісна вартість	+248380	3	+3504062	63
знос	-455678	-	-319292	234
Інвестиційна нерухомість	+2677711	1487	-362723	-11
первісна вартість інвестиційної нерухомості	+2677711	1487	-362723	-11
знос інвестиційної нерухомості	0	-	0	-
Довгострокові біологічні активи	0	-	0	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	0	-	0	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	-339	-55	0	0
інші фінансові інвестиції	+27528	-	+27528	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	-531	-96	0	0
Відстрочені податкові активи	0	-	-37672	-100
Інші необоротні активи	+126583	-	+15428	14
<b>Усього за розділом I.</b>	<b>+2350950</b>	<b>24</b>	<b>+2797183</b>	<b>30</b>
<b>II. Оборотні активи</b>				
Запаси, у т.ч.:	-13107	-9	+24989	24
виробничі запаси	-22450	-20	+31588	53
готова продукція	+3451	-	-1485	-30
товари	+5892	20	-5114	-12
Поточні біологічні активи	0	-	0	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-191487	-38	-11095	-3
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	0	-	0	-
за виданими авансами	-7092	-12	-27284	-35
з бюджетом	+1960	31	-9827	-54
у т.ч. з податку на прибуток	+74	9	+875	-
з нарахованих доходів	-69687	-98	-208	-16
із внутрішніх розрахунків	0	-	0	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	+445735	58	+816706	207
Поточні фінансові інвестиції	-160872	-100	-399285	-100
Гроші та їх еквіваленти	+568147	438	+306572	78
Витрати майбутніх періодів	+25142	190	+16036	72
Інші оборотні активи	+76239	702	+16742	24
<b>Усього за розділом II.</b>	<b>+674978</b>	<b>36</b>	<b>+733346</b>	<b>41</b>
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>	<b>-1396937</b>	<b>-100</b>	<b>-2410401</b>	<b>-100</b>
<b>БАЛАНС</b>	<b>+1628991</b>	<b>13</b>	<b>+1120128</b>	<b>8</b>

За даними таблиці 2.2 робимо висновки:

З розрахунків видно позитивну динаміку зростання активів балансу підприємства станом на 2020 р. Всього активи за 2020 р. відповідно до Балансу підприємства, складають: 14630236 тис. грн.

Їх загальний обсяг збільшується на 1628991 тис. грн. порівнюючи з 2016 роком, що дорівнює 13% приросту, а порівнюючи з 2019 роком збільшення складає 1120128 тис. грн., в свою чергу приріст – 8%.

Проаналізуємо детальніше, за рахунок чого відбуваються дані зміни. В 2020 р. відбувається значний приріст необоротних активів на 121863 тис. грн., порівнюючи з 2016 р., що складає приріст 24%, а порівнюючи 2020 рік з 2019 роком бачимо збільшення на 2797183 тис. грн., що дорівнює 30%. Також позитивної динаміки набуває збільшення оборотних активів: в 2020 році порівнюючи з 2016 роком відбувається збільшення на 674978 тис. грн., що в свою чергу становить 36% приросту. Якщо порівнювати 2020 рік з попереднім розрахунковим роком, видно збільшення на 733346 тис. грн., що складає 41% приросту. Також відображено зменшення необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття: в 2020 р. порівнюючи з 2016 роком зменшення на 1396937 тис. грн., а порівнюючи з 2019 роком на – 2410401 тис. грн.

Динаміку показників активів балансу зображено на рис. 2.3.



Рис. 2.3 Динаміка показників активів балансу

В подібному вигляді проведемо аналіз пасивів АТ «Укртелеком» за 2016 – 2020 рр. (табл. 2.3). На основі цих показників, здійснено аналіз зміни показників вартості пасивів в табл. 2.4.

Таблиця 2.3

Показники пасивів на кінець періоду протягом 2016 – 2020 рр., тис грн.

Статті пасиву балансу	Код	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
1	2	3	4	5	6	7
<b>I. Власний капітал</b>						
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4681562	4681562	4681562	4681562	4681562
Капітал у дооцінка	1405	8885075	8291743	8177384	9305848	10254530
Додатковий капітал	1410	411370	411370	411370	411370	411370
Резервний капітал	1415	222812	222812	222812	222812	222812
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(4923612)	(3965923)	(3421985)	(4978087)	(5434780)
Неоплачений капітал	1425	0	0	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0	0	0
<b>Усього за розділом I.</b>	<b>1495</b>	<b>9277207</b>	<b>9641564</b>	<b>10071143</b>	<b>9643505</b>	<b>10135494</b>
<b>II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення</b>						
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	712465	595278	561472	0	318022
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	750533	639587	1411488
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	184785	799511	1023868
Довгострокові забезпечення	1520	282026	329848	237848	273017	281714
Цільове фінансування	1525	0	0	0	0	0
<b>Усього за розділом II.</b>	<b>1595</b>	<b>994491</b>	<b>925126</b>	<b>1734638</b>	<b>1712115</b>	<b>3035092</b>
<b>III. Поточні зобов'язання і забезпечення</b>						
Короткострокові кредити банків	1600	1072611	2048009	822167	821667	12209
Векселі видані	1605	0	0	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:						
довгостроковими зобов'язаннями	1610	846858	2550	113915	199988	234841

## Продовження таблиці 2.3

товари, роботи, послуги	1615	326338	490688	406920	360263	412789
розрахунками з бюджетом	1620	84162	214455	109915	170140	152980
у тому числі з податку на прибуток	1621	5444	54044	0	47288	64796
розрахунками зі страхування	1625	11310	8185	12093	14211	12461
розрахунками з оплати праці	1630	46214	44866	50813	53414	50504
одержаними авансами	1635	68050	87617	89552	99072	113885
розрахунками з учасниками	1640	1898	1898	1897	1897	1897
із внутрішніх розрахунків	1645	869	1128	1337	1109	1319
Поточні забезпечення	1660	252832	249249	262313	285549	290059
Доходи майбутніх періодів	1665	1901	2518	12041	20256	23574
Інші поточні зобов'язання	1690	16504	19797	50115	126922	153132
<b>Усього за розділом III</b>	1695	<b>2729547</b>	<b>3170960</b>	<b>1933078</b>	<b>2 154 488</b>	<b>1459650</b>
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>	1700	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>БАЛАНС</b>	1900	<b>13001245</b>	<b>13737650</b>	<b>13738859</b>	<b>13510108</b>	<b>14630236</b>

Таблиця 2.4

Зміна показників вартості пасивів АТ «Укртелеком» протягом 2016 – 2020 рр.,

тис. грн.

Статті пасиву балансу	2020 – 2016 рр.		2020 – 2019 рр.	
	Відхилення в тис. грн.	Темпи приросту, %	Відхилення в тис. грн.	Темпи приросту, %
1	2	3	4	5
<b>I. Власний капітал</b>				
Зареєстрований (пайовий) капітал	0	-	0	-
Капітал у дооцінка	+1369455	15	+948682	10
Додатковий капітал	0	-	0	-
Резервний капітал	0	-	0	-

## Продовження таблиці 2.4

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-511168	10	-456693	9
Неоплачений капітал	0	-	0	-
Вилучений капітал	0	-	0	-
<b>Усього за розділом I.</b>	<b>+858287</b>	<b>9</b>	<b>+491989</b>	<b>5</b>
<b>II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення</b>				
Відстрочені податкові зобов'язання	-394443	-55	+318022	-
Довгострокові кредити банків	+1411488	-	+771901	121
Інші довгострокові зобов'язання	+1023868	-	+224357	28
Довгострокові забезпечення	-312	-	+8697	3
Цільове фінансування	0	-	0	-
<b>Усього за розділом II.</b>	<b>+2040601</b>	<b>205</b>	<b>+1322977</b>	<b>77</b>
<b>III. Поточні зобов'язання і забезпечення</b>				
Короткострокові кредити банків	-1060402	-99	-809458	-99
Векселі видані	0	-	0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:	0	-	0	-
довгостроковими зобов'язаннями	-612017	-72	+34853	17
товари, роботи, послуги	+86451	26	+52526	15
розрахунками з бюджетом	+68818	82	-17160	-10
у тому числі з податку на прибуток	+59352	1090	+17508	37
розрахунками зі страхування	+1151	10	-1750	-12
розрахунками з оплати праці	+4290	9	-2910	-5
одержаними авансами	+45835	67	+14813	15
розрахунками з учасниками	-1	-	0	-
із внутрішніх розрахунків	+450	52	+210	19
	+			
Поточні забезпечення		15	+4510	2
	37227			
Доходи майбутніх періодів	+21673	1140	+3318	16
Інші поточні зобов'язання	+136628	828	+26210	21
<b>Усього за розділом III</b>	<b>-1269897</b>	<b>-47</b>	<b>-694838</b>	<b>-32</b>
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>				
<b>БАЛАНС</b>	<b>+1628991</b>	<b>13</b>	<b>+1120128</b>	<b>8</b>

За даними таблиці 2.4 проаналізуємо зміну величини пасивів :

З розрахунків також спостерігаємо зростання обсягу пасивів підприємства, позитивна динаміка зростання прослідковується як у співвідношенні 2020 р. та 2016 р., так і в різниці між 2020 та 2019 роками.

Всього пасиви за 2020 р. відповідно до Балансу підприємства, складають: 14630236 тис. грн.

Їх загальний обсяг збільшується на 1628991 тис. грн. порівнюючи з 2016 роком, що дорівнює 13% приросту, а порівнюючи з 2019 роком збільшення складає 1120128 тис. грн., в свою чергу приріст – 8%.

Загальна величина пасивів зростає за рахунок приросту власного капіталу підприємства в порівнянні 2020 та 2016 років на 858287, що складає приріст 9%, а порівнюючи 2020 рік з 2019 роком бачимо збільшення на 491989 тис. грн., що дорівнює 5%. Набуває збільшення довгострокових зобов'язань і забезпечень: в 2020 році порівнюючи з 2016 роком відбувається збільшення на 2040601 тис. грн., що в свою чергу становить 205% приросту. Якщо порівнювати 2020 рік з попереднім розрахунковим роком, видно збільшення на 1322977 тис. грн., що складає 77% приросту. Також слід зазначити у висновках відображено зменшення поточних зобов'язань і забезпечень: в 2020 р. порівнюючи з 2016 роком зменшення на 1269897 тис. грн., а порівнюючи з 2019 роком на – 694838 тис. грн.

Зобразимо динаміку показників пасивів балансу на рис. 2.4.

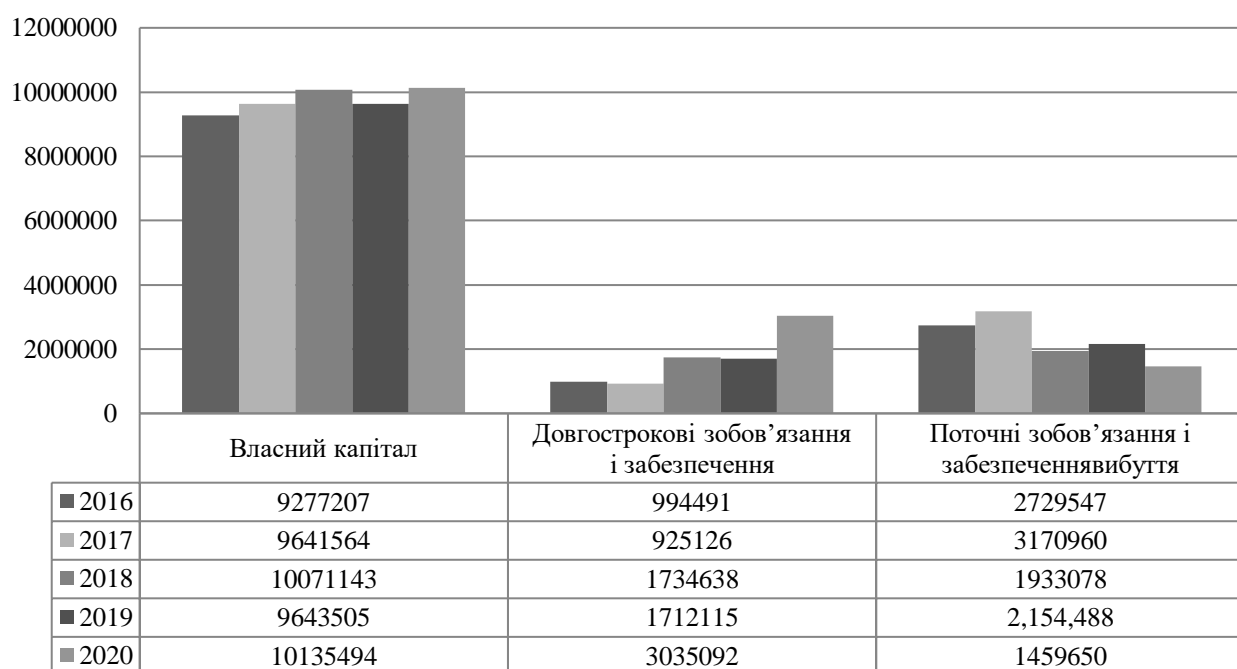


Рис. 2.4 Динаміка показників пасивів балансу

## 2.2. Оцінка фінансового стану підприємства

Проведемо розрахунок основних коефіцієнтних показників аналізу фінансового стану підприємства за 2016 – 2020 рр.

Комплексна оцінка фінансової стійкості АТ «Укртелеком» проводиться шляхом розрахунку відносних показників та наведена в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Показники оцінки майнового стану на кінець періоду АТ «Укртелеком»

Показник	Формула розрах.	Формула з викор. статей звітності	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Сума наявних у підприємства госп.коштів	Валюта (підсумок) балансу	Рядок 1300 або 1900 ф.1	13001245	13737650	13738859	13510108	14630236
Коефіцієнт зносу	Сума зносу/ первісна вартість ОЗ	Рядок 1012 ф.№1/ р.1011 ф.№1	0,000	0,049	0,098	0,024	0,050
Коефіцієнт придатності	ОЗ/ первісна вартість ОЗ або 1 - КЗ	Рядок 1010 ф.№1/ р.1011 ф.№1	1,000	0,951	0,902	0,976	0,950

Отже, показник сума наявних у підприємства господарських коштів дає загальну дає узагальнену вартісну оцінку активів балансу підприємства. З таблиці 2.5 можна побачити, що у 2020 році порівняно з 2019 роком наявні господарські кошти підприємства на кінець періоду збільшились на 1120128 тис. грн., а порівнюючи 2020 рік з 2016 роком збільшились на 1628991 тис. грн.

Так як показники оцінки майнового стану досить часто використовуються для характеристики стану основних засобів, необхідно відзначити на умовність цих показників. Причина тому – залежність коефіцієнта зносу і коефіцієнта придатності від обраного методу нарахування амортизації. Іншими словами,



коефіцієнт зносу не відображає фактичної зношеності основних засобів, так само як і коефіцієнт придатності не дає точної оцінки їх поточного стану.

Незважаючи на умовність цих показників, вони мають певне аналітичне значення. Так, прийнято вважати, що значення коефіцієнта зносу більш ніж 50% (а отже, коефіцієнта придатності менш 50%) є небажаним [62].

Коефіцієнт зносу показує, що основні засоби фактично зношуються та втрачають вартість в процесі експлуатації та знецінюються, втрачаючи вартість до закінчення терміну експлуатації. На підприємстві знос основних засобів за 2016 р. становить 0, за 2017-2018 рр. відбувається зростання показника і його значення у відповідності становить 0,049 та 0,098. У 2019-2020 рр. показник становить 0,024 та 0,050 відповідно.

Коефіцієнт придатності відображає частку основних засобів, придатну для експлуатації в процесі господарської діяльності, в нашому разі на підприємстві відбувається зменшення даного показника на 0,026% порівнюючи 2020 та 2019 рр., а порівнюючи 2020 та 2016 рр. зменшився на 0,050 [63].

Чим вище коефіцієнт – тим краще технічний стан основних засобів підприємства, в нашому випадку можна зробити висновок, що основні засоби придатні для експлуатації, проте з кожним роком технічний стан основних засобів погіршується.

Показники фінансової незалежності та структури капіталу наведено в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Показники фінансової незалежності та структури капіталу  
на кінець періоду АТ «Укртелеком»

Показник	Формула розрахунку	Формула з використанням статей звітності	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	Позиковий капітал/Валю та балансу	(р.1595 ф.№1+1695 ф.1)/р.1900 ф.1	0,286	0,298	0,267	0,286	0,307

## Продовження таблиці 2.6

Коефіцієнт фінансової залежності	Валюта балансу /Власний капітал	Р.1900 ф.№1/р.1495 ф.№1	1,401	1,425	1,364	1,401	1,443
Коефіцієнт заборгованості (коефіцієнт фінансового ризику)	Позиковий капітал/Власний капітал	(р.1595 ф.№1+1695 ф.1)/р.1495 ф.№1	0,401	0,425	0,364	0,401	0,443
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власні оборотні кошти/Власний капітал	(р.1595 ф.№1) + (р.1495 ф.№1) - (р.1095 ф.№1)/р.1495 ф.№1	0,057	0,096	0,209	0,213	0,106
Коефіцієнт інвестування	Власний капітал/необоротні активи	р.1495 ф.№1/р.1095 ф.№1	0,952	1,000	1,038	1,037	0,838
Коефіцієнт фінансової незалежності, (автономії)	Власний капітал (Власні кошти) / Підсумок активу балансу	р. 1495 ф.№1 / р. 1300 ф.№1	0,714	0,702	0,733	0,714	0,693
Коефіцієнт структури капіталу (коефіцієнт фінансування)	Короткострокова і довгострокова дебіторська заборгованість / Власний капітал	(р.1595 ф.№1 + р.1695 ф.№1) / р.1495 ф.№1	0,401	0,425	0,364	0,401	0,443

Таким чином, з таблиці 2.6 можна зробити наступні висновки:

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу вказує на рівень левереджа компанії. Леведж означає використання фінансових інструментів або позикового капіталу з метою підвищення потенційної рентабельності інвестицій. У компанії, в якій сума позикового капіталу є значно вищою власного, рівень левереджа високий. У свою чергу, таке явище свідчить про високий рівень фінансових ризиків. Варто зауважити, що залучення позикового капіталу дозволяє забезпечити ріст компанії. Тому значна частина підприємств стабільно працює в умовах використання позикових коштів.

За період 2016-2020 рр. показник зростає, і в 2020 р. складає 0,307, а що є позитивною тенденцією, так як значення показника наближається до нормативного (в межах 0,4 - 0,6). Для покращення показника необхідно шукати шляхи залучення додаткових позикових коштів, але це необхідно робити тільки

в разі очікуваного підвищення рентабельності інвестицій (або власного капіталу). Якщо кожна залучена гривня коштів дозволить генерувати фінансовий результат вище вартості використання позикових коштів, то така дія є доцільною [64].

Коефіцієнт фінансової залежності є індикатором фінансової стійкості, який також вказує на здатність компанії проводити прогнозовану діяльність в довгостроковій перспективі. В нашому випадку він показує, що 2016 році склав 1,401, а в 2020 р. показник зріс на 0,042 і склав 1,443. Незважаючи на це, рівень коефіцієнта все одно не доходить до нормативного значення (1,67-2,5), тому для підвищення значення необхідно залучати додаткові позикові кошти кредитних організацій, банків, інших підприємств і т.д. Це дозволить активізувати виробничу і збутову діяльність, що призведе до збільшення фінансового результату роботи компанії або дозволить досягти інших цілей [65].

Коефіцієнт заборгованості показує, що в 2019 році склав 0,401, а в 2020 р. показник зріс на 0,043 і склав 0,443. У продовж всього періоду починаючи з 2016 року помітне поступове зростання показника, порівнюючи показники 2020 та 2016 рр. зростання на 0,042. Рекомендоване значення цього показника  $\leq 1$ .

Коефіцієнт маневреності власного капіталу характеризує говорить про те, яка частина власного капіталу може бути використана для фінансування оборотних активів, а яка частина спрямована на фінансування необоротних активів, а саме в 2019 р. становив 0,213, а в 2020 році зменшився на 0,107 і становив 0,106. Проте порівнюючи 2020 та 2016 рр. видно тенденцію зростання. Позитивне значення свідчить про достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів і частини оборотних [66].

Коефіцієнт інвестування показує, у якій степені джерела власних коштів покривають проведені інвестиції. В 2020 р. цей показник порівняно з 2019 роком спав на 0,199 і становив 0,838 та 1,037 відповідно. Показник знаходиться межах норми (даний коефіцієнт повинен дорівнювати 1 або більше) [67].

Коефіцієнт фінансової незалежності характеризує, можливість підприємства виконати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів, його незалежність від позикових джерел. В 2019 р. він становив 0,714, а в 2020 році показник зменшився на 0,021 и становив 0,693. Нормативне значення показника знаходиться в межах 0,4 – 0,6. Значення показника фінансової автономії вище 0,6 (як в нашому випадку) говорить про те, що компанія використовує не весь свій потенціал [68].

Коефіцієнт структури капіталу надає інформацію про співвідношення власних та залучених коштів у фінансових ресурсах підприємства, а також про співвідношення між різними складовими позикового капіталу. На підприємстві бачимо, що в 2019 році складав 0,401, а в 2020 р. показник зріс на 0,043 і складає 0,443. Значення показника вважається задовільним, якщо воно не перевищує 1 незалежно від галузевої ознаки позичальника [69].

Показники ліквідності АТ «Укртелеком» наведено в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Показники ліквідності на кінець періоду АТ «Укртелеком»

Показник	Формула розрахунку	Формула з використанням статей звітності	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (коефіцієнт миттєвої ліквідності)	(Грошові кошти + Еквіваленти грошових коштів + Короткострокові фінансові вкладення) / Короткострокові зобов'язання	$(p.1160 + p.1165 \text{ ф№1}) / p.1695 \text{ ф№1}$	0,107	0,155	0,176	0,367	0,478
Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Сума оборотних активів - Сума запасів) / Поточні зобов'язання	$(p.1195 - p.1100 \text{ ф№1}) / p.1695 \text{ ф№1}$	0,629	0,670	0,967	0,787	1,647
Коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття)	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	$p.1195 \text{ ф№1} / p.1695 \text{ ф№1}$	0,681	0,709	1,030	0,836	1,737

З таблиці 2.7 можна зробити наступні висновки:

Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності демонструє частку поточних зобов'язань компанії, яка може бути погашена негайно. Протягом 2016-2020 рр. показник зазнав поступового зростання. В 2020 р. складає 0,478, що порівнюючи з 2019 р. показує зростання на 0,111. Нормативним вважається значення від 0,1 до 0,2. В нашому випадку значення вище нормативного і це вказує на проблеми в компанії і свідчити про неефективну стратегію управління фінансовими ресурсами [70].

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує здатність компанії вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання з допомогою високоліквідних активів. Можна побачити що в 2019 р. показник був високим и складав 0,787, а в 2020 році він зріс на 0,860 і став складати 1,647. Це несе позитивну тенденцію. Значення показника в проміжку 2016-2020 рр. відповідає теоретичному значенню коефіцієнта (вважається достатнім, якщо воно перевищує 0,6) [71].

Коефіцієнт загальної ліквідності дає найбільш загальну оцінку ліквідності активів. Характеризує здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов'язання з найбільше легко реалізованої частини активів – оборотних коштів. На підприємстві за 2016-2020 рр. видно поступове зростання показника, порівнюючи 2020 та 2016 рр. показник зріс на 1,055 і в 2020 р. складає 1,737. Це означає, що вартість поточних активів не перевищу суму поточних зобов'язань. Нормативним є значення в рамках 1-3, однак більш бажаним є значення 2-3. Показник нижче нормативного свідчить про проблемний стан платоспроможності, адже оборотних активів недостатньо для того, щоб відповісти за поточними зобов'язаннями. Це веде до зниження довіри до компанії з боку кредиторів, постачальників, інвесторів і партнерів. Крім цього, проблеми з платоспроможністю ведуть до збільшення вартості позикових коштів і, як результат, до прямих фінансових втрат [72].

Показники прибутковості АТ «Укртелеком» за 2016 – 2020 рр. наведено в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

## Показники прибутковості АТ «Укртелеком»

Показник	Формула розрахунку	Формула з використанням статей звітності	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Рентабельність активів підприємства	Чистий прибуток (збиток) / Середня вартість активів за рік	$\frac{P.2350 (2355) \text{ ф.2}}{(p.1300 \text{ гр.3} + p.1300 \text{ гр.4} \text{ ф.1}) \cdot 0,5}$	0,048	0,065	0,036	-0,061	0,167
Коефіцієнт рентабельності продажу	Чистий прибуток / Чистий дохід	$\frac{P.2350 \text{ ф.2}}{p.2000 \text{ ф.2}}$	0,095	0,141	0,083	-0,144	0,393
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	Чистий прибуток / Середня величина власного капіталу	$\frac{P.2350 \text{ ф.2}}{(p.1495 \text{ гр.3} \text{ ф.1} + p.1495 \text{ гр.4} \text{ ф.1}) \cdot 0,5}$	0,068	0,091	0,050	-0,090	0,250

Коефіцієнт рентабельності активів характеризує рівень прибутку, що створюється всіма активами підприємства, які перебувають у його використанні згідно з балансом. Як бачимо за період 2016 – 2020 рр. показник поступово збільшується, в 2020 році він складає 0,167. Це свідчить про зростаючий попит на продукцію підприємства [73].

Коефіцієнт рентабельності продажу показує скільки фінансів залишається в підприємства після покриття собівартості продукції. Збільшення цього показника свідчить про зростання ефективності господарської діяльності підприємства, а зменшення навпаки. В нашому випадку відбувається зростання показника, порівнюючи 2020 та 2016 рр. на 0,298.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (фінансова рентабельність) характеризує рівень прибутковості власного капіталу, вкладеного в дане підприємство, тому найбільший інтерес представляє для наявних і потенційних власників й акціонерів й є одним з основних показників інвестиційної

привабливості підприємства, тому що його рівень показує верхню межу дивідендних виплат [74].

Більш високі коефіцієнти кращі, тому що вони демонструють відносне збільшення чистого прибутку, що генерується на ту ж суму капіталу. Тенденція стабільного спадання коефіцієнта рентабельності власного капіталу означає зниження здатності компанії генерувати прибуток власникам [75].

На підприємстві в період 2016-2020 рр. показник поступово збільшується, в 2020 році він складає 0,250, що є позитивним для підприємства.

Показників ділової активності АТ «Укртелеком» за 2016 – 2020 рр. в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

## Алгоритми розрахунку показників ділової активності АТ «Укртелеком»

Показник	Формула розрахунку	Формула з використанням статей звітності	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
Коефіцієнт оборотності активів (коефіцієнт трансформації капіталу, ресурсовіддача)	Виручка від реалізації/ Середній підсумок балансу	$\frac{P.2000 \text{ ф.2/}}{(p.1300 \text{ гр.3} + p.1300 \text{ гр.4} \text{ ф.1})0,5}$	0,505	0,457	0,432	0,425	0,425
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Виручка/Середня дебіторська заборгованість	$\frac{P.2000 \text{ ф.2/}}{(p.1125 \text{ гр.3} \text{ ф.1} + 1130 \dots 1155 \text{ гр.3} \text{ ф.1} + 1125 \text{ гр.4} + 1130 \dots 1155 \text{ гр.4}) 0,5}$	4,655	4,079	3,878	6,717	3,902
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Собівартість реал. прод./Середня кредиторська заборгованість	$\frac{P.2050 \text{ ф.2/}}{(p.1695 \text{ гр.3} \text{ ф.1} + p.1695 \text{ гр.4} \text{ ф.1}) 0,5}$	1,524	1,213	1,505	1,558	2,040
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Чистий дохід/Середня величина власного капіталу	$\frac{P.2000 \text{ ф.2/}}{(p.1495 \text{ гр.3} \text{ ф.1} + p.1495 \text{ гр.4} \text{ ф.1}) 0,5}$	0,717	0,645	0,602	0,621	0,636

## Продовження таблиці 2.9

Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача)	Чистий дохід/Середня величина основних фондів	Р.2000 ф.2/ (р.1010 гр.3 ф.1+р.1010 гр.4 ф.1) 0,5	0,714	0,700	0,679	0,807	0,787
Коефіцієнт оборотності оборотних засобів	Чистий дохід/Середня величина оборотних активів	Р.2000 ф.2/ (р.1195 гр.3 ф.1+р.1195 гр.4 ф.1) 0,5	3,624	2,977	2,800	3,135	2,499

Отже, згідно значення коефіцієнта оборотності активів можна зробити висновок, що в 2016 – 2020 рр. показники складають йдуть на спад, і в 2020 р. складає 0,425, дане явище є негативною тенденцією. Необхідно працювати в напрямку оптимізації суми активів. Для цього можна продати частину не завантажених необоротних активів (якщо збільшення завантаженості не планується), знизити суму запасів (якщо їх обсяг надмірний), вжити заходів по поверненню дебіторської заборгованості і т.д. Заходи по збільшенню виручки компанії також позитивно впливають на оборотність активів [76].

У процесі господарської діяльності підприємство дає товарний кредит для споживачів своєї продукції, тобто існує розрив у часі між продажем товару й надходженням оплати за нього, у результаті чого виникає дебіторська заборгованість. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує, скільки разів за рік обернулися кошти, вкладені в розрахунки.

Показник в 2019 році слав 6,717, а в 2020 році спав на 2,815 і відповідно становить 3,902. Складно сформулювати однозначний висновок про вплив дебіторської заборгованості на фінансовий стан компанії. З одного боку, дебітори відволікають фінансові ресурси компанії. Це може привести до збільшення фінансових витрат у зв'язку з необхідністю додаткового залучення кредитних коштів. Однак з іншого боку, збільшення товарного кредитування клієнтів дозволяє підвищити рівень збуту, адже в багатьох сферах можливість отримати товар і оплатити його пізніше є важливою. Якщо витрати на залучення додаткових позикових коштів на надання товарних кредитів



перевищують прибуток від збільшення продажів, то в цьому випадку зниження оборотності дебіторської заборгованості буде мати позитивний ефект на роботу компанії. В інших випадках збільшення оборотності дебіторської заборгованості буде мати позитивний ефект на роботу компанії [77].

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості – результат розрахунку показує, скільки раз компанія погасила свої зобов'язання перед постачальниками, підрядниками і т.д. протягом періоду дослідження. В період 2016-2020 рр. показник поступово зростає і в 2020 р. становить 2,040. Високе або низьке значення показника може мати кілька наслідків. Деякі автори говорять про те, що зниження показника є хорошим явищем, адже компанія має можливість фінансувати свою діяльність за рахунок безкоштовного джерела – за рахунок постачальників і підрядників. Однак це не зовсім вірно. Якщо затримка оплати відбувається постійно, то постачальники та підрядники будуть включати цей ризик в ціну свого товару. Тому низька оборотність кредиторської заборгованості може мати негативні середньострокові наслідки. Якщо ж такого не відбувається і рівень цін не змінюється, то компанії вигідно мати низьку оборотність кредиторської заборгованості [78].

Коефіцієнт оборотності власного капіталу характеризує ефективність використання власного капіталу. В 2016-2020 рр. ці показники поступово зменшуються і в 2020 р. складають 0,636, тобто як бачимо в 2020 році зменшилось використання власного капіталу. Для підвищення оборотності власного капіталу необхідно працювати в напрямку збільшення обсягу збуту [79].

Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача) показує ефективність використання основних засобів підприємства. В 2020 та 2019 рр. показники становили 0,787 та 0,807, що має спад 0,020, це свідчить про те, що в 2020 році менш ефективно використовувались основні засоби підприємства. Проте порівнюючи 2020 та 2016 рр. видно ріст на 0,073 [80].

Коефіцієнт оборотності оборотних засобів показник ділової активності, який вимірює ефективність використання оборотних активів підприємства

(грошових коштів, запасів товарів, виробничих запасів, дебіторської заборгованості).

В 2019 та 2020 рр. показники складали 3,135 та 2,499 відповідно. Як бачимо в 2020 році показник зменшився на 0,636, а порівнюючи 2020 та 2016 рр. видно зменшення в сумі 1,125 що свідчить про уповільнення обороту оборотних засобів. Резерви його підвищення можуть бути наступними: зниження суми виробничих запасів до мінімально допустимого рівня, який забезпечить безперебійність операційного процесу; стимулювання збуту і зниження суми запасів готової продукції і товарів; здійснення заходів щодо прискорення погашення дебіторської заборгованості; інше [81].

### **2.3. Чинники формування фінансових результатів діяльності підприємства**

АТ «Укртелеком» є одним з найбільш успішних підприємств в сфері телекомунікаційних послуг в Україні. Послуги реалізується по всій території України.

Дане підприємство є рентабельним, і послуги, які надаються підприємством, постійно вдосконалюються, розширюється асортимент, впроваджуються нові системи управління персоналом, виробництвом і якістю продукції. Завдяки постійному прогресу, АТ «Укртелеком» є на даний момент одним із самих прибуткових виробником телекомунікаційних послуг в Україні. Саме тому необхідно розглянути чинники формування та використання прибутку даного підприємства.

Фінансові результати визначаються співставленням доходів та витрат діяльності підприємства. Результатом перевищення доходів над витратами прибуток. Якщо витрати перевищують доходи, то така діяльність збитковою. Кінцевим фінансовим результатом чистий прибуток чи збиток. Його величина залежить від відповідних доходів та витрат звичайної діяльності та надзвичайних ситуацій.

Проведемо аналіз фінансового результату діяльності АТ «Укртелеком» за 2016 – 2020 рр. (таблиця 2.10). На основі цих показників, здійснено аналіз зміни показників фінансових результатів діяльності підприємства в табл. 2.11.

Таблиця 2.10

## Доходи, витрати і фінансові результати АТ «Укртелеком», тис. грн.

Показники	Код рядка	Роки				
		2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.
1	2	3	4	5	6	7
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6327113	6117115	5936564	5771328	5449056
2. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3830125)	(3577332)	(3840909)	(3991582)	(3668503)
3. Валовий:						
<b>3.1 Прибуток</b>	<b>2090</b>	<b>2496988</b>	<b>2539783</b>	<b>2095655</b>	<b>1779746</b>	<b>1780553</b>
3.2 Збиток	2095					
4. Інші операційні доходи	2120	254623	524980	421224	459610	677162
5. Адміністративні витрати	2130	(870112)	(936788)	(1028368)	(889926)	(911006)
6. Витрати на збут	2150	(477605)	(430099)	(415215)	(390393)	(373001)
7. Інші операційні витрати	2180	(321115)	(251592)	(176776)	(129919)	(105231)
8. Фінансові результати від операційної діяльності:						
<b>8.1 Прибуток</b>	<b>2190</b>	<b>1082779</b>	<b>1446284</b>	<b>896520</b>	<b>829118</b>	<b>1068477</b>
8.2 Збиток	2195					
9. Дохід від участі в капіталі	2200					
10. Інші фінансові доходи	2220	57862	39314	34668	410453	11496
11. Інші доходи	2240	0	0	18132	0	2046590
12. Фінансові витрати	2250	(429029)	(443603)	(353580)	(369924)	(577211)
13. Витрати від участі в капіталі	2255	(200)	(269)	(70)	0	0
14. Інші витрати	2270	0	0	(19495)	(1880685)	0
15. Фінансовий результат до оподаткування:						
<b>15.1 Прибуток</b>	<b>2290</b>	<b>711412</b>	<b>1041726</b>	<b>576175</b>		<b>2549352</b>

## Продовження таблиці 2.10

15.2 Збиток	2295				<b>1011038</b>	
16.Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(110385)	(177319)	(82440)	(178221)	(405550)
17.Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305					
18.Чистий фінансовий результат:						
<b>18.1 Прибуток</b>	<b>2350</b>	<b>601027</b>	<b>864407</b>	<b>493735</b>		<b>2143802</b>
<b>18.2 Збиток</b>	<b>2355</b>				<b>832817</b>	

Динаміку обсягів чистого фінансового результату представлено на рис. 2.5.

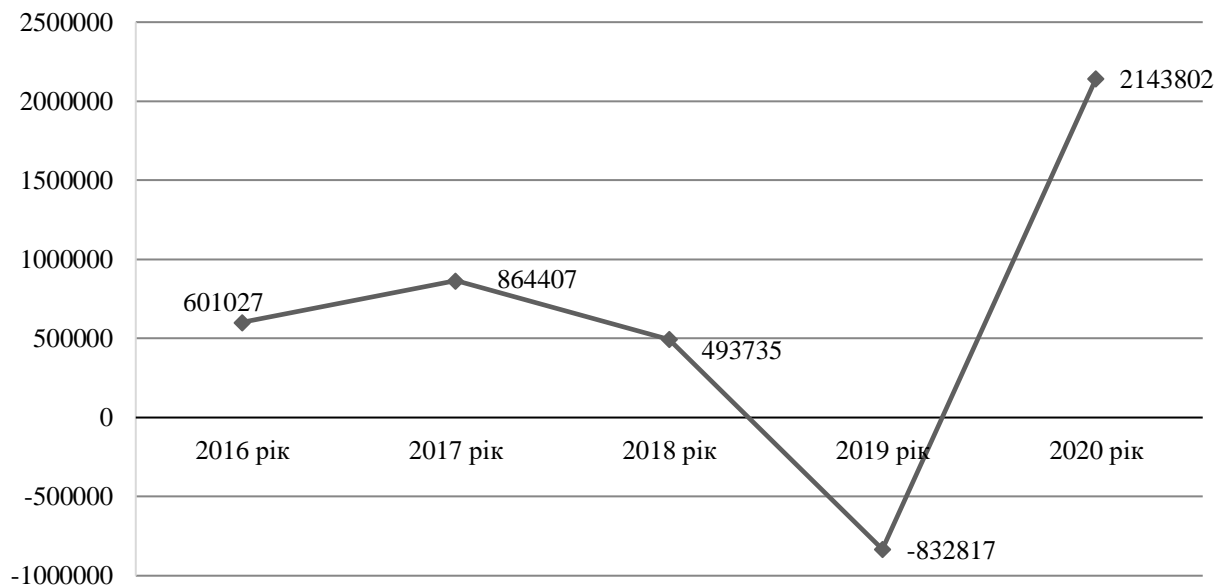


Рис. 2.5 Динаміка обсягів чистого фінансового результату

АТ «Укртелеком» протягом 2016 – 2020 років

Таблиця 2.11

Зміна показників фінансових результатів діяльності АТ «Укртелеком», тис. грн.

Показники	2020 – 2016 pp.		2020 – 2019 pp.	
	Відхилення в тис. грн.	Темпи приросту, %	Відхилення в тис. грн.	Темпи приросту, %
1	2	3	4	5
1.Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	-878057	-14	-322272	-6
2.Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-161622	-4	-323079	-8
3.Валовий:				
3.1 Прибуток	-716435	-29	+807	0

## Продовження таблиці 2.11

3.2 Збиток				
4.Інші операційні доходи	+422539	166	+217552	47
5.Адміністративні витрати	+40894	5	+21080	2
6.Витрати на збут	-104604	-22	-17392	-4
7.Інші операційні витрати	-215884	-67	-24688	-19
8.Фінансові результати від операційної діяльності:				
8.1 Прибуток	-14302	-1	+239359	29
8.2 Збиток				
9.Доход від участі в капіталі				
10.Інші фінансові доходи	-46366	-80	-398957	-97
11.Інші доходи	+2046590	100	+2046590	100
12.Фінансові витрати	+148182	35	+207287	56
13.Витрати від участі в капіталі	-200	-100	0	0
14.Інші витрати	0	0	-1880685	-100
15.Фінансовий результат до оподаткування:				
15.1-15.2 Прибуток-Збиток	+1837940	258	+3560390	352
16.Витрати (дохід) з податку на прибуток	+295165	267	+227329	128
17.Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування				
18.Чистий фінансовий результат:				
18.1-18.2 Прибуток-Збиток	+1542775	257	+2976619	357

З проведених розрахунків (таблиці 2.10 – 2.11) видно, що підприємство протягом 2016 – 2018 рр. було прибутковим, в 2019 році зазнало збитків, але в 2020 р. отримало найбільший прибуток. В рамках звичайної діяльності здійснювалась операційна та фінансова діяльність.

Аналіз доходів підприємства та фінансового стану засвідчують, що чистий прибуток підприємства в 2020 р. склав 2143802 тис. грн., що на 1542775 тис. грн. більше, ніж в 2016 році (темп приросту 257%), і на 2976619 тис. грн. більше в 2019 році (темп приросту 357%). Збільшення чистого прибутку обумовлено тим, що перевищення доходів над витратами в 2020 році більш вагоміше, ніж в минулих роках. На такий результат вплинуло багато факторів:

- зменшення собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на 161622 тис. грн. в порівнянні з 2016 р., та на 323079 тис. грн. в порівнянні з 2019 р. ;
- збільшення інших операційних доходів на 422539 тис. грн. в порівнянні з

2016 р., та на 217552 тис. грн. в порівнянні з 2019 р. ;,;

- зменшення витрат на збут та інших операційних витрат на 104604 та 215884 тис. грн. в порівнянні з 2016 р. відповідно, та на 17392 і 24688 тис. грн. в порівнянні з 2019 р. відповідно;
- збільшення інших доходів в порівнянні з 2016 р. та з 2019 р. на 2046590 тис. грн.

Прибуток від операційної діяльності порівняно з 2016 р. зменшився на 14302 тис. грн., проте в порівнюючи з 2019 р. можна зазначити покращення – збільшення на 239359 тис. грн. (темп приросту 29%).

До інших операційних доходів належать: доходи від реалізації іноземної валюти, інших оборотних активів (крім фінансових інвестицій); від операційної оренди активів; від операційної курсової різниці за операціями в іноземній валюті, суми штрафів, пені, неустойок та інших санкцій за порушення господарських договорів, які одержано від боржників, або коли є рішення суду, арбітражного суду про їх стягнення; доходи від списання кредиторської заборгованості, щодо якої минув строк позовної давності; відшкодування раніше списаних активів (надходження боргів, списаних як безнадійні); суми одержаних грантів і субсидій, інші доходи від операційної діяльності.

Розглянемо структуру та динаміку доходів досліджуваного підприємства за даними Таблиці 2.12 – 2.13, складеної на основі інформації «Звіту про фінансові результати» за 2016 – 2020 рр.

Таблиця 2.12

Структура доходів діяльності підприємства АТ «Укртелеком», тис. грн.

Показники	2016 р.		2017 р.		2018 р.		2019 р.		2020 р.	
	сума, тис. грн.	структура %	сума, тис. грн.	структура %	сума, тис. грн.	структура %	сума, тис. грн.	структура %	сума, тис. грн.	структура %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Реалізована продукція	6327113	95	6117115	92	5936564	93	5771328	87	5449056	67
Інші операційні доходи	254623	4	524980	8	421224	7	459610	7	677162	8

## Продовження таблиці 2.12

Інші фінансові доходи	57862	1	39314	1	34668	1	410453	6	11496	0
Інші доходи	0	0	0	0	18132	0	0	0	2046590	25
Разом	6639598	100	6681409	100	6410588	100	6641391	100	8184304	100

Структуру доходів зображено на рис. 2.6.

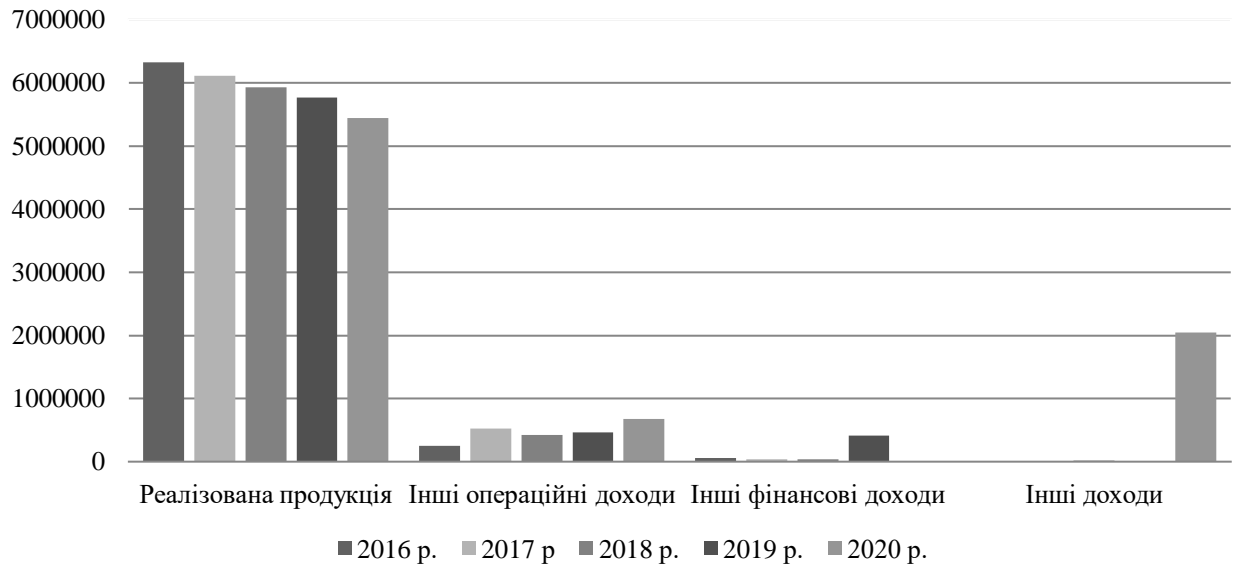


Рис. 2.6 Структура доходів діяльності підприємства АТ «Укртелеком» протягом 2016 – 2020 років

Таблиця 2.13

Динаміка доходів діяльності підприємства АТ «Укртелеком», тис. грн.

Показники	2017 до 2016		2018 до 2017		2019 до 2018		2020 до 2019		2020 до 2016	
	Зміна, тис. грн.	Темп зростання, %	Зміна, тис. грн.	Темп зростання, %	Зміна, тис. грн.	Темп зростання, %	Зміна, тис. грн.	Темп зростання, %	Зміна, тис. грн.	Темп зростання, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Реалізована продукція	-209998	97	-180551	97	-165236	97	-322272	94	-878057	86
Інші операційні доходи	+270357	206	-103756	80	+38386	109	+217552	147	+422539	266
Інші фінансові доходи	-18548	68	-4646	88	+375785	1184	-398957	3	-46366	20
Інші доходи	0	-	18132	-	-18132	-	+2046590	-	+2046590	-
Разом	+41811	101	-270821	96	+230803	104	+1542913	123	+1544706	123

Проаналізувавши структуру доходів підприємства АТ «Укртелеком» видно що, загальна величина доходів в 2020 році порівняно з минулим роком збільшилась на 1542913 тис. грн., а порівнюючи з 2016 р. – на 1544706 тис. грн.

Вирішальний вплив на зростання справило збільшення інших операційних доходів (дохід від реалізації активів, дохід від курсових різниці, штрафи та пені та інше) виручки від реалізації на 217552 тис. грн. у порівняння 2020 з 2019 р., та на 422539 тис. грн. у порівняння 2020 з 2016 р. Також збільшення інших доходів (дохід від переоцінки основних засобів, переоцінка нерухомості, переоцінка інвестиційних сертифікатів та інші) на 2046590 тис. грн. у порівнянні 2020 року з 20146 та 2019 роками. Темп зростання доходів в загальному складає 123%, що являється явищем позитивним.

Тепер аналогічно проаналізуємо структуру і динаміку витрат діяльності підприємства (Таблиця 2.14 – 2.15).

Таблиця 2.14

Структура витрат діяльності підприємства АТ «Укртелеком», тис. грн.

Показники	2016 р.		2017 р.		2018 р.		2019 р.		2020 р.	
	сума, тис. грн.	структура, %	сума, тис. грн.	структура, %	сума, тис. грн.	структура, %	сума, тис. грн.	структура, %	сума, тис. грн.	структура, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ПДВ від чистого доходу від реалізації продукції (20 %)	1265423	17	1223423	17	1187313	17	1154266	16	1089811	15
Собівартість реалізованої продукції	3830125	52	3577332	51	3840909	54	3991582	56	3668503	51
Адміністративні витрати	870112	12	936788	13	1028368	15	889926	13	911006	13
Витрати на збут	477605	7	430099	6	415215	6	390393	5	373001	5
Інші операційні витрати	321115	4	251592	4	176776	2	129919	2	105231	1
Фінансові витрати	429029	6	443603	6	353580	5	369924	5	577211	8
Витрати від участі в капіталі	200	0	269	0	70	0	0	0	0	0



## Продовження таблиці 2.14

Податок на прибуток від звичайної діяльності	110385	2	177319	3	82440	1	178221	3	405550	6
Разом	7303994	100	7040425	100	7084671	100	7104231	100	7130313	100

Структуру витрат зображено на рис. 2.7.

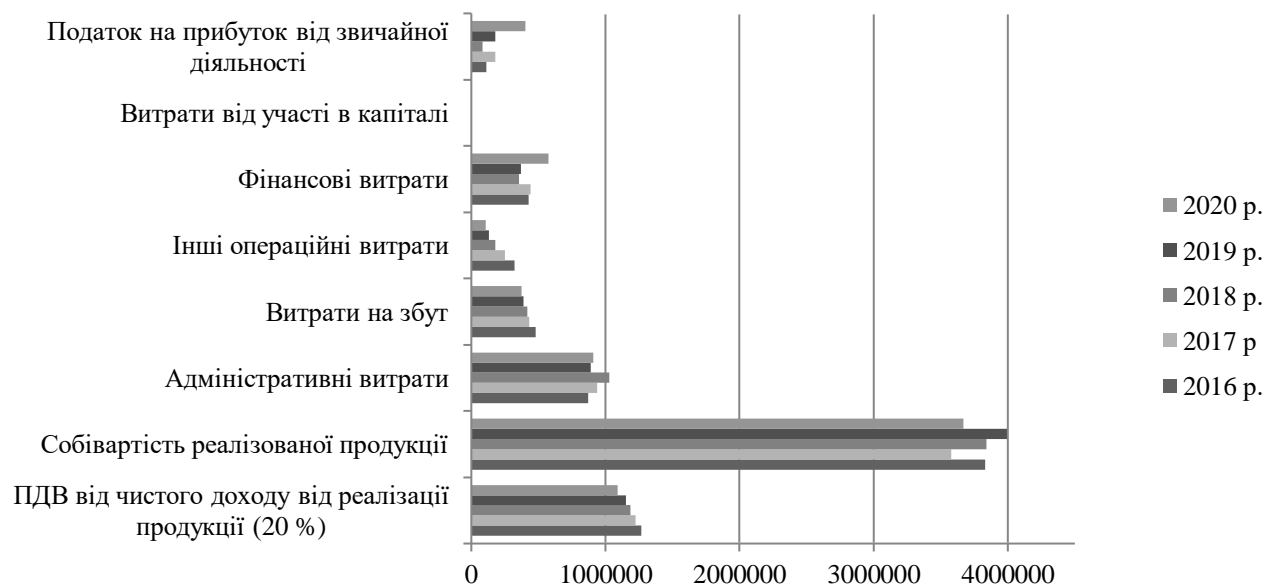


Рис. 2.7 Структура витрат діяльності підприємства АТ «Укртелеком» протягом 2016 – 2020 років

Таблиця 2.15

Динаміка витрат діяльності підприємства АТ «Укртелеком», тис. грн.

Показники	2017 до 2016		2018 до 2017		2019 до 2018		2020 до 2019		2020 до 2016	
	Зміна, тис. грн.	Темп зростання, %	Зміна, тис. грн.	Темп зростання, %	Зміна, тис. грн.	Темп зростання, %	Зміна, тис. грн.	Темп зростання, %	Зміна, тис. грн.	Темп зростання, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ПДВ від чистого доходу від реалізації продукції (20 %)	-42000	97	-36110	97	-33047	97	-64454	94	-175611	86
Собівартість реалізованої продукції	-252793	93	263577	107	150673	104	-323079	92	-161622	96

## Продовження таблиці 2.15

Адміністративні витрати	66676	108	91580	110	-138442	87	21080	102	40894	105
Витрати на збут	-47506	90	-14884	97	-24822	94	-17392	96	-104604	78
Інші операційні витрати	-69523	78	-74816	70	-46857	73	-24688	81	-215884	33
Фінансові витрати	14574	103	-90023	80	16344	105	207287	156	148182	135
Податок на прибуток від звичайної діяльності	69	135	-199	26	-70	-	0	-	-200	-
Разом	66934	161	-94879	46	95781	216	227329	228	295165	367

Як видно з отриманих даних, з-поміж витрат значну питому вагу має собівартість реалізованої продукції, яка складає 56% у 2019 р. та 51% у 2020 р.

Дані таблиці показують, що ПДВ, сплачений до бюджету в 2020 р., менший, ніж в 2019 р. на 64454 тис. грн., а в порівнянні 2020 і 2016 рр. на 175611 тис. грн. Серед інших витрат значну частку займають також адміністративні витрати, які 2019 і 2020 рр. склали по 13% відповідно, від загальної суми витрат і відрахувань.

Зменшення податку на прибуток від звичайної діяльності обумовлено зменшенням величини самого прибутку порівняно з минулим періодом. Загальна ж сума витрат і відрахувань збільшилась на 227329 тис. грн. порівнюючи 2020 з 2019 р., а при порівнянні з 2016 р. на 295165 тис. грн.

Отже, відповідним чином відобразилась на прирості кінцевого фінансового результату динаміка доходів і витрат діяльності.

Відповідно наведених розрахунків проаналізуємо механізм формування фінансових результатів АТ «Укртелеком» для 2016, 2019 та 2020 рр.

За 2016 р. дохід від реалізованої продукції склав 6327113 тис. грн., за 2019 р. – 5771328 тис. грн., а за 2020 р. – 4127123 тис. грн. Даний обсяг продажів послуг зменшився на 6,47%. Дане зменшення вплинуло в подальшому на зменшення доходів підприємства в цілому.

Собівартість реалізованої продукції склала в 3 кварталі 2019 р. 2936064 тис. грн., а в 2020 р. – 5449056 тис. грн. Порівнюючи 2020 рік з 2016 роком відбулось значне зменшення на 878057 тис. грн., а порівнюючи з 2019 р. на 322272 тис. грн., чи на 14% і 6%.

Валовий прибуток склав:

2016 р.:  $6327113 - 3830125 = 2496988$  тис. грн.

2019 р.:  $5771328 - 3991582 = 1779746$  тис. грн.

2020 р.:  $4127123 - 3668503 = 1780553$  тис. грн.

По розрахункам видно зменшення валового прибутку на 716435 тис. грн. в порівнянні 2020 р. з 2016 р., проте в порівнянні 2020 р. з 2019 р. видно позитивну динаміку збільшення на 807 тис. грн.

Операційні витрати (крім собівартості реалізованої продукції), в 2016 р. склали 1668832 тис. грн., за 2019 р. – 1410238 тис. грн., за 2020 р. – 1389238 тис. грн. При цьому операційні доходи в свою у 2016 р. склали 254623 тис. грн., за 2019 р. – 459610 тис. грн., за 2020 р. – 677162 тис. грн. Завдяки зменшенню витрат і зростанню доходів спостерігаємо ріст прибутку від операційної діяльності в порівнянні 2020 року з 2019 р. на 14302 тис. грн.

Проведемо розрахунки для наступних років:

2016 р.:  $2496988 - 1668832 + 254623 = 1082779$  тис. грн.

2019 р.:  $1779746 - 1410238 + 459610 = 829118$  тис. грн.

2020 р.:  $1780553 - 1389238 + 677162 = 1068477$  тис. грн.

Крім перерахованих операційних, виникають доходи і витрати від фінансових операцій. За 2016 р. витрати становлять 429229 тис. грн., в 2019 р. – 2250609 тис. грн., в 2020 р. – 577211 тис. грн. Доходи в свою чергу в 2016 р. складають 57862 тис. грн., в 2019 р. – 410453 тис. грн., а в 2020 р. – 2058086 тис. грн. Завдяки поступовому зменшенню витрат і збільшенню доходів, по підприємству формується прибуток до оподаткування, яки збільшується в порівнянні 2020 року з 2019 р. на 3560390 тис. грн.

Проведемо розрахунки для наступних років:

2016 р.:  $1082779 - 429229 + 57862 = 711412$  тис. грн.

2019 р.:  $829118 - 2250609 + 410453 = -1011038$  тис. грн.

2020 р.:  $1068477 - 577211 + 2058086 = 2549352$  тис. грн.

Даний прибуток, в подальшому, обкладається податком, який необхідно сплатити компанії. Сума, витрат понесених на виплату податку на прибуток в 2016 р. склала 110385 тис. грн., в 2019 р. – 178221 тис. грн., а в 2020 р. – 405550 тис. грн. Збільшення між 2020 р. та 2019 р. в сумі 227329 тис. грн. зумовлене збільшенням самого прибутку до оподаткування.

Різниця прибутку до оподаткування і податку на прибуток формує чистий фінансовий результат, в нашому випадку чистий прибуток в 2016 р. складає 601027 тис. грн., в 2019 р. чистий збиток в сумі 832817 тис. грн., а в 2020 р. чистий прибуток – 2143802 тис. грн.

Проведемо розрахунок для 3 кварталу наступних років:

2016 р.:  $711412 - 110385 = 601027$  тис. грн.

2019 р.:  $1011038 - 178221 = -832817$  тис. грн.

2020 р.:  $2549352 - 405550 = 2143802$  тис. грн.

На основі наведених даних бачимо позитивну тенденцію зростання чистого прибутку на 2976619 тис. грн., порівнюючи 2020 та 2019 роки, і на 1542775 тис. грн., порівнюючи 2020 та 2016 роки.

## **Висновки до розділу 2**

У розділі було досліджено практичні засади управління фінансовими результатами на базі даних АТ «Укртелеком». Проведено фінансово-економічний аналіз підприємства, досліджено його структуру, історію та взаємовідносини з іншими підприємствами на ринку однотипних послуг. Проведений аналіз показує позитивну динаміку зростання активів та пасивів балансу підприємства станом на 2020 р.

Під час аналізу та оцінці фінансового стану підприємства, було проаналізовано наступні показники: оцінки майнового стану, фінансової

незалежності та структури капіталу, ліквідності, прибутковості, ділової активності. В цілому стан підприємства можна оцінити як «задовільний». Показники оцінки майнового стану показали, що основні засоби придатні для експлуатації, проте з кожним роком технічний стан основних засобів погіршується. Показники незалежності несуть позитивні тенденцією, так як значення показників наближаються до нормативних. Для покращення коефіцієнт концентрації позикового капіталу необхідно шукати шляхи залучення додаткових позикових коштів. Значення коефіцієнта фінансової залежності також не доходить до нормативного, що показує нездатність компанії проводити прогнозовану діяльність в довгостроковій перспективі. Коефіцієнт маневреності, коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт структури капіталу знаходяться в нормативних значеннях, що дозволяє зробити висновки про наявність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних та оборотних активів, можливість підприємства за рахунок власних активів виконати зовнішні зобов'язання. Коефіцієнта абсолютної ліквідності свідчить про неефективну стратегію управління фінансовими ресурсами, проте інші показники ліквідності відповідають чи наближаються до нормативних значень. Показники рентабельності та прибутковості характеризують підприємство з кращого боку, в період з 2016 по 2020 рр. відбувається поступове зростання показників.

Отже, дане підприємство є рентабельним, і послуги, які надаються підприємством, постійно вдосконалюються, розширюється асортимент, впроваджуються нові системи управління персоналом, виробництвом і якістю продукції. Завдяки постійному прогресу, АТ «Укртелеком» є на даний момент одним із самих прибуткових виробником телекомунікаційних послуг в Україні. З проведених розрахунків видно, що підприємство протягом 2016–2018 рр. було прибутковим, в 2019 році зазнало збитків, але в 2020 р. отримало найбільший прибуток. В рамках звичайної діяльності здійснювалась операційна та фінансова діяльність.

## **РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ АТ «УКРТЕЛЕКОМ»**

### **3.1 Фінансові та організаційні шляхи зростання прибутку АТ «УКРТЕЛЕКОМ»**

Резерви зростання прибутку – це кількісно вимірні можливості його збільшення за рахунок зростання об'єму реалізації телекомунікаційних послуг, зменшення витрат на реалізацію, недопущення зовні реалізаційних збитків, вдосконалення структури реалізованих телекомунікаційних послуг. Резерви виявляються на стадії планування і в процесі виконання планів. Визначення резервів зростання прибутку базується на науково обґрунтованій методиці їх розрахунку, мобілізації і реалізації. Виділяють три етапи цієї роботи: аналітичний, організаційний і функціональний.

Прибуток – це підсумковий показник, результат фінансово-господарської діяльності підприємств як суб'єктів господарювання. Тому прибуток відображає її результати і знаходиться під впливом багатьох чинників.

Основними чинниками, які ведуть до зміни прибутку АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 рр. є:

1. обсяг продажів – при високій питомій вазі постійних витрат в собівартості телекомунікаційних послуг зростання об'ємів реалізації приведе до ще більшого зростання прибутку за рахунок зниження частки постійних витрат, що доводяться на одиницю телекомунікаційних послуг;
2. зростання цін – в період високих темпів інфляції зростання прибутку можна забезпечити за рахунок цінового чинника;
3. зниження собівартості – зниження витрат без негативного впливу на якість телекомунікаційних послуг, досягається за рахунок більшої керованості і контролю в області витрат;
4. оновлення асортименту телекомунікаційних послуг, що реалізується.

Резерви збільшення суми прибутку визначаються за кожним видом телекомунікаційних послуг. Основними їх джерелами є збільшення обсягу реалізації телекомунікаційних послуг, зниження її собівартості, підвищення якості телекомунікаційних послуг у 2021 – 2025 рр. на АТ «Укртелеком» (рис. 3.1).

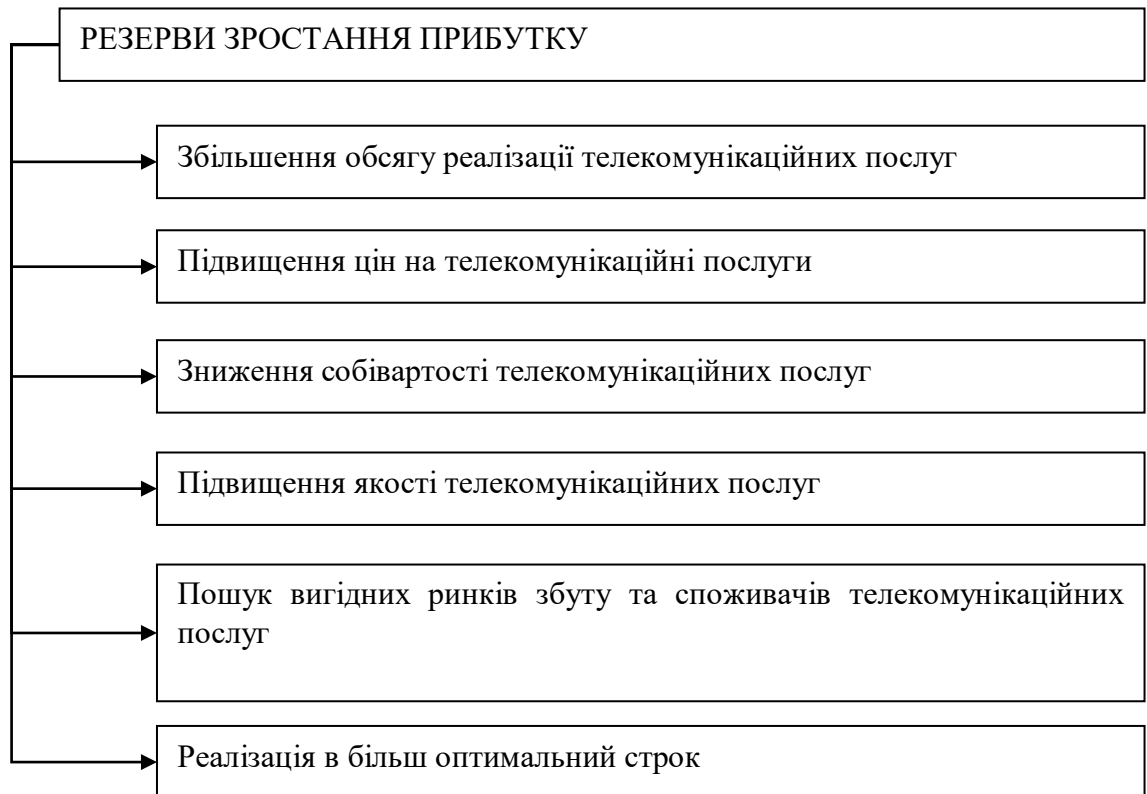


Рис. 3.1 Блок-схема підрахунку резервів збільшення прибутку від реалізації товарів АТ «Укртелеком»

Щоб постійно забезпечувати зростання прибутку, треба шукати невикористані можливості його збільшення, тобто резерви зростання. Резерв – це кількісна величина. Резерви виявляються на стадіях планування та реалізації. Визначення резервів збільшення прибутку базується на науково обґрунтованій методиці розроблення заходів з їх мобілізації.

У процесі виявлення резервів виділяють три етапи:

1. аналітичний – на цьому етапі виявляють і кількісно оцінюють резерви;
2. організаційний – тут розробляють комплекс інженерно-технічних, організаційних, економічних і соціальних заходів, які повинні забезпечити використання виявлених резервів;

3. функціональний – коли практично реалізують заходи і контролюють їх виконання.

Резерви збільшення прибутку є можливими на АТ «Укртелеком»:

- за рахунок збільшення обсягу реалізації телекомунікаційних послуг;
- за рахунок зниження собівартості реалізації телекомунікаційних послуг;
- за рахунок економії і раціонального використання коштів на оплату праці робітників та службовців;
- за рахунок запровадження досягнень науково-технічного прогресу, в результаті чого зростає продуктивність праці.

Іншим важливим напрямком пошуку резервів збільшення прибутку є зниження собівартості телекомунікаційних послуг та зниження витрат на реалізацію телекомунікаційних послуг.

Для пошуку й підрахунку резервів зростання прибутку за рахунок зниження собівартості аналізують звітні дані щодо собівартості телекомунікаційних послуг за калькуляціями, користуючись методом порівняння фактичного рівня витрат з прогресивними науково обґрунтованими нормами і нормативами за видами витрат (сировини і матеріалів, паливно-енергетичних ресурсів), нормативами використання виробничих потужностей, обладнання, нормами непрямих матеріальних витрат, капітальних вкладень тощо.

Динаміка витрат за видами витрат на АТ «Укртелеком» у 2016 – 2020 роках наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Динаміка витрат за видами витрат на АТ «Укртелеком» у 2016 – 2020 роках, тис. грн.

Показники	За рік				
	2016	2017	2018	2019	2020
<b>1. собівартість реалізованої продукції (послуг)</b>	3830125	3577332	3840909	3991582	3668503
прямі матеріальні витрати	2194662	1892766	1957711	2244099	1980023
прямі витрати на оплату праці	1340544	1234180	1401932	1291676	1251693
ЄСВ	294920	271519	308425	284169	275373



## Продовження таблиці 3.1

амортизація		178867	172841	171638	161414
<b>2. адміністративні витрати</b>	<b>870112</b>	<b>936788</b>	<b>1028368</b>	<b>889926</b>	<b>911006</b>
опаленням, освітленням, водопостачанням, водовідведенням та утриманням виробничих приміщень	107320	134746	172860	103837	73664
витрати на оплату праці	568183	592144	628744	583791	625861
ЄСВ	125000	130272	138324	128434	137689
амортизація	69609	79627	88440	73864	73791
<b>3. витрати на збут</b>	<b>477605</b>	<b>430099</b>	<b>415215</b>	<b>390393</b>	<b>373001</b>
витрати на оплату праці	315219	281113	276284	259768	247710
ЄСВ	69348	61845	60782	57149	54496
амортизація	38208	32515	35293	32832	30288
інформаційні послуги	23880	23440	22048	20925	22305
транспортування	14328	13763	14782	14015	11600
податки	16621	17422	6026	5704	6601
<b>4. інші операційні витрати</b>	<b>321115</b>	<b>251592</b>	<b>176776</b>	<b>129919</b>	<b>105231</b>

Після розрахунку загальної величини резервів зниження собівартості телекомунікаційних послуг за всіма калькуляційними статтями необхідно деталізувати резерви збільшення прибутку за рахунок зниження затрат живої та уречевленої праці за окремими напрямками.

Динаміка витрат за статтями калькуляції на АТ «Укртелеком» у 2016 – 2020 роках наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Динаміка витрат за статтями калькуляції на АТ «Укртелеком» у 2016 – 2020 роках, тис. грн.

Показники	За рік				
	2016	2017	2018	2019	2020
1. Сировина та матеріали (за вирахуванням відходів).	2194662	1892766	1957711	2244099	1980023
2. Основна заробітна плата (виробничих робітників).	1340544	1234180	1401932	1291676	1251693
3. Відрахування на соціальні заходи.	294920	271519	308425	284169	275373
4. Витрати на утримання та експлуатацію устаткування.	0	178867	172841	171638	161414
5. Невиробничі (комерційні) витрати.	1668832	1618479	1620359	1410238	1389238

Економія затрат живої праці досягається за рахунок здійснення таких заходів: підвищення продуктивності праці і зниження трудомісткості; скорочення витрат за понаднормові години роботи, виплат за цілоденні та внутрішньозмінні простої тощо.

Підрахунок зростання прибутку за рахунок виявлених резервів зниження собівартості можна проводити за такими напрямками:

1. Здійснення організаційно-технічних заходів. За рахунок цього можна одержати економію протягом 12 місяців з моменту повного впровадження цих заходів.
2. Зменшення кількості робітників. Цей захід може забезпечити економію за багатьма напрямками через те, що він передбачає:
  - збільшення продуктивності праці, а отже, збільшення обсягу реалізації телекомунікаційних послуг з меншою кількістю робітників;
  - зміну трудомісткості телекомунікаційних послуг;
  - більш повне використання фонду робочого часу.
3. Економія коштів на оплату праці за рахунок запровадження досягнень науково-технічного прогресу (зниження трудомісткості).
4. Зменшення прямих матеріальних витрат.
5. Зниження умовно-постійних витрат також може бути резервом збільшення прибутку.
6. Підвищення якості телекомунікаційних послуг.

Після закінчення аналізу пошуку резервів збільшення прибутку результати узагальнюються. Під час пошуку резервів прибутку протягом звітного року можуть раптово виявлятися резерви короткострокової дії. Використання цих резервів можливе за допомогою розроблення системи оперативних заходів.

Характерний прояв цієї сили в концепції життєвого циклу товарів.

Підсумовуючи результати проведеного аналізу, можна надати наступні пропозиції АТ «Укртелеком» щодо зростання прибутку:

1. удосконалювати структуру реалізації відповідно до потреб ринку, забезпечувати оптимальне сполучення галузей у рамках спеціалізації;
2. поліпшити якість телекомунікаційних послуг;
3. підвищити продуктивність праці;
4. збільшити обсяги реалізації і зменшити собівартість телекомунікаційних послуг за рахунок підвищення якості. Максимально знизити собівартість товарів дозволяє оптимізація витрат.
5. маркетинговій службі підприємства проводити моніторинг ринку збуту з метою виявлення найбільш вигідних каналів реалізації та інформаційного забезпечення формування цінової політики підприємства; економічній службі – розробити систему нормативів для аналізу відхилень витрат та запровадження режиму економії і забезпечення зниження собівартості, що дозволить задіяти виявлені резерви зростання фінансових результатів;
6. удосконалити обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими ресурсами та фінансовими результатами;
7. здійснювати впровадження інформаційних систем і програмного забезпечення в облік і управління на основі програми «1 С: Бухгалтерія 8.2»;
8. приділяти увагу аналізу фінансових результатів від надзвичайних подій, тобто чітко розрізняти де було справжнє стихійне лихо, а де звичайна недбалість, безгосподарність. Недопущення збитків від цих подій є резервами зростання прибутку.

Отже, основними чинниками, які ведуть до зміни прибутку є:

- об'єм продажів – при високій питомій вазі постійних витрат в собівартості телекомунікаційних послуг; зростання об'ємів реалізації приведе до ще більшого зростання прибутку за рахунок зниження частки постійних витрат, що доводяться на одиницю телекомунікаційних послуг;
- зростання цін – в період високих темпів інфляції зростання прибутку можна забезпечити за рахунок цінового чинника;

- зниження собівартості – зниження витрат без негативного впливу на якість телекомунікаційних послуг, досягається за рахунок більшої керованості і контролю в області витрат;
- оновлення асортименту телекомунікаційних послуг.

### 3.2 Прогнозування фінансових результатів підприємства

План доходів і витрат характеризує суми очікуваних доходів підприємства та його витрат за певний період. Доходи і витрати наводять у Звіті про фінансові результати з метою визначення чистого прибутку або збитку звітного періоду.

Виручку від реалізації продукції можна визначити наступними методами:

- екстраполяції (3.1):

$$\text{ЧДплан} = \text{ЧД}_{2020} * \sqrt[n-1]{\frac{\text{ЧД}_{2020}}{\text{ЧД}_{2016}}} \quad (3.1)$$

де,

ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг),

n – кількість років.

- коефіцієнт еластичності (3.2):

$$\text{ЧВР}_{\text{пл}} = k \times \text{ЧВР}_{\text{зв}} + (1 - k) \times \text{ЧВР}_{\text{п}}^* \quad (3.2)$$

де,

k – коефіцієнт еластичності ряду, k задається вручну і знаходиться в діапазоні від 0 до 1,  $0 < k < 1$

$\text{ЧВР}_{\text{п}}^*$  - значення прогнозу на поточний період n.

- експоненційного згладжування: експоненційний аналіз можна провести в програмі Excel. В пакетах аналізу даних необхідно обрати «експоненційне згладжування» (рис. 3.2).

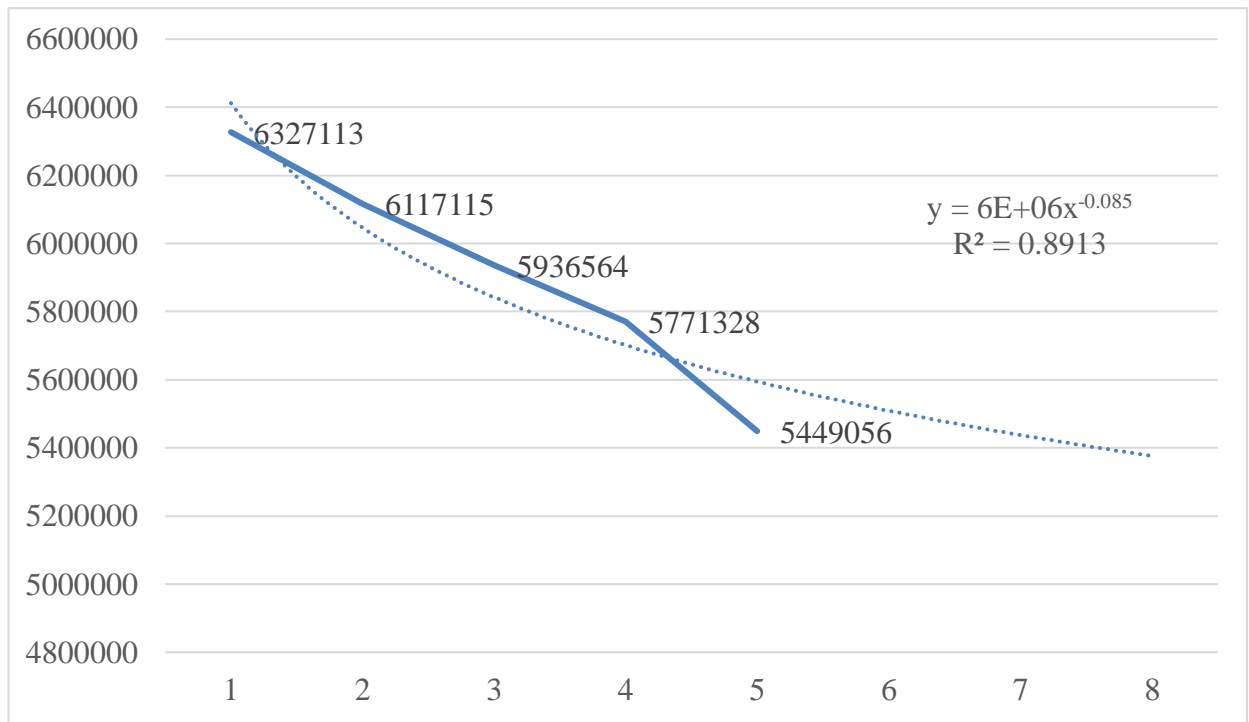


Рис. 3.2 Планування чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) методом експоненційного згладжування

Планування чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (р. 2000) наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Планування чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	Факт	План				
		2021	2022	2023	2024	2025
<b>Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)</b>						
Метод екстраполяції	5449056	5249285	5056839	4871448	4692853	4520806
Коефіцієнт еластичності	5449056	5415095	5354191	5272125	5173649	5062665
Експоненційного згладжування	5449056	5152386	5085316	5027923	4977837	4933456
Планова виручка середня	5449056	5272256	5165449	5057165	4948113	4838976

Планування собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) здійснюється на основі інформації щодо планового обсягу виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та рівня собівартості наведено в табл. 3.4.

У нашому випадку використаємо середнє значення рівня собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг).

Таблиця 3.4

Планування собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	Факт	План				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Рівень собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	0,64					
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	3668503	3376362	3307963	3238618	3168781	3098889

Планування валового прибутку або збитку у 2021 – 2025 роках наведено в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Планування валового прибутку або збитку на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	Факт	План				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Валовий прибуток	1780553	1895893	1857486	1818547	1779332	1740087

Планування операційних витрат у 2021 – 2025 роках наведено в табл. 3.6.

У нашому випадку використаємо середнє значення рівня операційних витрат.

Таблиця 3.6

Планування операційних витрат на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	Факт	План				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Рівень адміністративних витрат	0,157					
Адміністративні витрати	911006	828032	811258	794251	777124	759984
Рівень витрат на збут	0,070					
Витрати на збут	373001	370992	363476	355857	348183	340503
Рівень інших операційних витрат	0,033					
Інші операційні витрати	105231	172384	168891	165351	161785	158217

Планування операційних доходів у 2021 – 2025 роках наведено в табл. 3.7.

У нашому випадку використаємо середнє значення рівня операційних доходів.

Таблиця 3.7

Планування операційних доходів на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	Факт	План				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Рівень інших операційних доходів	0,080					
Інші операційні доходів	677162	422758	414194	405511	396766	388015

Планування фінансового результату від операційної діяльності у 2021 – 2025 роках наведено в табл. 3.8.

Таблиця 3.8

Планування фінансового результату від операційної діяльності на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	Факт	План				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Фінансовий результат від операційної діяльності	1068477	947244	928054	908599	889006	869398
Дохід від участі в капіталі		0	0	0	0	0
Інші фінансові доходи	11496	12646	13910	15301	16831	18514
Інші доходи	2046590	2251249	2476374	2724011	2996412	3296054
Фінансові витрати	577211	519490	467541	420787	378708	340837
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0	0
Інші витрати	0	0	0	0	0	0
Фінансовий результат до оподаткування	2549352	2691648	2950797	3227125	3523542	3843129

Планування податку на прибуток та чистого фінансового результату наведено в табл. 3.9.

Таблиця 3.9

Планування чистого фінансового результату на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	Факт	План				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Фінансовий результат до оподаткування	2549352	2691648	2950797	3227125	3523542	3843129
Витрати (дохід) з податку на прибуток	405550	484497	531143	580882	634238	691763

## Продовження таблиці 3.9

Чистий фінансовий результат	2143802	2207152	2419654	2646242	2889304	3151366
-----------------------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Для планування була використана інформація форми №2. Отримані результати планування узагальнені у таблиці 3.10.

Таблиця 3.10

План доходів та витрат на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	Факт	План				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	5449056	5272256	5165449	5057165	4948113	4838976
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	3668503	3376362	3307963	3238618	3168781	3098889
<b>Валовий прибуток</b>	<b>1780553</b>	<b>1895893</b>	<b>1857486</b>	<b>1818547</b>	<b>1779332</b>	<b>1740087</b>
Інші операційні доходи	677162	422758	414194	405511	396766	388015
Адміністративні витрати	911006	828032	811258	794251	777124	759984
Витрати на збут	373001	370992	363476	355857	348183	340503
Інші операційні витрати	105231	172384	168891	165351	161785	158217
<b>Фінансовий результат від операційної діяльності</b>	<b>1068477</b>	<b>947244</b>	<b>928054</b>	<b>908599</b>	<b>889006</b>	<b>869398</b>
Дохід від участі в капіталі		0	0	0	0	0
Інші фінансові доходи	11496	12646	13910	15301	16831	18514
Інші доходи	2046590	2251249	2476374	2724011	2996412	3296054
Фінансові витрати	577211	519490	467541	420787	378708	340837
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0	0
Інші витрати	0	0	0	0	0	0
<b>Фінансовий результат до оподаткування</b>	<b>2549352</b>	<b>2691648</b>	<b>2950797</b>	<b>3227125</b>	<b>3523542</b>	<b>3843129</b>
Витрати (дохід) з податку на прибуток	405550	484497	531143	580882	634238	691763
<b>Чистий фінансовий результат</b>	<b>2143802</b>	<b>2207152</b>	<b>2419654</b>	<b>2646242</b>	<b>2889304</b>	<b>3151366</b>

В 2025 році сума чистого фінансового результату становитиме 3151366 тис. грн.

Відхилення доходів та витрат на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках узагальнені у таблиці 3.11.



Таблиця 3.11

## Відхилення доходів та витрат на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках

Показники	абсолютне відхилення, тис. грн.					відносне відхилення, %				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	-176800	-106807	-108284	-109052	-109137	-3,24	-2,03	-2,10	-2,16	-2,21
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-292141	-68399	-69345	-69837	-69892	-7,96	-2,03	-2,10	-2,16	-2,21
<b>Валовий прибуток</b>	<b>115340</b>	<b>-38408</b>	<b>-38939</b>	<b>-39215</b>	<b>-39245</b>	<b>6,48</b>	<b>-2,03</b>	<b>-2,10</b>	<b>-2,16</b>	<b>-2,21</b>
Інші операційні доходи	-254404	-8564	-8683	-8744	-8751	-37,57	-2,03	-2,10	-2,16	-2,21
Адміністративні витрати	-82974	-16775	-17006	-17127	-17140	-9,11	-2,03	-2,10	-2,16	-2,21
Витрати на збут	-2009	-7516	-7620	-7674	-7680	-0,54	-2,03	-2,10	-2,16	-2,21
Інші операційні витрати	67153	-3492	-3540	-3566	-3568	63,81	-2,03	-2,10	-2,16	-2,21
<b>Фінансовий результат від операційної діяльності</b>	<b>-121233</b>	<b>-19190</b>	<b>-19455</b>	<b>-19593</b>	<b>-19608</b>	<b>-11,35</b>	<b>-2,03</b>	<b>-2,10</b>	<b>-2,16</b>	<b>-2,21</b>
Інші фінансові доходи	1150	1265	1391	1530	1683	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
Інші доходи	204659	225125	247637	272401	299641	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
Фінансові витрати	-57721	-51949	-46754	-42079	-37871	-10,00	-10,00	-10,00	-10,00	-10,00
<b>Фінансовий результат до оподаткування</b>	<b>142296</b>	<b>259149</b>	<b>276328</b>	<b>296417</b>	<b>319587</b>	<b>5,58</b>	<b>9,63</b>	<b>9,36</b>	<b>9,19</b>	<b>9,07</b>
Витрати (дохід) з податку на прибуток	78947	46647	49739	53355	57526	19,47	9,63	9,36	9,19	9,07
<b>Чистий фінансовий результат</b>	<b>63350</b>	<b>212502</b>	<b>226589</b>	<b>243062</b>	<b>262061</b>	<b>2,96</b>	<b>9,63</b>	<b>9,36</b>	<b>9,19</b>	<b>9,07</b>

Отже, виходячи із табл. 3.11, можна дійти висновку, що чистий фінансовий результат у 2021 році порівняно з 2020 роком зріс на 2,96%, у 2022 році порівняно з 2021 роком зріс на 9,63%, у 2023 році порівняно з 2022 роком зріс на 9,36%, у 2024 році порівняно з 2023 роком зріс на 9,19%, у 2025 році порівняно з 2024 роком зріс на 9,07%.

Аналіз рентабельності на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн. наведено у табл. 3.12 та 3.13.

Таблиця 3.12

Аналіз показників оцінки рентабельності на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, %

Показники	Факт	План				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Рентабельність продажу	39,34	41,86	46,84	52,33	58,39	65,12
Рентабельність основної діяльності	58,44	65,37	73,15	81,71	91,18	101,69

Джерело - розраховано автором на основі звітності АТ «Укртелеком»

Виходячи з рентабельності продажів, відсоток здатності підприємства контролювати собівартість послуг у 2021 році становитиме 41,86% у 2021 році, 46,84% у 2022 році, 52,33% у 2023 році, 58,39% у 2024 році, 65,12% у 2025 році.

Таблиця 3.13

Відхилення показників рентабельності на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, %

Показники	абсолютне відхилення до попереднього року					відносне відхилення до попереднього року				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Рентабельність продажу	2,52	4,98	5,48	6,07	6,73	6,41	11,89	11,71	11,59	11,53
Рентабельність основної діяльності	6,93	7,78	8,56	9,47	10,51	11,86	11,89	11,71	11,59	11,53

Рентабельність основного капіталу у 2021 році становитиме 65,37% у 2021 році, 73,15% у 2022 році, 81,71% у 2023 році, 91,18% у 2024 році, 101,69% у 2025 році.

### 3.3 Удосконалення системи управління доходами на підприємстві

Дохід має багатоаспектну роль в системі соціально-економічних відносин. При цьому дохід має найважливіше значення для АТ «Укртелеком», так як є:

- одним із джерел фінансування оборотного капіталу і дозволяє забезпечити необхідний рівень платоспроможності з метою формування

позитивного іміджу підприємства, як стабільного, платоспроможного партнера;

- одним із джерел фінансування проектів розвитку підприємства;
- показником ефективності надання телекомунікаційних послуг і прибутковості активів, що сприяє утвердженню іміджу підприємства, як і надійного високоефективного об'єкта інвестиційних вкладень та розвитку;
- одним із джерел забезпечення високоефективного мотиваційного механізму управління персоналом.

Таким чином, на основі розглянутої багатоаспектної ролі доходу та його найважливішого значення в системі внутрішньо-фірмового управління, можна сформулювати основні цілі розробки стратегії управління доходами на АТ «Укртелеком»:

1. забезпечення оборотного капіталу і необхідного рівня платоспроможності;
2. забезпечення реалізації проектів розвитку підприємства;
3. забезпечення високої рентабельності виробництва і прибутковості активів;
4. забезпечення високоефективного мотиваційного механізму управління персоналом.

Завданням розробки стратегії управління доходами на АТ «Укртелеком» є створення системи збалансованих показників (вимог) до формування та розподілу доходу в залежності від конкретних умов господарювання і стратегічних цілей АТ «Укртелеком».

Якщо розглядати мету управління доходами на АТ «Укртелеком», то очевидно, що кожна мета має різну актуальність, а значить і пріоритетність досягнення. У табл. 3.14 на основі проведеного аналізу актуальності цілей управління доходами встановлено рекомендований пріоритет їх досягнення.

Таблиця 3.14

Аналіз актуальності цілей і рекомендації з розробки стратегії управління  
доходом на АТ «Укртелеком»

Найменування цілей	Фактори	Актуальність	Рекомендації
1) Забезпечення оборотного капіталу і необхідного рівня платоспроможності	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Високий рівень платоспроможності;</li> <li>- Не високий рівень оборотності;</li> <li>- Тенденція до зниження забезпеченості оборотних активів власними джерелами</li> </ul>	середня	<p>Мінімальне використання доходу за рахунок:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>1) підтримання мінімально необхідного рівня ліквідності;</li> <li>2) підвищення оборотності оборотних коштів</li> </ul>
2) Забезпечення реалізації проектів розвитку підприємства	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Підвищення якості надання телекомунікаційних послуг споживачам;</li> <li>- Створення парку високопродуктивного обладнання;</li> <li>- Відсутність можливості залучення довгострокових кредитів</li> </ul>	висока	Максимальне використання доходу
3) Забезпечення високої рентабельності підприємства і прибутковості активів	висока актуальність розширення ринків і, як наслідок, необхідність створення іміджу про здатність високоєфективного управління компанією;	висока	Формування доходу з метою досягнення необхідного рівня прибутковості активів
4) Забезпечення високоєфективного мотиваційного механізму управління персоналом	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Рівень доходу та соціальної захищеності персоналу значно вище середнього на ринку праці;</li> <li>- Необхідність стимулювання високоінтелектуального творчого і потенціалу результативної праці</li> </ul>	середня	Використання доходу за рахунок розробки нового мотиваційного механізму, орієнтування на диференціювання заробітної плати залежно від кінцевих результатів праці

У ході розробки рекомендацій щодо формування стратегії управління доходом на АТ «Укртелеком» була відзначена висока актуальність забезпечення ефективності функціонування компанії відповідно зі світовим рівнем.

Найбільш важливим показником ефективності функціонування компанії, як вже було зазначено вище, є прибутковість сукупних активів, яка

визначається як частка від ділення доходу до виплати податків на сукупні активи.

Для отримання інформації, яка б забезпечила потреби різних рівнів корпоративного управління доходом на АТ «Укртелеком», необхідно сформувати систему внутрішньої звітності для кожного центру відповідальності, за умови забезпечення комунікації внутрішньої звітності структурних підрозділів всіх рівнів з поетапним узагальненням показників у розрізі структурних підрозділів на АТ «Укртелеком».

Система внутрішньої (управлінської) звітності на АТ «Укртелеком» повинна враховувати ієрархічність побудови системи обліку за центрами відповідальності, а саме: чим нижче рівень, тим детальнішими мають бути показники діяльності структурного підрозділу, і навпаки, чим вищий рівень, тим інформація, що представлена у звітах за цими показниками, стає більш узагальненою.

Побудова обліку доходу на АТ «Укртелеком» відповідно до організаційної структури дозволяє пов'язати діяльність кожного підрозділу з відповідальністю окремих осіб, оцінити результати діяльності кожного підрозділу та визначити їх внесок у загальні результати діяльності підприємства.

Для потреб управлінського обліку в структурі бухгалтерії на АТ «Укртелеком» доцільно виділити:

- відділ підготовки спеціальних даних для прийняття проблемно-орієнтованих рішень;
- відділ поточного планування і контролю, що включає групу аналізу.

Основні принципи управління доходом на АТ «Укртелеком» зводяться до наступного:

- системний підхід до управління доходом;
- єдність методів, які практикуються на різних рівнях управління доходом,
- управління доходом на всіх стадіях життєвого циклу;
- удосконалення інформаційного забезпечення про рівень доходів;

– підвищення зацікавленості підрозділів підприємства до підвищення доходів.

Розглянемо форми внутрішньої звітності, які доцільно застосовувати на АТ «Укртелеком» за центрами відповідальності.

Звіт про використання трудових ресурсів підприємства – включає дані про приймання на роботу чи скорочення працівників, нормування їх чисельності, професійну орієнтацію і навчання, перепідготовку, просування по службі керівних кадрів – підвищення, пониження, переведення, звільнення.

Звіт про результати діяльності – менеджери центрів прибутку у звітності формують інформацію про співвідношення показників доходів і витрат за кожним контрактом, фактично досягнутого кожним центром відповідальності, і поряд з управлінським контролем дозволяє досягти планового рівня, а також досягнення певних нефінансових результатів, таких, як частка ринку, рівень задоволеності споживача.

Для обчислення точки безбитковості у грошових одиницях можна використати коефіцієнт маржинального доходу.

Коефіцієнт загального маржинального доходу (Contribution Margin Ratio) – співвідношення маржинального доходу та чистого продажу підприємства:

$$\text{Коефіцієнт загального маржинального доходу} = \frac{\text{Маржинальний дохід}}{\text{Чистий дохід}}$$

$$\text{Коефіцієнт маржинального доходу} = \frac{3\,668\,503}{5\,449\,056} = 0,673$$

Точку безбитковості в грошових одиницях обчислюють за формулою:

$$\text{Точка безбитковості} = \frac{\text{Сукупні постійні витрати}}{\text{Коефіцієнт маржинального доходу}}$$

$$\text{Точка безбитковості} = \frac{1\,389\,238,00}{0,673} = 2\,063\,521 \text{ тис. грн.}$$

Виходячи з цього, точка безбитковості на АТ «Укртелеком» дорівнює: 2063521 тис. грн.

Управлінський звіт про доходи та витрати.

Доходи. У цьому рядку відображаєте виручку від надання телекомунікаційних послуг.

Варіанти побудови:

- один вид діяльності;
- у розрізі видів діяльності;
- за групами;
- за категоріями послуг.

Для такого звіту спершу потрібно вести облік реалізації телекомунікаційних послуг.

Управлінський звіт про доходи по областях на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках наведено в табл. 3.15.

Таблиця 3.15

Управлінський звіт про доходи по областях на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	2021	2022	2023	2024	2025
<b>Виручка від продажів, у т.ч.</b>	<b>5272256</b>	<b>5165449</b>	<b>5057165</b>	<b>4948113</b>	<b>4838976</b>
Автономна Республіка Крим	0	0	0	0	0
Вінницька область	165549	155955	150089	137484	117794
Волинська область	166603	157278	151966	139853	120783
Дніпропетровська область	173457	165873	164168	155254	140213
Донецька область	171876	163889	152221	140175	121189
Житомирська область	187165	183064	159806	149750	133268
Закарпатська область	204564	204882	180035	175282	165478
Запорізька область	216690	220089	241134	230582	235242
Івано-Франківська область	213526	216122	235502	227118	230872
Київ	451305	514313	502176	487389	559216
Київська область	427580	484560	427330	433949	491800
Кіровоградська область	160804	150005	141641	126822	104343
Луганська область	68539	34299	22757	18803	26130
Львівська область	376439	369846	412665	401292	450601
Миколаївська область	181893	176452	362093	353790	390675
Одеська область	323716	354308	316073	346986	382092
Полтавська область	237251	212816	181047	176559	167089
Рівненська область	165549	155955	150089	137484	117794
Севастополь	0	0	0	0	0
Сумська область	165549	155955	150089	137484	117794
Тернопільська область	174512	167195	166045	157624	143202
Харківська область	187692	183725	159301	149111	132463
Херсонська область	205091	205544	154244	142728	124410
Хмельницька область	187165	183064	159301	149111	132463

## Продовження таблиці 3.15

Черкаська область	161331	150666	128452	110175	83342
Чернівецька область	187165	183064	158289	147835	130852
Чернігівська область	111245	16529	30655	115471	19869

Управлінський звіт про доходи по послугам на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках наведено в табл. 3.16.

Таблиця 3.16

Управлінський звіт про доходи по послугам на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	2021	2022	2023	2024	2025
<b>Виручка від продажів, у т.ч.</b>	<b>5272256</b>	<b>5165449</b>	<b>5057165</b>	<b>4948113</b>	<b>4838976</b>
ІНТЕРНЕТ	1222109	1201483	1157585	1125696	1107642
ІНТЕРАКТИВНЕ TV	1168332	1130717	1170228	1165775	1159902
ТЕЛЕФОНІЯ	2378314	2318770	2333882	2233578	2317386
РАДІО	503500	514479	395470	423064	254046

Якщо є інші види бізнесу, не пов'язані з основною діяльністю, наприклад відсотки за депозитом, надходження від здавання в оренду приміщень, обладнання, їх фіксують у розділі «Інші доходи».

Управлінський звіт про витрати по областях на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках наведено в табл. 3.17.

Таблиця 3.17

Управлінський звіт про витрати по областях на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	2021	2022	2023	2024	2025
<b>Витрати, у т.ч.</b>	<b>3376362</b>	<b>3307963</b>	<b>3238618</b>	<b>3168781</b>	<b>3098889</b>
Автономна Республіка Крим	0	0	0	0	0
Вінницька область	105680	102878	101693	100133	98855
Волинська область	106355	105524	103960	102035	101024
Дніпропетровська область	111758	107840	108818	108055	106602
Донецька область	110745	110817	110437	103936	100714
Житомирська область	120874	114125	113028	109323	107841
Закарпатська область	129652	130995	128573	127702	124265
Запорізька область	137080	127357	126630	128969	119617
Івано-Франківська область	137756	134634	133107	133406	128914
Київ	289354	284154	278845	272198	269293
Київська область	270447	265629	278521	266178	266195
Кіровоградська область	103654	100231	100073	98549	96685
Луганська область	42205	41019	41130	40877	39046
Львівська область	240397	231888	228323	222448	221261



## Продовження таблиці 3.17

Миколаївська область	115134	111148	111732	110274	110320
Одеська область	207984	200132	201118	198366	192751
Полтавська область	152274	147204	139584	131188	141309
Рівненська область	105343	107509	101693	103936	98235
Севастополь	0	0	0	0	0
Сумська область	103317	99900	100073	95697	97305
Тернопільська область	110745	103870	102016	100450	101024
Харківська область	118510	114125	113675	113442	110320
Херсонська область	128639	128680	118210	114393	114349
Хмельницька область	118510	117763	111732	104887	110320
Черкаська область	100953	95600	94244	94747	88318
Чернівецька область	116484	135957	115295	99183	97305
Чернігівська область	92512	88984	76108	88409	57020

Управлінський звіт про витрати по послугам на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках наведено в табл. 3.18.

Таблиця 3.18

Управлінський звіт про витрати по послугам на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	2021	2022	2023	2024	2025
<b>Витрати, у т.ч.</b>	<b>3376362</b>	<b>3307963</b>	<b>3238618</b>	<b>3168781</b>	<b>3098889</b>
ІНТЕРНЕТ	780277	746276	781802	778253	732887
ІНТЕРАКТИВНЕ TV	743137	732383	711201	693646	686094
ТЕЛЕФОНІЯ	1537595	1507108	1493327	1454153	1414643
РАДІО	315352	322196	252288	242729	265265

Операційний прибуток покаже фінансовий результат місяця, а чистий прибуток – якою сумою можна вільно розпоряджатися.

Управлінський звіт про операційний прибуток по областях на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках наведено в табл. 3.19.

Таблиця 3.19

Управлінський звіт про операційний прибуток по областях на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	2021	2022	2023	2024	2025
<b>Операційний прибуток у т.ч.</b>	<b>1895893</b>	<b>1857486</b>	<b>1818547</b>	<b>1779332</b>	<b>1740087</b>
Автономна Республіка Крим	0	0	0	0	0
Вінницька область	59869	53078	48396	37351	18940
Волинська область	60248	51754	48006	37819	19760
Дніпропетровська область	61700	58033	55350	47199	33611
Донецька область	61131	53073	41784	36239	20475

## Продовження таблиці 3.19

Житомирська область	66291	68939	46779	40427	25427
Закарпатська область	74911	73887	51462	47580	41213
Запорізька область	79609	92733	114504	101613	115625
Івано-Франківська область	75771	81488	102395	93713	101959
Київ	161951	230159	223331	215191	289923
Київська область	157133	218931	148809	167772	225605
Кіровоградська область	57149	49773	41568	28273	7658
Луганська область	26335	-6720	-18373	-22074	-12916
Львівська область	136042	137958	184342	178844	229340
Миколаївська область	66759	65304	250361	243516	280354
Одеська область	115733	154177	114955	148621	189341
Полтавська область	84978	65612	41462	45371	25779
Рівненська область	60206	48446	48396	33548	19560
Севастополь	0	0	0	0	0
Сумська область	62232	56055	50015	41787	20489
Тернопільська область	63767	63325	64028	57173	42178
Харківська область	69182	69600	45625	35669	22142
Херсонська область	76451	76864	36034	28335	10061
Хмельницька область	68655	65300	47568	44225	22142
Черкаська область	60378	55066	34208	15428	-4976
Чернівецька область	70681	47106	42994	48652	33547
Чернігівська область	18732	-72455	-45453	27062	-37151

Управлінський звіт про операційний прибуток по послугам на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках наведено в табл. 3.20.

Таблиця 3.20

Управлінський звіт про операційний прибуток по послугам на АТ «Укртелеком» у 2021 – 2025 роках, тис. грн.

Показники	2021	2022	2023	2024	2025
<b>Операційний прибуток у т.ч.</b>	<b>1895893</b>	<b>1857486</b>	<b>1818547</b>	<b>1779332</b>	<b>1740087</b>
ІНТЕРНЕТ	441832	455207	375783	347443	374754
ІНТЕРАКТИВНЕ TV	425194	398334	459027	472129	473808
ТЕЛЕФОНІЯ	840719	811662	840555	779425	902743
РАДІО	188148	192283	143182	180335	-11219

Наявність даних про відхилення у внутрішній звітності застосовують для поточного контролю показників діяльності та виявлення тенденцій розвитку центрів відповідальності, а також для коригування планів. Таким чином, звітність за центрами відповідальності має сигнальне значення, що забезпечує керівників інформацією про хід виробничого процесу і динаміку витрат з метою прийняття управлінських рішень.

АТ «Укртелеком» повинне контролювати процес представлення внутрішньої звітності, оскільки при самостійності центрів відповідальності щодо формування звітів вони мають певні обмеження, серед яких можна виокремити: неповне розкриття інформації, незручна форма представлення даних, сумніви щодо достовірності отриманих показників, які неможливо перевірити через запізнення звітів. Відповідно інформація, сформована за такого підходу, не може бути основою для прийняття рішень, оскільки вони будуть недієвими, неефективними і можливо ще погіршать ситуацію, яка склалася на підприємстві. Для постановки ефективної системи формування внутрішньої звітності доцільно покласти відповідальність на певних осіб (керівників центрів відповідальності) і постійно здійснювати контроль за виконанням ними своїх функцій на підприємстві. Масив інформації, сформований у внутрішній звітності, повинен характеризуватися об'єктивністю та бути достатнім для проведення аналізу, забезпечувати інформаційну базу для прийняття управлінських рішень, контролю і оцінки результатів діяльності центрів відповідальності, як за звітний період, так і у порівнянні з попереднім, стимулювати підвищення ефективності роботи центру відповідальності.

Основною вимогою при постановці ефективної внутрішньої звітності в системі центрів відповідальності, є єдиний підхід. Тобто, звіти повинні бути систематизовані, а їх форми і методи - відображені в обліковій політиці. Така звітність дозволяє ідентифікувати центр відповідальності, систему показників та можливість зведення даних на АТ «Укртелеком».

Ефективність аналізу наданих звітів забезпечується розкриттям інформації в горизонтальному аспекті (дослідження динаміки показників звітного періоду у співставленні з показниками попереднього, у співставленні з показниками аналогічного періоду минулого року, за декілька попередніх періодів); в аспекті досягнення запланованих результатів (порівняння фактичних даних із плановими, виявлення відхилень, встановлення причин та відповідальних осіб, розробка запобіжних заходів чи обґрунтувань коригувань плану в подальшому); в вертикальному аспекті (визначення питомої ваги

кожного з показників в загальній сумі, вивчення структурного складу окремих показників).

Таким чином, формування внутрішньої звітності здійснюється з урахуванням принципів і вимог до її змісту: структура внутрішньої звітності повинна відповідати одночасно завданням операційного, тактичного та стратегічного рівнів управління; підготовка форм внутрішньої звітності повинна базуватися на принципах адресності, оперативності, економічності, доцільності, порівнянності, зрозумілості, достатності, об'єктивності, точності; зміст управлінських звітів повинен забезпечувати інформаційні потреби внутрішніх користувачів-менеджерів різних рівнів управління для реалізації ними прогностичних, планових, контрольних і регулюючих функцій; внутрішня звітність на АТ «Укртелеком» повинна враховувати ієрархічність побудови системи обліку за центрами відповідальності, а саме: чим нижче рівень, тим детальнішими мають бути показники діяльності структурного підрозділу, і навпаки, чим вищий рівень, тим інформація, що представлена у звітах за цими показниками, стає більш узагальненою. Центри відповідальності нижчого рівня забезпечують керівника центру відповідальності вищого рівня якісною, достовірною та своєчасною інформацією про результати діяльності центру. Керівник центру відповідальності, повинен не лише формувати звітність за фактичними витратами і результатами, а й складати кошториси на майбутній період. Запропоновані пропозиції удосконалення внутрішньогосподарської звітності сприятимуть поліпшенню управління доходом й оперативності і своєчасності ухвалення управлінських рішень.

Таким чином, повна модель управління доходом дозволяє розібратися, за допомогою яких важелів можна забезпечувати високі показники ефективності управління підприємством, а також погоджувати свої дії і бути однією командою, яка прагне досягти спільної мети. Вона допомагає уточнити зони відповідальності основних підрозділів підприємства, делегувати владні повноваження і встановлювати чисельно виражені цілі і завдання.

Для фахівців аналіз коефіцієнтів важливий тим, що з'являється можливість управляти комплексом показників ефективності функціонування компанії, розробляти цільові програми щодо забезпечення прогнозованих змін балансу і звіту про прибутки з метою формування іміджу підприємства як високоліквідного платоспроможного партнера і репутації підприємства як об'єкта надійного високоефективного вкладення інвестиційних ресурсів.

### **Висновки до розділу 3**

Основними чинниками, які ведуть до зміни прибутку є: об'єм продажів – при високій питомій вазі постійних витрат в собівартості телекомунікаційних послуг; зростання об'ємів реалізації приведе до ще більшого зростання прибутку за рахунок зниження частки постійних витрат, що доводяться на одиницю телекомунікаційних послуг; зростання цін – в період високих темпів інфляції зростання прибутку можна забезпечити за рахунок цінового чинника; зниження собівартості – зниження витрат без негативного впливу на якість телекомунікаційних послуг, досягається за рахунок більшої керованості і контролю в області витрат; оновлення асортименту телекомунікаційних послуг.

В 2025 році сума чистого фінансового результату становитиме 3151366 тис. грн. Чистий фінансовий результат у 2021 році порівняно з 2020 роком зріс на 2,96%, у 2022 році порівняно з 2021 роком зріс на 9,63%, у 2023 році порівняно з 2022 роком зріс на 9,36%, у 2024 році порівняно з 2023 роком зріс на 9,19%, у 2025 році порівняно з 2024 роком зріс на 9,07%.

Форми внутрішньої звітності, які доцільно застосовувати на АТ «Укртелеком» за центрами відповідальності: Звіт про використання трудових ресурсів підприємства, Звіт про результати діяльності, Управлінський звіт про доходи та витрати. Формування внутрішньої звітності здійснюється з урахуванням принципів і вимог до її змісту: структура внутрішньої звітності повинна відповідати одночасно завданням операційного, тактичного та

стратегічного рівнів управління; підготовка форм внутрішньої звітності повинна базуватися на принципах адресності, оперативності, економічності, доцільності, порівнянності, зрозумілості, достатності, об'єктивності, точності; зміст управлінських звітів повинен забезпечувати інформаційні потреби внутрішніх користувачів-менеджерів різних рівнів управління для реалізації ними прогностичних, планових, контрольних і регулюючих функцій; внутрішня звітність на АТ «Укртелеком» повинна враховувати ієрархічність побудови системи обліку за центрами відповідальності, а саме: чим нижче рівень, тим детальнішими мають бути показники діяльності структурного підрозділу, і навпаки, чим вищий рівень, тим інформація, що представлена у звітах за цими показниками, стає більш узагальненою. Центри відповідальності нижчого рівня забезпечують керівника центру відповідальності вищого рівня якісною, достовірною та своєчасною інформацією про результати діяльності центру. Керівник центру відповідальності, повинен не лише формувати звітність за фактичними витратами і результатами, а й складати кошториси на майбутній період. Запропоновані пропозиції удосконалення внутрішньогосподарської звітності сприятимуть поліпшенню управління доходом й оперативності і своєчасності ухвалення управлінських рішень.

## ВИСНОВКИ

Здійснивши дослідження поняття фінансових ресурсів підприємства, необхідно зробити висновок, що фінансові ресурси підприємства – це наявні кошти, що знаходяться в розпорядженні підприємства, які поділяються за двома властивостями, а саме: за видами і складом та джерелами виникнення і формування. Фінансовим ресурсам підприємств характерні наступні властивості: фінансові ресурси мають стадію виникнення; фінансові ресурси віддзеркалюють ставлення до власності; фінансові ресурси мають джерела формування та цілі (напрями) використання; від джерел виникнення (формування) та цілей (напрямів) використання залежить структура фінансових ресурсів підприємства.

Сучасні тенденції розвитку підприємств потребують нових підходів до систематизації доходів з метою забезпечення потреб управління підприємств. Складність структури й різноманіття процесів їх формування і використання передбачає розподіл за наступними властивостями, що дозволяють акумулювати інформацію про них і використовувати її для різних цілей управління підприємством. Надані групи класифікації доходів за цільовою направленістю є взаємодоповнюючими, взаємопов'язаними, а класифікація – гнучкою, та орієнтованою на сучасні особливості розвитку підприємств.

Фінансовий результат підприємства є основним узагальнюючим індикатором ефективності господарської діяльності. У наукових колах сьогодні не сформовано єдиного остаточного підходу до трактування фінансового результату діяльності підприємства та його вимірників. Здійснений у дослідженні аналіз дає підстави стверджувати, що в короткостроковому періоді фінансовий результат підприємства здебільшого ототожнюється з величиною його прибутку чи доходу. Але в довгостроковій перспективі фінансовий результат підприємства доцільніше оцінювати через зміну величини вартості власного капіталу чи зміну величини ринкової вартості суб'єкта господарювання. Обидва підходи до тлумачення фінансового результату

підприємства не суперечать одне одному, а лише виявляють дуальний характер досліджуваної категорії.

Фінансовий результат підприємства, що виражається в формі прибутку або збитку, надає загальні уявлення про ефективність функціонування підприємства, його операційної, фінансової та інвестиційної діяльності. Фінансовий результат виконує функцію основного критерія майбутньої стратегії підприємства.

Проведений фінансово-економічний аналіз показує позитивну динаміку зростання активів та пасивів балансу підприємства станом на 2020 р. Компанія відобразила дооцінку певних телекомунікаційних активів, що підлягають вивільненню. Внаслідок особливостей організації облікових запасів, підприємством не було зроблено точний розподіл загального результату переоцінки усіх груп основних засобів між збитками від знецінення та дооцінками в капіталі. Компанія змінила підхід до обліку оренди, визнала активи з права користування для оренди технологічних приміщень, інфраструктурних об'єктів та відповідні зобов'язання з оренди. У 2020 р. підприємство списало прострочену торговельну дебіторську заборгованість юридичних осіб.

Під час аналізу та оцінці фінансового стану підприємства, було проаналізовано наступні показники: оцінки майнового стану, фінансової незалежності та структури капіталу, ліквідності, прибутковості, ділової активності. В цілому стан підприємства можна оцінити як «задовільний». Показники оцінки майнового стану показали, що основні засоби придатні для експлуатації, проте з кожним роком технічний стан основних засобів погіршується. Показники незалежності несуть позитивні тенденцією, так як значення показників наближаються до нормативних. Для покращення коефіцієнт концентрації позикового капіталу необхідно шукати шляхи залучення додаткових позикових коштів. Значення коефіцієнта фінансової залежності також не доходить до нормативного, що показує нездатність компанії проводити прогнозовану діяльність в довгостроковій перспективі.



Коефіцієнт маневреності, коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт структури капіталу знаходяться в нормативних значеннях, що дозволяє зробити висновки про наявність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних та оборотних активів, можливість підприємства за рахунок власних активів виконати зовнішні зобов'язання. Коефіцієнта абсолютної ліквідності свідчить про неефективну стратегію управління фінансовими ресурсами, проте інші показники ліквідності відповідають чи наближаються до нормативних значень. Показники рентабельності та прибутковості характеризують підприємство з кращого боку, в період з 2016 по 2020 рр. відбувається поступове зростання показників.

Отже, дане підприємство є рентабельним, і послуги, які надаються підприємством, постійно вдосконалюються, розширюється асортимент, впроваджуються нові системи управління персоналом, виробництвом і якістю продукції. Завдяки постійному прогресу, АТ «Укртелеком» є на даний момент одним із самих прибуткових виробником телекомунікаційних послуг в Україні. Саме тому необхідно розглянути чинники формування та використання прибутку даного підприємства.

З проведених розрахунків видно, що підприємство протягом 2016 – 2018 рр. було прибутковим, в 2019 році зазнало збитків, але в 2020 р. отримало найбільший прибуток. В рамках звичайної діяльності здійснювалась операційна та фінансова діяльність.

Основними чинниками, які ведуть до зміни прибутку є: об'єм продажів – при високій питомій вазі постійних витрат в собівартості телекомунікаційних послуг; зростання об'ємів реалізації приведе до ще більшого зростання прибутку за рахунок зниження частки постійних витрат, що доводяться на одиницю телекомунікаційних послуг; зростання цін – в період високих темпів інфляції зростання прибутку можна забезпечити за рахунок цінового чинника; зниження собівартості – зниження витрат без негативного впливу на якість телекомунікаційних послуг, досягається за рахунок більшої керованості і контролю в області витрат; оновлення асортименту телекомунікаційних

послуг. В 2025 році сума чистого фінансового результату становитиме 3151366 тис. грн. Чистий фінансовий результат у 2021 році порівняно з 2020 роком зріс на 2,96%, у 2022 році порівняно з 2021 роком зріс на 9,63%, у 2023 році порівняно з 2022 роком зріс на 9,36%, у 2024 році порівняно з 2023 роком зріс на 9,19%, у 2025 році порівняно з 2024 роком зріс на 9,07%.

При удосконаленні системи управління доходами на підприємстві, визначені форми внутрішньої звітності, які доцільно застосовувати на АТ «Укртелеком» за центрами відповідальності: Звіт про використання трудових ресурсів підприємства, Звіт про результати діяльності, Управлінський звіт про доходи та витрати. Формування внутрішньої звітності здійснюється з урахуванням принципів і вимог до її змісту: структура внутрішньої звітності повинна відповідати одночасно завданням операційного, тактичного та стратегічного рівнів управління; підготовка форм внутрішньої звітності повинна базуватися на принципах адресності, оперативності, економічності, доцільності, порівнянності, зрозумілості, достатності, об'єктивності, точності; зміст управлінських звітів повинен забезпечувати інформаційні потреби внутрішніх користувачів-менеджерів різних рівнів управління для реалізації ними прогностичних, планових, контрольних і регулюючих функцій; внутрішня звітність на АТ «Укртелеком» повинна враховувати ієрархічність побудови системи обліку за центрами відповідальності, а саме: чим нижче рівень, тим детальнішими мають бути показники діяльності структурного підрозділу, і навпаки, чим вищий рівень, тим інформація, що представлена у звітах за цими показниками, стає більш узагальненою. Центри відповідальності нижчого рівня забезпечують керівника центру відповідальності вищого рівня якісною, достовірною та своєчасною інформацією про результати діяльності центру. Керівник центру відповідальності, повинен не лише формувати звітність за фактичними витратами і результатами, а й складати кошториси на майбутній період. Запропоновані пропозиції удосконалення внутрішньогосподарської звітності на АТ «Укртелеком» сприятимуть поліпшенню управління доходом й оперативності і своєчасності ухвалення управлінських рішень.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белоліпецький В. Финансы фирмы: Курс лекций. Москва: ИНФРА. 1998. 296 с.
2. Бердар М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства на основі логістичного підходу. Актуальні проблеми економіки. 2008. № 5(83). С. 133-138.
3. Благун І. С. Функціональний взаємозв'язок рівня інтернаціоналізації та її фінансових результатів: теоретичне узагальнення та практична інтерпретація (за даними підприємств Львівської області) [Електронний ресурс] / І. С. Благун, П. Г. Ільчук // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 1. - С. 457-466. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape\\_2015\\_1\\_57](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2015_1_57)
4. Блакита Г. В. Теоретичні аспекти обліку фінансових результатів на туристичних підприємствах [Електронний ресурс] / Г. В. Блакита, Т. С. Шилова // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. - 2012. - Вип. 1(1). - С. 15-23. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp\\_2012\\_1\(1\)\\_\\_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2012_1(1)__5)
5. Бланк И. Управление активами: монография. Киев: Ника-Центр, Эльга, 2000. 720 с.
6. Бондаренко Н. М. Економічна сутність фінансових результатів діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Н. М. Бондаренко, Т. І. Ковальчук // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Економіка. - 2014. - Т. 22, вип. 8(4). - С. 75-81. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumov\\_2014\\_22\\_8\(4\)\\_\\_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdumov_2014_22_8(4)__13)
7. Бродська І.І. Проблеми формування фінансових ресурсів підприємств / І.І. Бродська // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». - 2010. - Вип. 7(25). - Ч. 1. - С. 182-189.
8. Бурковська А. В. Економічна сутність фінансових результатів діяльності для сільськогосподарських підприємств України [Електронний ресурс] / А. В.

Бурковська, В. І. Жигало // Modern economics. - 2018. - № 8. - С. 29-36. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon\\_2018\\_8\\_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/modecon_2018_8_5)

9. Бутинець Ф. Ф. Витрати виробництва та їх класифікація для потреб управління/ Ф.Ф. Бутинець// Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. - 2012. - №1. - С. 11-18.

10. Вакульчик О. М. Фінансовий результат підприємства: економічна сутність, особливості визначення та аналізу [Електронний ресурс] / О. М. Вакульчик, Є. В. Протасова, А. А. Нечаєва // Бізнес-навігатор. - 2019. - Вип. 1. - С. 162-168. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav\\_2019\\_1\\_35](http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_1_35)

11. Вороніна О.О. Управління фінансовим результатом промислового підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Харків, 2009. 25 с.

12. Ганін В. І. Теоретичні аспекти обліку фінансових результатів діяльності підприємства [Електронний ресурс] / В. І. Ганін, К. В. Логвіненко // Облік і фінанси. - 2018. - № 3. - С. 13-18. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif\\_apk\\_2018\\_3\\_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2018_3_4)

13. Говорушко Т. Теоретичні аспекти сутності управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Т. Говорушко, М. Арич // Економічний аналіз. - 2012. - Т. 11(2). - С. 117-121. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan\\_2012\\_11\(2\)\\_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2012_11(2)_24)

14. Горбан А. Управління фінансовими ресурсами підприємства. Економічні науки. 2010. № 15. С. 25-27.

15. Горпинченко А.П. Принципи формування фінансових ресурсів підприємства / А.П. Горпинченко [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [file:///C:/Users/NoytFBS/Downloads/esprstp\\_2013\\_2\(1\)18.pdf](file:///C:/Users/NoytFBS/Downloads/esprstp_2013_2(1)18.pdf).

16. Гриньова В., Коюда В. Фінанси підприємств. 2-е вид., перероб. та допов. Київ: Знання-Прес, 2004. 424 с.

17. Елисеенко К.А. Теоретико-методические аспекты выявления резервов роста рентабельности. Экономии и управление: новые вызовы и перспективы. 2013. № 4. С. 153-156.

18. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Партин Г.О. Облік і аудит: Термінологічний словник. Львів : Центр Європи, 2002. 671 с.
19. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-ХІУ. [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
20. Іщенко М. І. Теоретичні основи оцінки результатів діяльності підприємств, пов'язаних зі зміною їх фінансового стану [Електронний ресурс] / М. І. Іщенко, В. Я. Нусінов // Економічний вісник Національного гірничого університету. - 2014. - № 1. - С. 64-72. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu\\_2014\\_1\\_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2014_1_10)
21. Кірейцев Г. Фінанси підприємств: Навч. посібник: Курс лекцій / За ред. д.е.н., проф. Г. Г. Кірейцева. Київ: ЦУЛ, 2002. 268 с.
22. Козловский В.В. Экономическая теория. Минск : БНТУ, 2013. 257 с.
23. Колодзієв О.М. Управління грошовими потоками суб'єктів господарювання на основі методів аналізу ефективності використання фінансових ресурсів / О.М. Колодзієв, О.В. Коцюба // Scientific Journal «ScienceRise». Економічні науки. - 2015. - № 3/3(8). - С. 56-64.
24. Кропівцова Н. Особливості формування фінансових ресурсів підприємства. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі і послуг. 2011. Вип. 1. С. 261-268.
25. Ксьондз С.М. Формування власного капіталу на вітчизняних підприємствах / С.М. Ксьондз // Вісник Хмельницького національного університету. - 2014. - Т. 2. - № 4. - С. 131-134.
26. Кулинич М. Взаємозв'язок суттєвих факторів у структурному моделюванні управління фінансовим результатом. Економічний аналіз. 2010. № 6. С. 426-429.
27. Купріна Н. М. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: теоретичний та практичний аспект [Електронний ресурс] / Н. М. Купріна, А. В. Шаталова, К. В. Апостолов, О. В. Бачинська // Економіка харчової

- промисловості. - 2018. - Т. 10, Вип. 4. - С. 48-57. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp\\_2018\\_10\\_4\\_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp_2018_10_4_7)
28. Лапа А. Фінансові ресурси підприємства та їх оптимізація. Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки. № 4. 2013. С. 289-297.
29. Матвеев В. В. Теоретичне дослідження підходів до аналізу фінансових результатів діяльності підприємства [Електронний ресурс] / В. В. Матвеев, О. М. Гайдаржийська, О. В. Вірянська // Молодий вчений. - 2018. - № 4(2). - С. 810-813. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv\\_2018\\_4\(2\)\\_\\_108](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_4(2)__108)
30. Міжнародний стандарт фінансової звітності 18 «Дохід» від 1 січня 2012 року»: за даними Міністерства фінансів України.[Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http://www.minfin.gov.ua/document/92429/МСБО\\_18.pdf](http://www.minfin.gov.ua/document/92429/МСБО_18.pdf).
31. Мочерний С.В. Політична економія : навчальний посібник. Київ : Знання-Прес, 2002. 687 с.
32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
33. Носирев О.О. Вплив зовнішніх факторів на фінансові результати машинобудівних підприємств України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. № 10. С. 47-51.
34. Пантелеев В.П., Сніжко О.С. Словник бухгалтера та аудитора. Київ : Інформ.-аналіт. Агенство, 2009. 239 с.
35. Педченко Н. С. Теоретико-прикладний аспект забезпечення результативності стратегії фінансування оборотного капіталу підприємства [Електронний ресурс] / Н. С. Педченко, А. А. Руденко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. - 2020. - № 4. - С. 6-14. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk\\_2020\\_4\\_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2020_4_4)
36. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.99 № 237 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.
38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», від 29.11.1999 № 290 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом Міністерства фінансів України №318 від 31.12.1999р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
40. Рахман М., Гриненко І. Аналіз структурних зрушень в експорті машинобудівної галузі України. Економка та держава. 2015. № 11. С. 105-107.
41. Руда РВ. Аналіз ефективної діяльності підприємства: необхідність та методика. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2012. № 4(20). С. 109-111.
42. Скалюк Р.В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. 2010. № 18(1). С. 135-141.
43. Скоромна О. Ю. Економічна сутність фінансових результатів і особливості їх формування у підприємств різних організаційно-правових форм [Електронний ресурс] / О. Ю. Скоромна // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - Вип. 8(1). - С. 109-113. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu\\_en\\_2014\\_8\(1\)\\_28](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2014_8(1)_28)
44. Сябер Є.О. Фактори формування прибутку. Young Scientist. 2018. № 6(58). С. 431-435.
45. Улична М. Сутнісні характеристики та класифікація фінансових ресурсів підприємства. Наукові праці Кіровоградського національного технологічного університету. Випуск 7. Частина 2. 2005. С. 451-454.

46. Філімоненков О. Фінанси підприємств: Навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: МАУП, 2004. 328 с.
47. Фролова Л.В. Планирование и контроль на предприятии : курс лекций. Донецк : ДоНУЭТ, 2012. 115 с.
48. Хобта В. Активізація залучення фінансових ресурсів за рахунок акціонерного капіталу. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки, вип. 7, ч. I. Кіровоград: КНТУ, 2005. С. 45-49.
49. Хрущ Н., Приступа Л. Фінансові ресурси підприємства: дослідження ознак і класифікація. Науковий журнал. 6.2005 Вісник Хмельницького нац. університету. Економічні науки. Том 3. Хмельницький. 2005. С. 223-227.
50. Чабанюк О. М. Економічна сутність, умови визнання та класифікація витрат, доходів і фінансових результатів основної діяльності підприємств [Електронний ресурс] / О. М. Чабанюк, О. А. Мелешко // Науковий вісник НЛТУ України. - 2012. - Вип. 22.4. - С. 301-307. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu\\_2012\\_22](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu_2012_22)
51. Чернецька О. В. Теоретичні аспекти функціонування системи управління фінансовими результатами аграрних підприємств [Електронний ресурс] / О. В. Чернецька // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. - 2014. - Вип. 149. - С. 295-302. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg\\_2014\\_149\\_44](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtusg_2014_149_44)
52. Шипіна С.Б. Сутність поняття «фінансові результати» як об'єкта бухгалтерського обліку. Вісник ЖДТУ. 2012. № 1(59). С. 229-232.
53. Шмиголь Н. М. Застосування теорії розпізнавання для аналізу та прогнозування доходів і фінансових результатів підприємств [Електронний ресурс] / Н. М. Шмиголь. // Ефективна економіка. - 2014. - № 9. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek\\_2014\\_9\\_7](http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_9_7)
54. Шубіна С. В. Теоретико-методичні підходи до аналізу витрат, доходів і фінансових результатів на основі звітності державного підприємства "Харківський механічний завод" [Електронний ресурс] / С. В. Шубіна, В. А.



- Малахов, А. Т. Медведєва // Вісник Університету банківської справи. - 2018. - № 3. - С. 122–129. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU\\_2018\\_3\\_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2018_3_17)
55. Шубіна С. В. Теоретико-методичні підходи до аналізу фінансових результатів у системі управління машинобудівним підприємством [Електронний ресурс] / С. В. Шубіна, В. П. Юрченко // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2014. - № 1. - С. 208–212. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU\\_2014\\_1\\_42](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2014_1_42)
56. Шубіна С. В. Теоретико-методичні підходи до обліку та аналізу фінансових результатів промислового підприємства [Електронний ресурс] / С. В. Шубіна, Ю. В. Папко // Вісник Університету банківської справи. - 2015. - № 2. - С. 142–147. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU\\_2015\\_2\\_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2015_2_26)
57. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства : Підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивний. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2005. – 528 с., іл.
58. Про компанію/[Електронний ресурс]/ Офіційний сайт АТ «Укртелеком»// Режим доступу до ресурсу: <https://ukrtelecom.ua/about/>
59. Історія компанії/[Електронний ресурс]/ Офіційний сайт АТ «Укртелеком»// Режим доступу до ресурсу: [https://ukrtelecom.ua/about/company\\_history/](https://ukrtelecom.ua/about/company_history/)
60. Цінності/[Електронний ресурс]/ Офіційний сайт АТ «Укртелеком»// Режим доступу до ресурсу: <https://ukrtelecom.ua/about/values/>
61. Директор «Укртелекому» Юрій Курмаз : про карантин, цифровий розрив і стратегію компанії в епоху згортання голосового зв'язку/[Електронний ресурс]/ Офіційний сайт SCM// Режим доступу до ресурсу: <https://www.scm.com.ua/scm-in-press/yuriy-kurmaz-ukrtelekom-ceo-interview>
62. Коефіцієнт зносу основних засобів/[Електронний ресурс]/Режим доступу до ресурсу:[https://aek.at.ua/publ/rozrakhunok\\_pokaznikiv\\_koeficient\\_znosu\\_osnovnikh\\_zasobiv/4-1-0-16](https://aek.at.ua/publ/rozrakhunok_pokaznikiv_koeficient_znosu_osnovnikh_zasobiv/4-1-0-16)

63. Бердар М. М. Фінанси підприємств. Навч. посіб. / М. М. Бердар – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с. /[Електронний ресурс]/Режим доступу до ресурсу:[https://pidru4niki.com/1098120555445/finansii/otsinka\\_stanu\\_vikoristannya\\_neoborotnih\\_aktiviv\\_pidpriyemstva](https://pidru4niki.com/1098120555445/finansii/otsinka_stanu_vikoristannya_neoborotnih_aktiviv_pidpriyemstva)
64. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт концентрації позикового капіталу / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikov/264-koefitsient-kontsentratsiji-pozikovogo-kapitalu>
65. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт фінансової залежності / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikov/347-pokaznik-finansovoji-zalezhnosti>
66. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт маневреності власного капіталу / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikov/282-manevrenist-vlasnogo-kapitalu>
67. Джерела формування фінансових ресурсів підприємства /[Електронний ресурс]/Режим доступу до ресурсу: <https://www.stud24.ru/finance/dzherelaformuvannyaafnansovihresursvdpdprimstva/110567-325585-page4.html>
68. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємств : навчальний посібник / Н.Б. Ярошевич – 2012 р. – 341 с. /[Електронний ресурс]/Режим доступу до ресурсу: <https://westudents.com.ua/glavy/102097-83-koefitsntniy-analz-fnansovogo-stanupdprimstva.html>
69. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник / В.М. Шелудько; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2013. – 375 с. /[Електронний ресурс]/Режим доступу до ресурсу: [https://pidru4niki.com/11570718/finansii/otsinka\\_finansovoyi\\_stiykosti](https://pidru4niki.com/11570718/finansii/otsinka_finansovoyi_stiykosti)

70. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт абсолютної ліквідності / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/250-koefitsient-absolyutnoji-likvidnosti>
71. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт швидкої ліквідності (Коефіцієнт термінової ліквідності) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/252-koefitsient-shvidkoji-likvidnosti-koefitsient-terminovoji-likvidnosti>
72. Показники ліквідності. Коефіцієнт загальної ліквідності (Коефіцієнт покриття) [Електронний ресурс]/Режим доступу до ресурсу: <https://fin-admin.com/ua/fnansovij-analz/40-pokazniki-lkvdnost.html>
73. Показники рентабельності підприємства. Коефіцієнт рентабельності активів(економічна рентабельність)/[Електронний ресурс]/Режим доступу до ресурсу: <https://fin-admin.com/ua/fnansovij-analz/43-pokazniki-rentabelnost-pdprimstva.html>
74. Показники рентабельності підприємства. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (фінансова рентабельність)/[Електронний ресурс]/Режим доступу до ресурсу: <https://fin-admin.com/ua/fnansovij-analz/43-pokazniki-rentabelnost-pdprimstva.html>
75. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт рентабельності власного капіталу / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/338-pokaznik-rentabelnosti-vlasnogo-kapitalu>
76. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт оборотності активів (коефіцієнт трансформації, ресурсовіддача) / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/288-oborotnist-aktiviv>
77. Показники ділової активності підприємства. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості)/[Електронний ресурс]/Режим доступу до ресурсу:

<https://fin-admin.com/ua/fnansovij-analz/42-pokazniki-dlovo-aktivnost-pdprimstva.html>

78. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/294-oborotnist-kreditorskoji-zaborgovanosti>

79. Кобилецький В. Р., Аналіз власного капіталу / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/92-analiz-vlasnoho-kapitalu-ua>

80. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт фондівдачі / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/345-pokaznik-fondoviddachi>

81. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт оборотності оборотних активів / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/292-oborotnist-oborotnikh-aktiviv>

# Додатки

## Додаток А 1

Додаток  
до Національного положення (стандарту)  
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

<p>Підприємство: <b>ПАТ "Укртелеком"</b></p> <p>Територія: <b>Україна</b></p> <p>Організаційно-правова форма господарства: <b>Акціонерне товариство</b></p> <p>Вид економічної діяльності: <b>Діяльність у сфері провідного електрозв'язку</b></p> <p>Середня кількість працівників: <b>28 942</b></p> <p>Адреса, телефон: <b>м.Київ, бул. Тараса Шевченка, б. 18</b></p> <p>Одиниця виміру: <b>тис.грн.без десятикового знака</b></p> <p>Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності</p>	<p>Дата (рік, місяць, число): за ЄДРПОУ за КОАТУУ за КОПФГ за КВЕД</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><th colspan="2">КОДИ</th></tr> <tr><td>2016.12.31</td><td></td></tr> <tr><td>21560766</td><td></td></tr> <tr><td>8039100000</td><td></td></tr> <tr><td>230</td><td></td></tr> <tr><td>61.10</td><td></td></tr> </table>	КОДИ		2016.12.31		21560766		8039100000		230		61.10	
КОДИ														
2016.12.31														
21560766														
8039100000														
230														
61.10														

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)**

**на 31 грудня 2016 року**

Форма № 1 код за ДКУД: 1801001

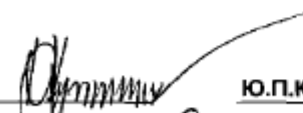
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Необоротні активи</b>			
Нематеріальні активи	1000	49 158	57 444
первісна вартість	1001	465 541	480 576
накопичена амортизація	1002	(416 383)	(423 132)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	115 930	665 579
Основні засоби	1010	8 873 137	8 839 758
первісна вартість	1011	8 873 137	8 839 758
знос	1012	-	-
Інвестиційна нерухомість	1015	112 104	180 100
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	112 104	180 100
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	818	618
інші фінансові інвестиції	1035	160 872	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	328	555
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1095</b>	<b>9 312 347</b>	<b>9 744 054</b>
<b>II. Оборотні активи</b>			
Запаси, у тому числі:	1100	120 564	143 940
виробничі запаси	1101	97 707	113 741
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	22 857	30 199
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	453 242	501 226
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	69 458	57 543
з бюджетом	1135	9 754	6 257
у тому числі з податку на прибуток	1136	6 016	801
з нарахованих доходів	1140	31 455	70 772
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	753 468	765 235
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	160 872
Гроші та їх еквіваленти	1165	143 965	129 838
Витрати майбутніх періодів	1170	34 580	13 232
Інші оборотні активи	1190	15 650	10 865
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1195</b>	<b>1 632 136</b>	<b>1 859 780</b>
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>	<b>1200</b>	<b>1 118 394</b>	<b>1 397 411</b>
<b>Баланс</b>	<b>1300</b>	<b>12 062 877</b>	<b>13 001 245</b>


Продовження додатка

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Власний капітал</b>			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 681 562	4 681 562
Капітал у дооцінках	1405	8 699 417	8 885 075
Додатковий капітал	1410	411 370	411 370
Резервний капітал	1415	222 812	222 812
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(5 640 688)	(4 923 612)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1495</b>	<b>8 374 473</b>	<b>9 277 207</b>
<b>II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення</b>			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	678 467	712 465
Довгострокові кредити банку	1510	487 100	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	227 311	282 026
Цільове фінансування	1525	-	-
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1595</b>	<b>1 392 878</b>	<b>994 491</b>
<b>III. Поточні зобов'язання і забезпечення</b>			
Короткострокові кредити банків	1600	1 002 864	1 072 611
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:		-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1610	445 528	846 858
товари, роботи, послуги	1615	353 914	326 338
розрахунками з бюджетом	1620	88 183	64 162
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	5 444
розрахунками зі страхування	1625	18 611	11 310
розрахунками з оплати праці	1630	47 644	46 214
одержаними авансами	1635	56 359	68 050
розрахунками з учасниками	1640	1 898	1 898
із внутрішніх розрахунків	1645	1 409	869
Поточні забезпечення	1660	230 219	252 832
Доходи майбутніх періодів	1665	769	1 901
Інші поточні зобов'язання	1690	48 128	16 504
<b>Усього за розділом III</b>	<b>1695</b>	<b>2 295 526</b>	<b>2 729 547</b>
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>			
	1700	-	-
<b>Баланс</b>	<b>1900</b>	<b>12 062 877</b>	<b>13 001 245</b>

<sup>1</sup> визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.



  
Ю.П. Курмаз

  
І.В. Куц

## Додаток А 2

Додаток  
до Національного положення (стандарту)  
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)  
за СДРПОУ  
за КОАТУУ  
за КОПФГ  
за КВЕД

КОДИ	
2018.01.01	21560766
8039100000	230
	61.10

Підприємство ПАТ "Укртелеком"  
Територія Україна  
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство  
Вид економічної діяльності Діяльність у сфері провідного електрозв'язку  
Середня кількість працівників 24 358  
Адреса, телефон м.Київ, бул. Тараса Шевченка, 6. 18  
Одиниця виміру: тис.грн.без десятичного знака  
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):  
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку  
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v
---

## Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2017 року

Форма № 1

код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Необоротні активи</b>			
Нематеріальні активи	1000	57 444	178 201
первісна вартість	1001	480 576	637 481
накопичена амортизація	1002	(423 132)	(459 280)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	665 579	516 418
Основні засоби	1010	8 839 758	8 627 127
первісна вартість	1011	8 839 758	9 070 786
знос	1012	-	(443 659)
Інвестиційна нерухомість	1015	180 100	319 746
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	180 100	319 746
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	618	349
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	555	85
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1095</b>	<b>9 744 054</b>	<b>9 641 926</b>
<b>II. Оборотні активи</b>			
Запаси, у тому числі:	1100	143 940	124 993
виробничі запаси	1101	113 741	82 708
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	30 199	42 285
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	501 226	531 696
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	57 543	63 181
з бюджетом	1135	6 257	5 959
у тому числі з податку на прибуток	1136	801	493
з нарахованих доходів	1140	5 184	4 216
із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	830 823	993 167
Поточні фінансові інвестиції	1160	160 872	219 816
Гроші та їх еквіваленти	1165	129 838	272 289
Витрати майбутніх періодів	1170	13 232	19 444
Інші оборотні активи	1190	10 865	14 505
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1195</b>	<b>1 859 780</b>	<b>2 249 266</b>
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>	<b>1200</b>	<b>1 448 611</b>	<b>1 846 458</b>
<b>Баланс</b>	<b>1300</b>	<b>13 052 445</b>	<b>13 737 650</b>



Продовження додатка


Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Власний капітал</b>			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 681 562	4 681 562
Капітал у дооцінках	1405	8 885 075	8 291 743
Додатковий капітал	1410	411 370	411 370
Резервний капітал	1415	222 812	222 812
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(4 872 412)	(3 965 923)
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1495</b>	<b>9 328 407</b>	<b>9 641 564</b>
<b>II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення</b>			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	712 465	595 278
Довгострокові кредити банку	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	282 026	329 848
Цільове фінансування	1525	-	-
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1595</b>	<b>994 491</b>	<b>925 126</b>
<b>III. Поточні зобов'язання і забезпечення</b>			
Короткострокові кредити банків	1600	1 072 611	2 048 009
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:		-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1610	846 858	2 550
товари, роботи, послуги	1615	326 338	490 688
розрахунками з бюджетом	1620	84 162	214 455
у тому числі з податку на прибуток	1621	5 444	54 044
розрахунками зі страхування	1625	11 310	8 185
розрахунками з оплати праці	1630	46 214	44 866
одержаними авансами	1635	68 050	87 617
розрахунками з учасниками	1640	1 898	1 898
із внутрішніх розрахунків	1645	869	1 128
Поточні забезпечення	1660	252 832	249 249
Доходи майбутніх періодів	1665	1 901	2 518
Інші поточні зобов'язання	1690	16 504	19 797
<b>Усього за розділом III</b>	<b>1695</b>	<b>2 729 547</b>	<b>3 170 960</b>
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>	<b>1700</b>	-	-
<b>Баланс</b>	<b>1900</b>	<b>13 052 445</b>	<b>13 737 650</b>


<sup>1</sup> визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Керівник

Головний бухгалтер



  
Ю.П. Курмаз

  
І.В. Куц

## Додаток А 3

Публічне акціонерне товариство «Укртелеком»  
Окрема фінансова звітність станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на цю дату  
Баланс (Звіт про фінансовий стан)



Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ПАТ «Укртелеком» за ЄДРПОУ 21560766  
Територія Україна за КОАТУУ 8039100000  
Організаційно-правова форма господарювання Публічне акціонерне товариство за КОПФГ 230  
Орган державного управління за СПОДУ  
Вид економічної діяльності діяльність зв'язу за КВЕД 61.10  
Середня кількість працівників 21,021  
Одиниця виміру: тис. грн. 2643  
Адреса м. Київ, бул. Тараса Шевченка, б. 18  
Складено (зробити позначку «в» у відповідній клітинці):  
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку  
за міжнародними стандартами фінансової звітності

2019.01.01
21560766
8039100000
230
61.10
2643
V

## Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Форма № 1

код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2018 р.	Примітка
1	2	3	4	5
<b>I. Необоротні активи</b>				
Нематеріальні активи:	1000	178,201	159,017	
первісна вартість	1001	637,481	655,414	
накопичена амортизація	1002	(459,280)	(496,397)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	516,418	267,134	6
Основні засоби:	1010	8,627,127	8,862,053	6
первісна вартість	1011	9,070,766	9,819,768	
знос	1012	(443,659)	(957,715)	
Інвестиційна нерухомість:	1015	319,746	308,111	7
первісна вартість	1016	319,746	308,111	
знос	1017	-	-	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	349	279	
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	85	24	
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	
Інші необоротні активи	1090	-	103,800	8
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1095</b>	<b>9,641,926</b>	<b>9,700,418</b>	
<b>II. Оборотні активи</b>				
Запаси, у тому числі:	1100	124,993	121,969	
виробничі запаси	1101	82,708	74,151	
готова продукція	1103	-	-	
товари	1104	42,285	47,818	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	531,696	367,159	10
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	63,181	90,623	
розрахунками з бюджетом	1135	5,959	9,274	
у тому числі з податку на прибуток	1136	493	3,113	
з нарахованих доходів	1140	4,216	1,053	
із внутрішніх розрахунків	1146	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	993,167	994,965	11
Поточні фінансові інвестиції	1160	219,816	-	
Грошові кошти та їх еквіваленти	1165	272,289	339,589	27
Витрати майбутніх періодів	1170	19,444	9,065	
Інші оборотні активи	1190	14,505	58,116	8
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1195</b>	<b>2,249,266</b>	<b>1,991,813</b>	
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>	<b>1200</b>	<b>1,846,458</b>	<b>2,046,628</b>	<b>9</b>
<b>Баланс</b>	<b>1300</b>	<b>13,737,650</b>	<b>13,738,859</b>	

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Публічне акціонерне товариство «Укртелеком»  
Окрема фінансова звітність станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчується на цю дату  
Баланс (Звіт про фінансовий стан)(продовження)

Пасив	Код рядка	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2018 р.	Примітка
1	2	3	5	6
<b>I. Власний капітал</b>				
Зареєстрований капітал	1400	4,681,562	4,681,562	12
Капітал у дооцінках	1405	8,291,743	8,177,384	12
Додатковий капітал	1410	411,370	411,370	12
Резервний капітал	1415	222,812	222,812	12
Непокритий збиток	1420	(3,965,923)	(3,421,985)	12
Неоплачений капітал	1425	-	-	
Вилучений капітал	1430	-	-	
<b>Усього за розділом I</b>	<b>1495</b>	<b>9,641,564</b>	<b>10,071,143</b>	
<b>II. Довгострокові зобов'язання та забезпечення</b>				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	595,278	581,472	26
Довгострокові кредити банків	1510	-	750,533	14
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	184,785	14, 15
Довгострокові забезпечення	1520	329,848	237,848	13
Цільове фінансування	1525	-	-	
<b>Усього за розділом II</b>	<b>1595</b>	<b>925,126</b>	<b>1,734,638</b>	
<b>III. Поточні зобов'язання та забезпечення</b>				
Короткострокові кредити банків	1600	2,048,009	822,167	14
Векселі видані	1605	-	-	
Поточна заборгованість за довгостроковими кредитами банків	1610	2,550	113,915	14
Кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги та інша кредиторська заборгованість	1615	490,688	406,920	16
Поточна заборгованість за:				
з бюджетом	1620	214,455	109,915	
у тому числі з податку на прибуток	1621	54,044	-	
розрахунками зі страхування	1625	8,185	12,093	
розрахунками з оплати праці	1630	44,866	50,813	
одержаними авансами	1635	87,617	89,552	
розрахунками з учасниками	1640	1,898	1,897	
із внутрішніх розрахунків	1645	1,128	1,337	
Поточні забезпечення	1660	249,249	262,313	17
Доходи майбутніх періодів	1665	2,518	12,041	
Інші поточні зобов'язання	1690	19,797	50,115	15
<b>Усього за розділом III</b>	<b>1695</b>	<b>3,170,960</b>	<b>1,933,078</b>	
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>				
	1700	-	-	
<b>Баланс</b>	<b>1900</b>	<b>13,737,650</b>	<b>13,738,859</b>	

Затверджено до випуску та підписано

Директор



(підпис)

Ю.П. Курмаз  
прізвище

01 / 04 / 2019

Головний бухгалтер

(підпис)

І.В. Куц  
прізвище

01 / 04 / 2019

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

## Додаток А 4

			КОДИ
		Дата	01.01.2020
Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРТЕЛЕКОМ"	за ЄДРПОУ	21560766
Територія	м.Київ, Шевченківський р-н	за КОАТУУ	8039100000
Організаційно-пра вова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Діяльність у сфері провідного електров'язку	за КВЕД	61.10

Середня кількість працівників: 19090

Адреса, телефон: 01601 м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, буд. 18, (044) 235-93-10

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс**  
**(Звіт про фінансовий стан)**  
на 31.12.2019 р.  
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД	
		1801001	1801001
1	2	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
3	4		
<b>I. Необоротні активи</b>			
Нематеріальні активи	1000	168 407	161 099
первісна вартість	1001	655 414	716 271
накопичена амортизація	1002	( 487 007 )	( 555 172 )
Незавершені капітальні інвестиції	1005	267 134	319 368
Основні засоби	1010	8 862 053	5 447 690
первісна вартість	1011	9 819 768	5 584 076
знос	1012	( 957 715 )	( 136 386 )
Інвестиційна нерухомість	1015	308 111	3 220 534
первісна вартість	1016	308 111	3 220 534
знос	1017	( 0 )	( 0 )
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	( 0 )	( 0 )
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	279	279
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	24	24
Відстрочені податкові активи	1045	0	37 672
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	103 800	111 155
Усього за розділом I	1095	9 709 808	9 297 821

<b>II. Оборотні активи</b>			
Запаси	1100	121 969	105 844
Виробничі запаси	1101	74 151	59 703
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	4 936
Товари	1104	47 818	41 205
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	367 159	320 834
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	90 623	77 735
з бюджетом	1135	9 274	18 044
у тому числі з податку на прибуток	1136	3 113	0
з нарахованих доходів	1140	1 053	1 293
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	438 233	394 264
Поточні фінансові інвестиції	1160	445 269	399 285
Гроші та їх еквіваленти	1165	339 589	391 413
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	9 065	22 338
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	58 116	70 362
Усього за розділом II	1195	1 880 350	1 801 412
<b>III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття</b>			
Баланс	1300	13 636 786	13 510 108

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Власний капітал</b>			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 681 562	4 681 562
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	8 177 384	9 305 848
Додатковий капітал	1410	411 370	411 370
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	222 812	222 812
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-4 560 878	-4 978 087
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	8 932 250	9 643 505

<b>II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення</b>			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	561 472	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	750 533	639 587
Інші довгострокові зобов'язання	1515	184 785	799 511
Довгострокові забезпечення	1520	237 848	273 017
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 734 638	1 712 115
<b>III. Поточні зобов'язання і забезпечення</b>			
Короткострокові кредити банків	1600	822 167	821 667
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	113 915	199 988
товари, роботи, послуги	1615	406 920	360 263
розрахунками з бюджетом	1620	109 915	170 140
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	47 288
розрахунками зі страхування	1625	12 093	14 211
розрахунками з оплати праці	1630	50 813	53 414
одержаними авансами	1635	89 552	99 072
розрахунками з учасниками	1640	1 897	1 897
із внутрішніх розрахунків	1645	1 337	1 109
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	262 313	285 549
Доходи майбутніх періодів	1665	12 041	20 256
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	1 086 935	126 922
Усього за розділом III	1695	2 969 898	2 154 488
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	13 636 786	13 510 108

Примітки: -

Керівник Курмаз Ю.П.

Головний бухгалтер Шипіна Т.Л.

## Додаток А 5

		<b>Дата</b>	<b>КОДИ</b>
<b>Підприємство</b>	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРТЕЛЕКОМ"	за ЄДРПОУ	01.01.2021 21560766
<b>Територія</b>	м.Київ, Шевченківський р-н	за КОАТУУ	8039100000
<b>Організаційно-правова форма господарювання</b>	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
<b>Вид економічної діяльності</b>	Діяльність у сфері провідного електров'язку	за КВЕД	61.10

Середня кількість працівників: 16102

Адреса, телефон: 01601 м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, буд. 18, (044) 235-93-10

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

**Баланс**  
**(Звіт про фінансовий стан)**  
на 31.12.2020 р.  
Форма №1

Актив	Код рядка	Код за ДКУД 1801001	
		На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
<b>I. Необоротні активи</b>			
Нематеріальні активи	1000	161 099	179 307
первісна вартість	1001	572 358	574 830
накопичена амортизація	1002	(411 259)	(395 523)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	319 368	271 012
Основні засоби	1010	5 216 103	8 632 460
первісна вартість	1011	5 352 489	9 088 138
знос	1012	(136 386)	(455 678)
Інвестиційна нерухомість	1015	3 245 684	2 857 811
первісна вартість	1016	3 245 684	2 857 811
знос	1017	(0)	(0)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість	1021	0	0
накопичена амортизація	1022	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	279	279
інші фінансові інвестиції	1035	0	27 528
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	24	24
Відстрочені податкові активи	1045	117 784	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізичні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	116 279	126 583
Усього за розділом I	1095	9 176 620	12 095 004

II. Оборотні активи			
Запаси	1100	128 522	130 833
Виробничі запаси	1101	82 381	91 291
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	4 936	3 451
Товари	1104	41 205	36 091
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	321 822	309 739
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	77 767	50 451
з бюджетом	1135	18 044	8 217
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	875
з нарахованих доходів	1140	1 293	1 085
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	793 549	1 210 970
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	391 413	697 985
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	22 338	38 374
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	71 614	87 104
Усього за розділом II	1195	1 826 362	2 534 758
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1200	110	474
Баланс	1300	11 003 092	14 630 236

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 681 562	4 681 562
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	9 321 080	10 254 530
Додатковий капітал	1410	411 370	411 370
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	222 812	222 812
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-7 629 586	-5 434 780
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	7 007 238	10 135 494



<b>II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення</b>			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	318 022
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	639 587	1 411 488
Інші довгострокові зобов'язання	1515	946 404	1 023 868
Довгострокові забезпечення	1520	273 017	281 714
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	1 859 008	3 035 092
<b>III. Поточні зобов'язання і забезпечення</b>			
Короткострокові кредити банків	1600	821 667	12 209
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	199 988	234 841
товари, роботи, послуги	1615	360 263	412 789
розрахунками з бюджетом	1620	137 653	152 980
у тому числі з податку на прибуток	1621	14 801	64 796
розрахунками зі страхування	1625	14 211	12 461
розрахунками з оплати праці	1630	53 414	50 504
одержаними авансами	1635	99 072	113 885
розрахунками з учасниками	1640	1 897	1 897
із внутрішніх розрахунків	1645	1 109	1 319
страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	285 549	290 059
Доходи майбутніх періодів	1665	20 256	23 574
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	141 767	153 132
Усього за розділом III	1695	2 136 846	1 459 650
<b>IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття</b>			
Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	11 003 092	14 630 236

Примітки: -

Керівник

Ю.П. Курмаз

Головний бухгалтер

Д.І. Скляревська

## Додаток Б 1



Підприємство ПАТ "Укртелеком" Дата(рік,місяць,число) 2017.01.01  
 за СДРПОУ

Коди
2017.01.01
21560766

## Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 12 місяців, що закінчилися 31 грудня 2016 р

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

## I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6 327 113	6 394 757
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( 3 830 125 )	( 3 620 700 )
<b>Валовий:</b>			
прибуток	<b>2090</b>	<b>2 496 988</b>	<b>2 774 057</b>
збиток	<b>2095</b>	( )	( )
Інші операційні доходи	2120	254 623	193 131
Адміністративні витрати	2130	( 870 112 )	( 777 815 )
Витрати на збут	2150	( 477 605 )	( 527 899 )
Інші операційні витрати	2180	( 321 115 )	( 375 977 )
<b>Фінансові результати від операційної діяльності:</b>			
прибуток	<b>2190</b>	<b>1 082 779</b>	<b>1 285 497</b>
збиток	<b>2195</b>	( )	( )
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	57 862	137 795
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	( 429 029 )	( 671 992 )
Витрати від участі в капіталі	2255	( 200 )	( 71 )
Інші витрати	2270	( )	( )
<b>Фінансовий результат до оподаткування:</b>			
прибуток	<b>2290</b>	<b>711 412</b>	<b>751 229</b>
збиток	<b>2295</b>	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	( 110 385 )	( 151 059 )
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	( )	( )
<b>Чистий фінансовий результат:</b>			
прибуток	<b>2350</b>	<b>601 027</b>	<b>600 170</b>
збиток	<b>2355</b>	( )	( )

Продовження додатка

## II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	416 601	4 779 690
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	( 61 286 )	( 8 919 )
<b>Інший сукупний дохід до оподаткування</b>	<b>2450</b>	<b>355 313</b>	<b>4 770 771</b>
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	( 70 136 )	( 836 511 )
<b>Інший сукупний дохід після оподаткування</b>	<b>2460</b>	<b>285 177</b>	<b>3 934 260</b>
<b>Сукупний дохід (сума рядків 2350,2355 та 2460)</b>	<b>2465</b>	<b>886 204</b>	<b>4 534 430</b>

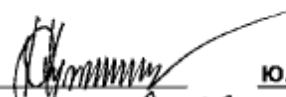
## III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

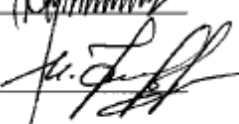
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	954 305	887 327
Витрати на оплату праці	2505	1 901 924	1 793 323
Відрахування на соціальні заходи	2510	362 969	592 412
Амортизація	2515	500 125	472 529
Інші операційні витрати	2520	1 779 634	1 556 800
<b>Разом</b>	<b>2550</b>	<b>5 498 957</b>	<b>5 302 391</b>

## IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	18 726 248 000	18 726 248 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	18 726 248 000	18 726 248 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,0321	0,0320
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,0321	0,0320
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-



  
 Ю.П. Курмаз

  
 І.В. Куц

## Додаток Б 2



Підприємство ПАТ "Укртелеком"Дата(рік, місяць, число)  
за ЄДРПОУ

Коди
2018.01.01
21560766

## Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 12 місяців, що закінчилися 31 грудня 2017 р

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

## I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	6 117 115	6 327 113
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( 3 577 332 )	( 3 830 125 )
<b>Валовий:</b>			
прибуток	2090	2 539 783	2 496 988
збиток	2095	( )	( )
Інші операційні доходи	2120	524 980	254 623
Адміністративні витрати	2130	( 936 788 )	( 870 112 )
Витрати на збут	2150	( 430 099 )	( 477 605 )
Інші операційні витрати	2180	( 251 592 )	( 321 115 )
<b>Фінансові результати від операційної діяльності:</b>			
прибуток	2190	1 446 284	1 082 779
збиток	2195	( )	( )
Доход від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	39 314	57 862
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	( 443 603 )	( 429 029 )
Витрати від участі в капіталі	2255	( 269 )	( 200 )
Інші витрати	2270	( )	( )
<b>Фінансовий результат до оподаткування:</b>			
прибуток	2290	1 041 726	711 412
збиток	2295	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	( 177 319 )	( 110 385 )
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
<b>Чистий фінансовий результат:</b>			
прибуток	2350	864 407	601 027
збиток	2355	( )	( )

Продовження додатка

## II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	( 802 524 )	416 601
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	( 50 188 )	( 61 288 )
<b>Інший сукупний дохід до оподаткування</b>	<b>2450</b>	<b>( 652 712 )</b>	<b>355 313</b>
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	100 670	( 70 136 )
<b>Інший сукупний дохід після оподаткування</b>	<b>2460</b>	<b>( 552 042 )</b>	<b>285 177</b>
<b>Сукупний дохід (сума рядків 2350,2355 та 2460)</b>	<b>2465</b>	<b>312 365</b>	<b>886 204</b>

## III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	846 098	954 305
Витрати на оплату праці	2505	1 860 217	1 901 924
Відрахування на соціальні заходи	2510	377 158	362 969
Амортизація	2515	518 996	500 125
Інші операційні витрати	2520	1 593 344	1 779 634
<b>Разом</b>	<b>2550</b>	<b>5 195 811</b>	<b>5 498 957</b>

## IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	18 726 248 000	18 726 248 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	18 726 248 000	18 726 248 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,0462	0,0321
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,0462	0,0321
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер



*(Signature)*  
*(Signature)*

Ю.П. Курмаз

І.В. Куц

*(Signature)*

## Додаток Б 3

Публічне акціонерне товариство «Укртелеком»

Окрема фінансова звітність станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на цю дату

Звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року

Підприємство ПАТ «Укртелеком» за ЄДРПОУ  
 Територія Україна за КОАТУУ  
 Орган державного управління Головна управління статистики у м. Києві  
 Організаційно-правова форма господарювання Публічне акціонерне товариство діяльність за КС  
 Вид економічної діяльності діяльність зв'язку за СПОДУ  
 Складено (зробити позначку «у» у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності за КОПФГ  
 Одиниця виміру: тис. грн. за КВЕД

2019.01.01
21560766
8039100000
230
61.10
V

## Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Форма № 2

код за ДКУД

1801003

## I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період – 2018 рік	За аналогічний період попереднього року – 2017 рік	Примітка
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5,936,564	6,117,115	18
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3,847,169)	(3,577,332)	19
<b>Валовий:</b>				
Прибуток	2090	2,089,395	2,539,783	
Збиток	2095	-	-	
Інші операційні доходи	2120	486,546	524,980	23
Адміністративні витрати	2130	(1,028,368)	(936,788)	20
Витрати на збут	2150	(415,215)	(430,099)	21
Інші операційні витрати	2180	(223,966)	(251,592)	22
<b>Фінансовий результат від операційної діяльності:</b>				
Прибуток	2190	906,392	1,446,284	
Збиток	2195	-	-	
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	
Фінансові доходи	2220	34,668	39,314	25
Інші доходи	2240	-	-	
Фінансові витрати	2250	(353,580)	(443,603)	24
Витрати від участі в капіталі	2255	(70)	(269)	
Інші витрати	2270	-	-	
<b>Фінансовий результат від безперервної діяльності до оподаткування:</b>				
Прибуток	2290	589,410	1,041,726	
Збиток	2295	-	-	
(Витрати) дохід з податку на прибуток	2300	(82,440)	(177,319)	26
Збиток від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	
<b>Чистий фінансовий результат:</b>				
Прибуток	2350	506,970	864,407	
Збиток	2355	-	-	

## II. ІНШИЙ СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період – 2018 рік	За аналогічний період попереднього року – 2017 рік	Примітка
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	36,243	(602,524)	6
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-	
Накопичені курсові різниці	2410	-	-	
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-	
Інший сукупний дохід (збиток)	2445	100,233	(50,188)	13
<b>Інший сукупний дохід до оподаткування</b>	<b>2450</b>	<b>136,476</b>	<b>(652,712)</b>	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	(7,631)	100,670	26
<b>Інший сукупний дохід після оподаткування</b>	<b>2460</b>	<b>128,845</b>	<b>(552,042)</b>	
<b>Сукупний дохід</b>	<b>2465</b>	<b>635,815</b>	<b>312,365</b>	

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

**Публічне акціонерне товариство «Укртелеком»**

Окрема фінансова звітність станом на 31 грудня 2018 року та за рік, що закінчився на цю дату  
Звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року (продовження)

Рядок 2400 «Дооцінка (уцінка) необоротних активів» включає дооцінку основних засобів в сумі 36,243 тисячі гривень (у 2017 році – уцінку в сумі 602,524 тисяча гривень).

Рядок 2445 «Інший сукупний дохід» у сумі витрат в розмірі 100,233 тисячі гривень (у 2017 році – витрати 50,188 тисяч гривень) представлений актуарним збитком по зобов'язаннях з довгострокових пенсійних виплат (Примітка 13).

Усі статті іншого сукупного доходу не будуть у подальшому перенесені у прибуток чи збиток.

**III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ**

Стаття 1	Код рядка 2	За звітний період – 2018 рік 3	За аналогічний період поперед- нього року – 2017 рік 4	При- мітка 5
Матеріальні витрати	2500	919,898	846,096	
Витрати на оплату праці	2505	1,933,129	1,860,217	
Відрахування на соціальні заходи	2510	395,328	377,158	
Амортизація	2515	718,468	518,995	
Інші операційні витрати	2520	1,547,895	1,593,344	
<b>Разом</b>	<b>2550</b>	<b>5,514,718</b>	<b>5,195,811</b>	

**IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ**

Стаття 1	Код рядка 2	За звітний період – 2018 рік 3	За аналогічний період поперед- нього року – 2017 рік 4	При- мітка 5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	18,726,248,000	18,726,248,000	12
Скоригована середньорічна кількість акцій	2605	18,726,248,000	18,726,248,000	12
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн.	2610	0.0271	0.0462	
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію, грн.	2615	0.0271	0.0462	
Дивіденди на одну просту акцію, грн.	2650	-	-	
Чистий та скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію від операційної діяльності, грн.		0.0271	0.0462	
Чистий та скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію від припинення діяльності після оподаткування, грн.		-	-	

Затверджено до випуску та підписано

Директор  (підпис) Ю.П. Курмаз прізвище 01 / 04 / 2019

Головний бухгалтер  (підпис) І.В. Куц прізвище 01 / 04 / 2019



Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

## Додаток Б 4

Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРТЕЛЕКОМ"	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2020
			21560766

**Звіт про фінансові результати  
(Звіт про сукупний дохід)**

за 2019 рік  
Форма №2

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	Код за ДКУД
			1801003
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 771 328	5 936 564
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	( 0 )	( 0 )
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	( 3 883 627 )	( 3 840 909 )
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	( 0 )	( 0 )
<b>Валовий:</b>			
прибуток	2090	1 887 701	2 095 655
збиток	2095	( 0 )	( 0 )
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	447 799	421 224
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	( 996 541 )	( 1 028 368 )
Витрати на збут	2150	( 390 393 )	( 415 215 )
Інші операційні витрати	2180	( 116 308 )	( 176 776 )
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
<b>Фінансовий результат від операційної діяльності:</b>			
прибуток	2190	832 258	896 520
збиток	2195	( 0 )	( 0 )
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	410 453	34 668



Інші доходи	2240	0	18 132
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	( 345 236 )	( 353 580 )
Втрати від участі в капіталі	2255	( 0 )	( 70 )
Інші витрати	2270	( 1 430 572 )	( 19 495 )
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
<b>Фінансовий результат до оподаткування:</b>			
прибуток	2290	0	576 175
збиток	2295	( 533 097 )	( 0 )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	78 774	-82 440
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
<b>Чистий фінансовий результат:</b>			
прибуток	2350	0	493 735
збиток	2355	( 454 323 )	( 0 )

## II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	829 345	36 243
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-43 189	100 233
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	786 156	136 476
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	( -380 350 )	( 7 631 )
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1 166 506	128 845
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	712 183	622 580

## III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	873 402	919 898
Витрати на оплату праці	2505	1 949 496	1 933 129
Відрахування на соціальні заходи	2510	396 552	395 328
Амортизація	2515	759 569	712 208
Інші операційні витрати	2520	1 407 850	1 500 705
Разом	2550	5 386 869	5 461 268

## IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	18 726 248 000	18 726 248 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	18 726 248 000	18 726 248 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-0,024260	0,026370

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-0,024260	0,026370
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: Рядок 2400 "Дооцінка (уцінка) необоротних активів" включає дооцінку будівель і споруд сегмента управління нерухомістю у сумі 1,600,348 тисяч гривень; дооцінку активів, що підлягають вивільненню, у сумі 12,530 тисяч гривень; дооцінку інших основних засобів сумі 217 тисяч гривень та збиток у сумі 783,750 тисяч гривень від переоцінки спеціалізованих активів (у 2018 році - дооцінка в сумі 36,243 тисячі гривень).

Рядок 2445 "Інший сукупний дохід" у сумі витрат в розмірі 43,189 тисяч гривень (у 2018 році - дохід 100,233 тисячі гривень) представлений актуарним збитком по зобов'язаннях з довгострокових пенсійних виплат (Примітка 13).

У статті іншого сукупного доходу не будуть у подальшому перенесені у прибуток чи збиток.

Керівник Курмаз Ю.П.

Головний бухгалтер Шипіна Т.Л.

## Додаток Б 5

Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "УКРТЕЛЕКОМ"	Дата за ЄДРПОУ	КОДИ
			01.01.2021
			21560766

**Звіт про фінансові результати**  
**(Звіт про сукупний дохід)**

за 2020 рік

Форма №2

## I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	Код за ДКУД
			1801003
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 449 056	5 771 328
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	(0)	(0)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 668 503)	(3 991 582)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
<b>Валовий:</b>	2090	1 780 553	1 779 746
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	677 162	459 610
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(911 006)	(889 926)
Витрати на збут	2150	(373 001)	(390 393)
Інші операційні витрати	2180	(105 231)	(129 919)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
<b>Фінансовий результат від операційної діяльності:</b>	2190	1 068 477	829 118
прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	11 496	410 453

Інші доходи	2240	2 046 590	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	( 577 211 )	( 369 924 )
Втрати від участі в капіталі	2255	( 0 )	( 0 )
Інші витрати	2270	( 0 )	( 1 880 685 )
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
<b>Фінансовий результат до оподаткування:</b>			
прибуток	2290	2 549 352	0
збиток	2295	( 0 )	( 1 011 038 )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-405 550	178 221
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
<b>Чистий фінансовий результат:</b>			
прибуток	2350	2 143 802	0
збиток	2355	( 0 )	( 832 817 )

## II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	1 219 738	880 257
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	-38 336	-43 189
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1 181 402	837 068
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	( 196 948 )	( -369 060 )
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	984 454	1 206 128
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3 128 256	373 311

## III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	750 695	873 402
Витрати на оплату праці	2505	1 947 996	1 949 496
Відрахування на соціальні заходи	2510	401 375	396 553
Амортизація	2515	663 441	774 878
Інші операційні витрати	2520	1 294 234	1 407 491
Разом	2550	5 057 741	5 401 820

## IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	18 726 248 000	18 726 248 000
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	18 726 248 000	18 726 248 000
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,114500	-0,044500

Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,114500	-0,044500
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00	0,00

Примітки: Рядок 2400 "Дооцінка (уцінка) необоротних активів" включає дооцінку основних засобів, які були оцінені ринковим методом в сумі 544 001 тисяч гривень, та уцінку таких засобів у сумі 21 191 тисяч гривень, а також сторнування збитку від зменшення корисності спеціалізованих активів у розмірі 696 928 тисяч гривень (у 2019 році - включає дооцінку будівель та споруд сегменту управління нерухомістю у сумі 1 628 503 тисячі гривень; активів, що підлягають вивільненню, в сумі 35 286 тисяч гривень; дооцінку інших основних засобів у сумі 218 тисяч гривень та збиток у сумі 783 750 тисяч гривень від переоцінки спеціалізованих активів).

Рядок 2445 "Інший сукупний дохід" у сумі витрат в розмірі 38 336 тисяч гривень (у 2019 році - витрати 43 189 тисячі гривень) представлений актуарним збитком по зобов'язаннях з довгострокових пенсійних виплат (Примітка 12).

Усі статті іншого сукупного доходу не будуть у подальшому перенесені у прибуток чи збиток.

Керівник Ю.П. Курмаз

Головний бухгалтер Д.І. Скляревська